

**Programmabegroting
2022**

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven.

Meer weten over de programmabegroting of over Veldhoven? Kijk op onze website www.veldhoven.nl of bel met 040 – 25 84 411.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

E-mail: gemeente@veldhoven.nl

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, september 2021

Inhoudsopgave

Deel 1 **Algemeen**

1.1	Inleiding	1
1.2	Primitieve begroting	2
1.2.1	Actualisatie meerjarenperspectief 2022-2025	2
1.2.2	Nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid	3
1.2.3	Financieel resumé	5
1.3	Opzet van de begroting	5
1.4	Autorisatie door de Raad op programmaniveau	6
1.5	Leeswijzer	7
	Kengetallen	8
	Vaststelling	10

Deel 2 **Beleidsbegroting**

2.1	<i>Programmaplan</i>	13
2.1.0	Bestuur en ondersteuning	13
2.1.1	Veiligheid	21
2.1.2	Verkeer, vervoer en waterstaat	27
2.1.3	Economie	31
2.1.4	Onderwijs	35
2.1.5	Sport, cultuur en recreatie	39
2.1.6	Sociaal Domein	45
2.1.7	Volksgesondheid en milieu	57
2.1.8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	63
2.2	<i>Paragrafen</i>	69
2.2.1	Lokale heffingen	71
2.2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	85
2.2.3	Onderhoud kapitaalgoederen	91
2.2.4	Financiering	95
2.2.5	Bedrijfsvoering	101
2.2.6	Verbonden partijen	105
2.2.7	Grondbeleid	111

Deel 3 **Financiële begroting (meerjarig)**

3.1	Inleiding	125
3.2	Overzicht baten en lasten en de toelichting	125
3.2.1	Inleiding	125
3.2.2	Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)	126
3.2.3	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	126
3.2.4	Overzicht van de kosten van overhead	127
3.2.5	Bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting	127
3.2.6	Bedrag voor onvoorzien	127
3.2.7	Overzicht mutaties in reserves per programma	128
3.2.8	Resultaat	128
3.2.9	Overzicht incidentele baten en lasten	129
3.2.10	Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	131
3.2.11	Structureel begrotingsaldo	131

3.3	Uiteenzetting financiële positie	132
3.3.1	Inleiding	132
3.3.2	Raming financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid	132
3.3.3	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	132
3.3.4	Investerings 2022	134
3.3.5	Stand en verloop van de reserves	140
3.3.6	Stand en verloop van de voorzieningen	141
3.3.7	EMU-saldo	142
3.3.8	Geprognoseerde balans	143
3.3.9	Cash flow overzicht	144
Bijlagen:		145
A.	Baten en lasten per taakveld	147
B.	Nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid	148
C.	Grafiek overzicht lasten per programma	149
D.	Grafiek overzicht baten per programma	150
E.	Specificatie baten	151

1.1 Inleiding

Deze begroting is de laatste van de huidige coalitieperiode. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 komt er een nieuwe gemeenteraad en start een nieuwe coalitieperiode. Terugkijkend kunnen we constateren dat veel van onze ambities zijn gerealiseerd.

Zo hebben we binnen het sociaal domein hard gewerkt om de boel op orde te krijgen. Dit ondanks de vele tekorten en de enorme opgaven. We hebben samen met andere partners geïnvesteerd in goede bereikbaarheid. Onze waardevolle voorzieningen zijn in stand gebleven. De huisvesting voor het onderwijs is voor de komende decennia geregeld en we werken aan een aantrekkelijk Citycentrum. Verder maken we grote stappen in de woningbouwversnelling en is de wijk Huysackers verder ontwikkeld. Tot slot staat het thema duurzaamheid in Veldhoven nu echt op de kaart.

Daarnaast was er de coronapandemie, die van een aanvankelijke gezondheids crisis al snel overging in een maatschappelijke crisis. Een crisis met een enorme impact en met veel gevolgen voor de lange termijn. Vele maatschappelijke partners, bedrijven en inwoners hebben laten zien hoe ze in staat zijn samen te werken als het er echt om spant. Als gemeente hebben we daarnaast onze verantwoordelijkheid genomen met extra aanvullende steunmaatregelen.

Tot slot konden we in 2021, ondanks de nodige aanpassingen als gevolg van deze crisis, toch het 100-jarig jubileum van de gemeente Veldhoven vieren. Een jubileum waar, zoals bedoeld, de samenleving invulling aan heeft gegeven.

Veldhoven maakt flinke groei door

Met deze begroting willen we toch vooral vooruit kijken. Veldhoven maakt op dit moment een groeispurt door. We groeien naar een gemeente met vijftigduizend inwoners en zo'n vijftigduizend tot veertigduizend banen. Dit gaat niet onopgemerkt en vraagt flinke inspanning op eigenlijk alle terreinen. Met de Global Goals als overkoepelend uitgangspunt, brengen we die inspanning onder in de volgende thema's: positieve gezondheid, mobiliteit, omgeving, toekomstbestendigheid en burgerparticipatie. Deze zullen in 2022 centraal staan.

Zo willen we onze inwoners een goede basisstructuur bieden en een gezonde leefstijl voor iedereen stimuleren. Maar ook de fysieke leefomgeving moet bijdragen aan positieve gezondheid. Het sociaal-maatschappelijke belang moet daarom bij beleidsthema's zoals de Omgevingsvisie en de Energietransitie voldoende aandacht krijgen.

In die fysieke leefomgeving gebeurt ook komend jaar veel. We starten met het werk aan de Kempenbaan-Oost en de snelfietsroutes en we nemen het nieuwe zwembad in gebruik. Om de enorme druk op de woningmarkt terug te dringen werken we verder aan de woningbouwversnelling. Dergelijke ruimtelijke plannen hebben veel impact en vragen om goed contact met de samenleving. Het vastgestelde participatiebeleid bij ruimtelijke plannen (spoor 1) is hierbij leidend. In 2022 werken we daarnaast het overkoepelende participatiebeleid verder uit (spoor 2 en 3).

Groeispurt vraagt flinke inspanning

We hebben deze bestuursperiode geprobeerd de bestaande en nieuwe taken in de reguliere formatie op te vangen. Maar het Rijk legt steeds meer nieuwe taken neer zonder (toereikend) budget, de vragen van inwoners en raad nemen toe en de kwaliteitseisen aan de lokale overheid zijn sterk toegenomen. Ook de autonome groei van Veldhoven speelt hier een rol. Er is een sterk groeiende onbalans tussen onze opgaven, ambities en personele capaciteit. Daarom willen we nu fors investeren in onze ambtelijke capaciteit.

Uit een analyse van de capaciteitsbehoefte blijkt dat ongeveer vijftig fte's nodig zijn om de huidige taken op de huidige manier uit te kunnen blijven voeren. Een personeelsclaim van dergelijke omvang vraagt om een heroriëntatie op de taken die we uitvoeren, de werkwijzen en de mensen en middelen die we daarvoor nodig hebben. Die analyse vraagt meer tijd.

We hebben besloten ons voor nu te beperken tot de uitvoering van de wettelijke taken en hebben drieëntwintig fte's structureel verwerkt in deze begroting. We realiseren ons dat we hiermee concessies doen aan het huidige serviceniveau en dat er ons hierna nog een opgave wacht, die ook door zal lopen in de volgende bestuursperiode.

We gaan daarom samen met de ambtelijke organisatie kijken naar alternatieven: wat kunnen we regionaal beleggen, welke taken kunnen we delen met anderen, wat zouden we niet meer kunnen doen en wat is dan nog echt nodig om de service aan onze inwoners op een goed niveau te kunnen handhaven. Ook de capaciteitsbehoefte zal worden heroverwogen. Die analyse zal landen in het overdrachtsdocument waarmee in een volgende bestuursperiode besluiten kunnen worden genomen.

Samen verder bouwen aan een mooi Veldhoven

Dit stelt ons in staat om te werken aan een toekomstbestendig Veldhoven. Een plek waarin iedereen de zorg en ondersteuning krijgt die nodig is en waar iedereen mee kan doen. Een trotse gemeente binnen de Brainportregio, goed bereikbaar en aantrekkelijk voor inwoners en bedrijven. Waar we aandacht hebben voor duurzaamheid en onze ecologische voetafdruk willen verkleinen. Een gemeente waar het gemeentebestuur er in de eerste plaats is voor de inwoners. Waar we inwoners vragen mee te denken over nieuw beleid en aansluiten bij bewonersinitiatieven. Zodat we samen verder kunnen bouwen aan een mooi Veldhoven.

1.2 Primitieve begroting

Deze begroting is de eerste begroting over 2022 voor de Planning & Control cyclus 2022. Daarom noemen we deze begroting ook wel de primitieve begroting. In de loop van 2022 wordt deze begroting gewijzigd binnen de P&C cyclus via de rapportages aan en besluiten van de raad.

De financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2022-2025 vinden we in de Kadernota 2022. De vertaling van deze uitgangspunten in de primitieve begroting heeft verder geleid tot een aantal technische bijstellingen, die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd.

Daarnaast is er sprake van nieuwe beleidsvoorstellen en bijstellingen op bestaand beleid. Deze voorstellen zijn vertaald in een geactualiseerd meerjarenperspectief. Hiermee komen wij voor de meerjarenbegroting 2022-2025 met een positief saldo tot en met 2024 en een negatief saldo in 2025.

1.2.1 Actualisatie meerjarenperspectief 2022 - 2025

In deze paragraaf worden deze begrotingsaldi aan de hand van diverse invalshoeken geactualiseerd. Dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief en schetst hoe deze begroting tot stand is gekomen.

Het vertrekpunt voor deze begroting, zijn de saldi zoals gepresenteerd in de meerjarenbegroting 2021-2024. Deze saldi zijn geactualiseerd met 3 bestuursrapportages zoals blijkt in onderstaande tabel. Hiermee ontstaat het meerjarenperspectief tot en met de 2^e bestuursrapportage 2021. Het saldo is ook aangepast voor het besluit over het krediet van project Kempenbaan.

Begrotingssaldi 2022 t/m 2025 als vertrekpunt

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Vertrekpunt	704	978	1.379	1.379
Amendement restauratie Jozefstoren	0	0	0	0
Meerjarige doorwerking 3e bestuursrapportage 2020	942	791	785	785
Meerjarige doorwerking 1e bestuursrapportage 2021	-236	-22	-105	-456
Meerjarige doorwerking 2e bestuursrapportage 2021	-186	-19	40	464
Bijstelling investering Kempenbaan	-17	-76	-76	-76
Meerjarenperspectief 2022-2025 tot en met 2e bestuursrapportage	1.207	1.652	2.023	2.096

Vanuit bovenstaand meerjarenperspectief zijn wij het begrotingsproces ingegaan.

Belangrijk binnen het proces zijn naast de bestuursrapportages, de technische bijstellingen. Technische bijstellingen zijn bijvoorbeeld rentelasten, loon-en prijsindexering en bijstellingen op de kostendekkendheid van riolering en afval. Deze worden hieronder aangegeven met de invloed op het begrotingssaldo.

Geactualiseerd meerjarenperspectief 2021 -2024

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Meerjarenperspectief 2022-2025 tot en met 2e bestuursrapportage	1.207	1.652	2.023	2.096
Technische bijstellingen volgens uitgangspunten Kadernota 2022	6	162	99	-907
Meerjarenperspectief 2022-2025 incl. technische bijstellingen kadernota 2022	1.213	1.814	2.122	1.189

1.2.2 Nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid

In deze paragraaf komen de voorstellen aan bod voor nieuw beleid en de bijstellingen van bestaand beleid.

De bijstellingen op bestaand beleid en het nieuwe beleid maken inzichtelijk aan welke taakvelden meer geld wordt uitgegeven:

Progr	Taakveld	bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
div	div	Premiestijging uitgebreide gevarenpolis opstallen/inventarissen	-42	-42	-42	-42
div	div	Actualisatie meerjarig onderhoudsplan	-87	-65	-41	-41
0	div	Uitbreiding personeel programma 0	-429	-373	-379	-384
0	0.4	Aanschaf Basis Registratie Kadaster 2.0	-13	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten BRK 2.0	-2	-2	-2	-2
0	0.4	Licentiekosten kostendekkendheid.nl	-4	-4	-4	-4
0	0.4	Aansluiting op het Nieuw Handelsregister (NHR)	-13	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten NRH	-1	-1	-1	-1
0	0.4	ICT-werkplekken	-200	-200	-200	-200

Progr	Taak veld	vervolg bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
0	0.4	Uitbreiding basispakket E-Diensten digitale belastingbalie	-7	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten uitbreiding E-Diensten digitale belastingbalie	-7	-7	-7	-7
0	0.7	Uitkering Gemeentefonds	1.845	721	578	406
0	0.9	Actualisatie VPB 2022 t/m 2026	-11	-11	3	3
0	0.10	Dekking programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE			1.500	
2	div	Uitbreiding personeel programma 2	-31	-31	-32	-32
3	div.	Uitbreiding personeel programma 3	-111	-113	-114	-116
3	3.2	Programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE			-1.500	
3	3.4	Toeristenbelasting variabele tarieven	-69	0	0	0
4	div.	Uitbreiding personeel programma 4	-96	-97	-99	-100
4	4.2	Aanvullend krediet brede school Zilverackers 2022 (€ 1.125)	0	-11	-36	-36
4	4.2	Huurinkomsten kinderopvang brede school Zilverackers	0	0	36	36
5	div.	Uitbreiding personeel programma 5	-7	-7	-7	-7
5	5.2	Vervanging binnensport 2025 (€109)	0	0	0	0
5	5.5	Opstellen nieuw erfgoedbeleid	-20	0	0	0
5	5.6	Terugdraaien bezuiniging bibliotheek	-141	-203	-305	-305
5	5.7	Vervanging voertuigen groen/klusploeg 2025 (€ 156)	0	0	0	0
5	5.7	Gevolgen hoge prijsstijgingen openbaar groen	-200	-200	-200	-200
6	div.	Uitbreiding personeel programma 6	-599	-608	-617	-627
6	6.72	Verhoging/index tarieven jeugdhulp	-317	-317	-317	-317
6	6.82	Verhoging/index tarieven jeugdhulp	-183	-183	-183	-183
6	6.8	Lagere lasten woonplaatsbeginsel voorgedij/18+	200	200	200	200
7	div.	Uitbreiding personeel programma 7	-64	-65	-66	-67
7	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2025 (€ 200)	0	0	0	0
7	7.3	Uitvoeringsprogramma afval	-163	-151	-161	-161
7	7.3	Opbrengsten n.a.v. uitvoeringsprogramma afval	163	151	161	161
7	7.4	Regionale energietransitie	-100	0	0	0
7	7.5	Elektrisch voertuig begraaplaats	0	0	0	-20
8	div.	Uitbreiding personeel programma 8	-177	-179	-162	-165
8	8.1	Inhuur i.v.m. uitstel invoering omgevingswet	-99	0	0	0
		Saldo (- = nadeel)	-985	-1.799	-1.998	-2.212

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Meerjarenperspectief 2022-2025 incl. technische bijstellingen kadernota 2022	1.213	1.814	2.122	1.189
Bijstellingen bestaand en nieuw beleid	-985	-1.799	-1.998	-2.212
Meerjarenperspectief 2022-2025 begroting 2022	228	15	124	-1.023

1.2.3 Financieel resumé

Uiteindelijk leiden alle voorstellen tot onderstaand overzicht. Dit resumé geeft een beeld van het meerjarenperspectief volgens het raadsbesluit.

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Vertrekpunt	704	978	1.379	1.379
Amendement restauratie Jozefstoren	0	0	0	0
Meerjarige doorwerking 3e bestuursrapportage 2020	942	791	785	785
Meerjarige doorwerking 1e bestuursrapportage 2021	-236	-22	-105	-456
Meerjarige doorwerking 2e bestuursrapportage 2021	-186	-19	40	464
Bijstelling investering Kempenbaan	-17	-76	-76	-76
Meerjarenperspectief 2022-2025 tot en met 2e bestuursrapportage	1.207	1.652	2.023	2.096
Technische bijstellingen volgens uitgangspunten Kadernota 2022	6	162	99	-907
Meerjarenperspectief 2022-2025 incl. technische bijstellingen kadernota 2022	1.213	1.814	2.122	1.189
Bijstellingen bestaand en nieuw beleid	-985	-1.799	-1.998	-2.212
Meerjarenperspectief 2022-2025 begroting 2022	228	15	124	-1.023

1.3 Opzet van de begroting

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid dient uit te voeren. De taakveldenraming in de programmabegroting is voor het college een instrument om deze beleidsuitvoering op meer gedetailleerd niveau te volgen en (bij) te sturen.

Deze programmabegroting 2022 is volgens de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de zeven verplichte paragrafen. Binnen het programmaplan treft u de negen begrotingsprogramma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien aan.

Een begrotingsprogramma bevat voor één of meerdere met elkaar samenhangende beleidsterreinen de beantwoording van de drie '-vragen': 'wat willen we bereiken?', 'wat gaan we daarvoor doen?' en 'wat gaat dat kosten?'. De 'wat willen we bereiken?'-vragen zijn ingevuld met de kaderstelling uit de Kadernota 2022 als basis.

Een begrotingsprogramma is opgebouwd volgens een piramidestructuur. Een programma bestaat namelijk uit diverse taakvelden.

Naast de programma's bestaat de programmabegroting uit paragrafen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting weer vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen zijn over het algemeen programma-overstijgend.

Deze programmabegroting is een onderdeel van de planning en controlcyclus van de gemeente Veldhoven. Hierin sluiten de verschillende instrumenten qua opzet en opbouw op

elkaar aan. In de jaarstukken worden ook de drie W-vragen belicht. Tijdens het begrotingsjaar wordt de uitvoering van het in de programmabegroting opgenomen beleid gevolgd en gestuurd via 3 rapportages.

1.4 Autorisatie door de raad op programmaniveau

De raad autoriseert met de vaststelling van de programmabegroting het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. Met de instrumenten van planning en control (programmabegroting en bestuursrapportages) en het controle-instrumentarium (rekenkamercommissie, recht van onderzoek, rechtmatigheidsverantwoording) beschikt zij hiervoor over voldoende waarborgen. In het schema hieronder wordt de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor het doen van uitgaven samengevat weergegeven.

Gemeenteraad	Exploitatie: Totale (bruto-)lasten en baten per programma	- Programmabegroting - Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale lasten en/of baten van een programma
	Investerings: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten per investeringskrediet	- Programmabegroting - Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale (bruto-)uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten op bge-complexen in totaliteit	- Meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie
College B&W	Exploitatie: Totale lasten en baten per taakveld	- Taakveldenraming - Begrotingswijzigingen, die verschuivingen binnen programma's bevatten
	Investerings: (Bruto-) uitgaven en inkomsten binnen totale investeringskrediet	- Taakveldenraming - Begrotingswijzigingen die leiden tot bijstelling van de raming van (bruto-) uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Per complex de totale (bruto-) uitgaven en inkomsten	- Bijstellingen exploitatieopzet per complex

Met de autorisatie op programmaniveau worden geen begrotingswijzigingen door de raad vastgesteld, met verschuivingen tussen taakvelden binnen één programma. Deze wijzigingen, die door het college worden goedgekeurd, worden wel ter inzage aan de gemeenteraad voorgelegd.

1.5 Leeswijzer

Alle programma's zijn volgens dezelfde indeling opgebouwd:

- 1) Wat willen we bereiken?
 - Hoofdkader
 - Doelstellingen
 - Meetindicatoren
- 2) Wat gaan we daarvoor doen?
- 3) Wat gaat dat kosten
 - Taakveldenraming
- 4) Bijstellingen bestaand en nieuw beleid (waar van toepassing)

Op de programmabladen zijn de bedragen in € 1.000 weergegeven.

Ad Taakveldenraming: Per taakveld zijn (meerjarig) de lasten en baten gepresenteerd die voortvloeien uit de activiteiten die binnen het taakveld worden verricht. Ook geven we per programma het totaalsaldo aan.

Kengetallen sociaal

kengetallen sociaal	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Aantal inwoners:	45.505	46.165	46.700	47.200	47.700
waarvan:					
- 0 t/m 4 jaar	2.102	2.200	2.300	2.325	2.425
- 5 t/m 14 jaar	4.756	4.955	5.105	5.150	5.220
- 15 t/m 64 jaar	28.695	29.000	29.200	29.575	29.800
- 65 jaar en ouder	9.952	10.010	10.095	10.150	10.255
Aantal uitkeringsgerechtigden:					
- Participatiewet	465	488	488	488	488
- BBZ	4	4	4	4	4
- IOAW	30	30	30	30	30
- IOAZ	0	0	0	0	0
Aantal WSW'ers:					
- aantal SE (¹)	148	140	133	126	120
Aantal leerlingen per 1/10: (²)					
- primair onderwijs:	3.366	3.500	3.555	3.643	3.726
. openbaar onderwijs	792	852	863	893	919
. bijzonder basisonderwijs	2.574	2.648	2.692	2.750	2.807
- speciale school voor basisonderwijs	102	96	96	96	96
- speciaal onderwijs (ZMLK)	229	226	224	223	222
- speciaal onderwijs (LZK)	75	76	74	74	74
- voortgezet onderwijs	1.451	1.281	1.172	1.112	1.120
Samenstelling gemeenteraad: (³)					
- VVD	6	6			
- GBV	6	6			
- Senioren Veldhoven	3	3			
- VSA	3	3			
- CDA	2	2			
- PvdA	2	2			
- D66	2	2			
- BPV	2	2			
- Lokaal Liberaal	1	1			
totaal	27	27			

¹ SE = Standaard Eenheid: Dit is de eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats van 36 uur voor een werknemer die op grond van de indicatie of herindicatie is ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie "matig".

² De leerlingenaantallen vanaf het jaar 2022 zijn gebaseerd op leerlingenprognoses die door een extern bureau worden opgesteld. Bij het Sondervick College worden deze prognoses relatief sterk beïnvloed door het teruglopende leerlingenaantal van voorgaande jaren. Activiteiten die inmiddels door het Sondervick College zijn ondernomen met als doel deze trend te doorbreken, kunnen in de prognoses niet worden doorberekend. De feitelijke leerlingenaantallen zullen hierdoor waarschijnlijk hoger zijn dan de prognoses voor de komende jaren laten zien. Voor de nieuwe voorziening in Zilverackers is uitgegaan van een gelijke verdeling van het geprognostiseerde leerlingenaantal over beide scholen die zich in dit gebouw hebben gevestigd.

³ In 2022 zijn gemeenteraadsverkiezingen. De samenstelling vanaf 2023 en verder is nog niet bekend.

Kengetallen fysiek

kengetallen fysiek	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.188	3.188	3.188	3.188	3.188
waarvan:					
- binnenwater	19	19	19	19	19
- historische stads- of dorpskern	-	-	-	-	-
Aantal woningen:	19.979	20.288	20.680	21.656	22.255
waarvan:					
- huurwoningen	6.473	6.643	6.777	7.295	7.519
- eigen woningen	13.506	13.645	13.903	14.361	14.736
Wegen en fietspaden in m ²					
- totaal wegen en fietspaden	2.986.921	2.988.712	2.988.712	2.988.712	2.988.712
- gemiddeld belaste wegen	358.335	358.550	358.550	358.550	358.550
- licht belaste wegen	198.931	199.050	199.050	199.050	199.050
- wegen in woongebied	1.401.633	1.402.473	1.402.473	1.402.473	1.402.473
- wegen in verblijfsgebied	787.860	788.333	788.333	788.333	788.333
- fietspaden	240.162	240.306	240.306	240.306	240.306
Aantal hectaren openbaar groen:	290	290	290	290	290

Kengetallen financieel

kengetallen financieel	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Debt-ratio	63%	66%	67%	63%	60%
Netto-schuld in % van het balanstotaal	54%	60%	61%	58%	54%
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	29%	27%	27%	30%	33%
Eigen vermogen in % totale lasten	53%	55%	52%	52%	51%
Netto externe financiering (bedrag x €1,000)	126.603	153.908	160.730	147.206	128.287
Netto schuld per inwoner (bedrag x €1)	2.751	3.285	3.375	3.035	2.609
Inwoners	45.505	46.165	46.700	47.200	47.700

**Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente
Veldhoven in zijn vergadering van 9 november 2021,**

de griffier,

de burgemeester,

DEEL 2
BELEIDSBEGROTING 2022

2.1 Programmaplan**2.1.0 Bestuur en ondersteuning****Wat willen we bereiken?****Hoofdkader**

Wij communiceren open met onze inwoners. Wij luisteren naar en antwoorden helder op signalen uit de samenleving. We maken gebruik van samenspraak met inwoners en gemeenteraad als het gaat om te ontwikkelen beleidsthema's. In het kader van de Omgevingswet zal burgerparticipatie een nadrukkelijker plek krijgen. Aangezien daarbinnen individuele belangen en collectieve belangen een nadrukkelijker rol spelen, kiezen we voor tijdige en goede informatieverstrekking, meer duidelijkheid over de processen, helder verwachtingsmanagement waar het gaat om de inbreng van inwoners, waarbij hun actieve betrokkenheid wordt gestimuleerd. Bij uiteindelijke weging van individuele en collectieve belangen wordt verantwoording afgelegd over de gemaakte keuzes.

Samenwerken in de regio is belangrijk, daarbij staan de belangen van onze inwoners en bedrijven voorop. Het mag niet ten koste gaan van onze democratische legitimatie. Samenwerken dient voor alle partijen inhoudelijk winst op te leveren, waarbij de bestaande capaciteit en middelen de kaders vormen. Veldhoven streeft naar een vooraanstaande rol binnen de diverse regionale samenwerkingsverbanden, zeker bij voor Veldhoven belangrijke onderwerpen.

De gemeentelijke dienstverlening is vraaggericht en laagdrempelig. Het uitgangspunt is dat informatie en diensten in de eerste plaats digitaal worden aangeboden op een toegankelijke en transparante werkwijze. In alle gevallen wordt rekening gehouden met inwoners die niet over digitale technieken beschikken en laaggeletterde inwoners.

Veldhoven voert een solide financieel beleid met een jaarlijks meer dan sluitende meerjarenbegroting. Dit houdt in dat er structureel wordt gestuurd op het terugbrengen van kosten en het genereren van inkomsten.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Samenspraak De tijdelijke kaders burgerparticipatie worden geëvalueerd en omgezet in een definitief participatiebeleid binnen de kaders van de omgevingswet.</p> <p>De kaders voor samenspraak in brede zin worden opnieuw tegen het licht gehouden.</p> <p>De raad benoemt in de begroting maximaal vijf belangrijke thema's/projecten/onderwerpen waar de komende jaren samenspraak met de omgeving over plaats moet vinden.</p>	<p>Evaluatie tijdelijke kaders. Vaststelling nieuw beleid rond participatie in kader omgevingswet.</p> <p>Herijking nota samenspraak.</p> <p>Aantal procesvoorstellen samenspraak/participatie die de raad in een jaar vaststelt.</p>

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
	<p>Van die benoemde thema's/projecten/onderwerpen stelt de raad een procesvoorstel samenspraak vast.</p> <p>Ieder samenspraakproces wordt geëvalueerd aan de hand van criteria. De criteria moeten als voldoende worden beoordeeld.</p>	Beoordeelde criteria
2	<p>Toegankelijkheid van informatie</p> <p>We meten hoe onze klanten de dienstverlening waarderen. Dat doen we continu op de kanalen balie en website.</p> <p>Rapportcijfer $\geq 7,5$ voor de klanttevredenheid balie Rapportcijfer $\geq 6,5$ voor de klanttevredenheid website</p> <p>(persoonlijk contact wordt altijd hoger gewaardeerd en de ervaring is dat bezoekers eerder over een website reageren als ze iets niet kunnen vinden)</p>	Rapportcijfer
3	<p>Meldingen</p> <p>We gebruiken de feedback en waardering van inwoners om het proces van de afhandeling van meldingen openbare ruimte te verbeteren.</p> <p>Rapportcijfer $\geq 6,5$ op de gemeten onderdelen van het meldingenproces.</p> <p>Toelichting: We meten de algemene klanttevredenheid via smileys en we meten op 4 meetfactoren met stellingen (Informatiekwaliteit, empathie, betrouwbaarheid en toegankelijkheid). We meten niet in categorie 'ongedierte/ratten' en 'straatverlichting' omdat die terugkoppelingen via externe partijen worden gegeven.</p>	Rapportcijfer
4	<p>Woonlasten</p> <p>Ons uitgangspunt is dat de woonlasten in Veldhoven tot de laagste 25% van alle Nederlandse gemeenten blijven behoren.</p>	Als indicator geldt de plaats die Veldhoven inneemt op de lijst van de woonlasten per gemeente van de COELO-atlas.

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kentgetallen	Meetindicatoren
	<p>a. Formatie (2021: 6,8 Fte per 1.000 inwoners)</p> <p>b. Bezetting (2021: 6,8 Fte per 1.000 inwoners)</p> <p>c. Apparaatskosten (in euro's per inwoner. 2021: € 116,18)</p> <p>d. Externe inhuur (2021: 4,5%)</p> <p>e. Overhead (2021: 8,2%)</p>	<p>a. 7,3 Fte per 1.000 inwoners</p> <p>b. 7,3 Fte per 1.000 inwoners</p> <p>c. € 131,03 per inwoner</p> <p>d. Externe inhuur 5,3% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen</p> <p>e. Overhead 8,2% van totale lasten</p>

Wat gaan we daarvoor doen?

Doelstelling 1 (*Samenspraak*)

Na het benoemen van de thema's/onderwerpen door de gemeenteraad waaraan samenspraakprocessen gekoppeld worden, wordt per thema/onderwerp een procesvoorstel met daarin kaders aan de raad voorgelegd.

In de ambtelijke organisatie is een aantal samenspraakregisseurs actief, die samenspraakprocessen ondersteunt. Elk samenspraakproces wordt door de samenspraakregisseurs geëvalueerd met de deelnemers aan het proces.

Als onderdeel van een drie-sporen aanpak, gaan we in 2022 verder met spoor 2: project Burgerparticipatie. Dat gaat over de relatie en interactie van de gemeente Veldhoven met de inwoners. We gaan kijken naar wat we nu doen, naar de behoefte van inwoners, en naar de wensen van het bestuur. Hieruit volgt hoe we met onze inwoners in contact willen staan. Hoe betrekken we ze bij beleid, uitvoering, plannen en projecten? Hoe zorgen we dat we gevraagd en ongevraagd buiten naar binnen halen? Dit is een project dat samen met inwoners, instellingen en ondernemers wordt uitgevoerd, en waar samenspraakregisseurs bij worden betrokken. De participatie bij ruimtelijke initiatieven (vervolg spoor 1) wordt hier in opgenomen.

Doelstelling 2 (*Toegankelijkheid van informatie*)

De website van de gemeente is opgezet met duidelijke en begrijpelijke teksten. We gaan dit verder optimaliseren. In 2022 schrijven we de 100 meest bezochte pagina's van de website in duidelijke taal.

Het beheer van de website is een continu proces. We verbeteren voortdurend structuur en teksten aan de hand van feedback van inwoners.

Doelstelling 3 (*Meldingen*)

In 2022 ligt de nadruk op de tekstuele verbetering van de terugkoppelingen.

Doelstelling 4 (*Woonlasten*)

Het uitgangspunt is dat de woonlasten in Veldhoven tot de laagste 25% van alle Nederlandse gemeenten blijven behoren.

Doelstelling 5 (*Formatie, bezetting, apparaatskosten externe inhuur, overhead*)

Uit personeelsmonitor Gemeenten 2020 van het A&O fonds blijkt dat de gemiddelde bezetting voor gemeenten in de categorie 20-50.000 inwoners 6,8 fte bedraagt. In de categorie 50-100.000 inwoners is dit 7,7 fte. Veldhoven bevindt zich op het snijvlak van beide categorieën. Met 7,3 fte per 1.000 inwoners in 2022 komt Veldhoven hiermee nagenoeg op het gemiddelde van beide categorieën. Gemiddeld voor alle gemeenten bedraagt dit overigens 8,7 fte per 1.000 inwoners.

De externe inhuur is in Veldhoven 5,3% van de totale loonsom. Landelijk ligt dit fors hoger. Voor gemeenten in de categorie 20-50.000 inwoners en 50-100.000 inwoners bedraagt dit percentage respectievelijk 17% en 18%.

Uit vensters voor bedrijfsvoering blijkt dat het percentage overhead voor gemeenten tussen 25-50.000 inwoners 9,7 %bedraagt. Voor gemeenten tussen de 50-100.000 inwoners is dit 8,8%. Het percentage overhead binnen de gemeente Veldhoven is 8,2%.

Binnen dit programma spelen de volgende verbonden partijen een rol:

- Omgevingsdienst (ODZOB), op het gebied van vergunningverlening;
- BIZOB op het gebied van inkoopondersteuning binnen de bedrijfsvoering;
- BNG op het gebied van bankdiensten.

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 0		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
0.1	Bestuur	4.480	2.637	2.558	2.597	2.636	2.677
0.2	Burgerzaken	983	1.041	1.084	1.114	1.165	1.134
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	4.693	484	596	601	594	599
0.4	Overhead	10.730	11.192	11.644	11.789	11.939	12.094
0.5	Treasury	103	348	161	-15	-78	-47
0.61	OZB woningen	426	429	512	483	490	497
0.62	OZB niet-woningen	346	353	421	397	403	408
0.63	Parkeerbelasting		1	1	2	2	2
0.64	Belastingen overig	21	26	27	27	28	28
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	5	6	6	6	6	6
0.8	Overige baten en lasten	274	1.205	362	366	379	380
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	713		-422	680	1.584	925
0.10	Mutaties reserves	12.895	4.351	3.832	5.769	3.859	2.505
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	1.527	1.532	228	13	124	
		37.196	23.605	21.010	23.829	23.131	21.208
Baten							
0.1	Bestuur	577	683	693	704	715	726
0.2	Burgerzaken	576	527	516	563	649	580
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	819	273	273	273	273	273
0.4	Overhead	204	144	90	91	92	93
0.5	Treasury	78	161	152	138	135	161
0.61	OZB woningen	6.257	6.694	7.249	8.041	8.762	9.094
0.62	OZB niet-woningen	5.288	5.441	5.866	6.426	6.951	7.163
0.63	Parkeerbelasting	891	762	819	819	819	819
0.64	Belastingen overig	543	699	710	718	726	737
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	65.194	67.557	68.341	67.879	68.348	68.512
0.8	Overige baten en lasten	132					
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)						
0.10	Mutaties reserves	15.276	1.900	1.008	1.643	4.097	2.002
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	1.660	3.254				1.023
		97.495	88.095	85.717	87.295	91.567	91.183
	Saldo (- = nadeel)	60.299	64.490	64.707	63.466	68.436	69.975

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Progr.	Taak veld	Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
div	div	Premiestijging uitgebreide gevarenpolis opstallen/inventarissen	-42	-42	-42	-42
div	div	Actualisatie meerjarig onderhoudsplan	-87	-65	-41	-41
0	div	Uitbreiding personeel programma 0	-429	-373	-379	-384
0	0.4	Aanschaf Basis Registratie Kadaster 2.0	-13	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten BRK 2.0	-2	-2	-2	-2
0	0.4	Licentiekosten kostendekkendheid.nl	-4	-4	-4	-4
0	0.4	Aansluiting op het Nieuw Handelsregister (NHR)	-13	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten NHR	-1	-1	-1	-1
0	0.4	Uitbrieding basispakket E-Diensten digitale belastingbalie	-7	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten uitbreiding E-Diensten digitale belastingbalie	-7	-7	-7	-7
0	0.4	ICT-werkplekken	-200	-200	-200	-200
0	0.7	Uitkering Gemeentefonds	1.845	721	578	406
0	0.9	Actualisatie VPB 2022 t/m 2026	-11	-11	3	3
0	0.10	Dekking programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE			1.500	
		Saldo (- = nadeel)	1.029	16	1.404	-273

Toelichting:

Premiestijging uitgebreide gevarenpolis opstallen/inventaris

Door het aflopen van het 3-jarige contract voor de uitgebreide gevarensverzekering voor opstallen en inventarissen is het noodzakelijk, om in 2021 Europees te gaan aanbesteden voor de contractperiode 2022 t/m 2024. Het huidige premiepromillage op de brandverzekeringsmarkt ligt gemiddeld op 0,70 per € 1.000 verzekerd bedrag. Ons huidige contract kent nog een premiepromillage van ruim 0,50. Dit komt neer op € 42 premiestijging bij een verzekerde waarde van in totaal € 222 miljoen.

Actualisatie meerjarig onderhoudsplan

In 2021 is het beheerplan gebouwen vernieuwd en zijn de onderhoudsplannen in het nieuwe vastgoedsysteem ingevoerd. Er is gerekend met actuele eenheidsprijzen en een gelijkblijvend onderhoudsniveau. Deze nieuwe berekening lijdt structureel tot hogere kosten. De toename bedraagt € 87 in 2022, € 65 in 2023 en € 41 in 2024 en 2025.

Toelichting uitbreiding personele capaciteit

Capaciteitsuitbreiding Juridische zaken

Om uitvoering te kunnen geven aan de wettelijke taken van het behandelen van WOB- (waar strikte termijnen aan verbonden zijn) en planschadeverzoeken is uitbreiding van capaciteit noodzakelijk. De toename van het aantal WOB-verzoeken komt o.a. doordat burgers steeds mondiger worden en door de toename van het aantal woningbouwprojecten. In 2020 waren er in totaal 19 WOB-verzoeken, in de eerste helft van 2021 al 23. Daarnaast heeft een planschaderisicoanalyse aangetoond dat met het vaststellen van het bestemmingsplan Zilverackers, Kransackerdorp er een stijging van het aantal planschadeverzoeken te verwachten is. Om aan de juridische vraag te kunnen voldoen is uitbreiding noodzakelijk met 1,5 fte.

Capaciteitsuitbreiding WOZ belastingen

Er is al jaren een forse stijging van het aantal bezwaarschriften OZB. Het aantal bezwaren OZB stijgt van 382 bezwaren p/j in 2018 naar 634 p/j in 2021. Daarbinnen is een toename van 165% van het aandeel No-cure-no-pay bureaus.

Daarnaast zien we een toename van het aantal informele bezwaren van 100 informele bezwaren in 2019 naar 191 informele bezwaren in 2021. De toename wordt verklaard door de stimulering van het informeel contact. Tot slot neemt het aantal werkzaamheden toe door een groeiend objectenbestand. We zien een stijging in het objectenbestand van 22.981 objecten in 2017 naar 23.636 objecten in 2021. De effecten van de woningbouwversnelling zijn daar nog slechts beperkt in zichtbaar. Voor WOZ belastingen is uitbreiding nodig van 1 fte.

Capaciteitsuitbreiding Servicedesk (IT)

Sinds corona zien we een toename van het aantal service-meldingen door medewerkers i.v.m. de hybride manier van werken (deels thuis/ op kantoor). Dit wordt met name veroorzaakt door een grotere diversiteit aan service devices (thuis werkt men op eigen devices). Ook in de toekomst zal een hybride manier van werk de norm zijn. Voor de servicedesk is uitbreiding nodig van 1 fte.

Capaciteitsuitbreiding bevolkingsadministratie

Het aantal baliebezoeken stijgt jaarlijks, mede veroorzaakt door een stijging van het aantal inwoners. Ook zien we een toename van het aantal werkzaamheden dat uitgevoerd moet worden door de bevolkingsadministratie.

Vorig jaar is in de aanloop naar de begroting besloten om de noodzakelijke uitbreiding niet door te voeren en als bezuiniging te bestempelen. Hiervan worden de effecten nu zichtbaar. De werkdruk neemt toe, burgers ervaren een lager serviceniveau en langere wachttijden. Voor de bevolkingsadministratie is uitbreiding nodig van 1 fte.

Capaciteitsuitbreiding informatiebeheer

De gemeente Veldhoven is onder (ambtelijk) toezicht geplaatst door het Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Brabant. Dit n.a.v. de beoordeling 'voldoet gedeeltelijk' (3e jaar op rij) door het IBT, voor de wijze waarop het college aan de raad rapporteert over de zorg voor het informatiebeheer. Daarnaast wordt ook de kwaliteit van het informatiebeheer als sterk verbeterbaar beschouwd. Voor het informatiebeheer is uitbreiding nodig van 1,33 fte waarvan 1 fte tijdelijk in 2022 en 0,33 fte structureel.

Aanschaf en licenties Basis Registratie Kadaster 2.0 (BRK)

Om aan de uitvoering van wettelijke taken te kunnen blijven voldoen is een upgrade van de Basisregistratie Kadaster naar Basisregistratie Kadaster 2.0 noodzakelijk. De incidentele lasten voor aanschaf van deze applicatie worden geraamd op € 13 en de structurele licentiekosten zijn € 2.

Licentiekosten kostendekkendheid.nl

Om aan te sluiten bij een webapplicatie waarmee de kostendekkendheid van de leges, rioolrechten, afvalrechten, begraafplaatsen, naheffingsaanslagen kunnen worden berekend is structureel € 4 nodig voor licenties Kostendekkendheid.nl.

Aansluiting op het Nieuw Handelsregister (NHR)

Om aan uitvoering van wettelijke taken te kunnen blijven voldoen is het realiseren van een wettelijke verplichte koppeling tussen ons belasting applicatie en het Nieuw Handelsregister (NHR) noodzakelijk. De incidentele lasten voor deze koppeling worden geraamd op € 13 en de structurele licentiekosten zijn € 1.

Uitbreiding basispakket E-Diensten digitale belastingbalie

Om de dienstverlening naar de burgers te optimaliseren is het wenselijk om de E-Diensten digitale belastingbalie uit te breiden. Hierdoor kunnen onze inwoners zelfstandig basiszaken regelen (bijv. E-Herkenning, Openstaande posten/stand betalingen, Gewijzigde grondslagen, Taxatieverslagen MijnOverheid, WOZ-inzage). De incidentele lasten voor deze uitbreiding worden geraamd op € 7 en de structurele licentiekosten zijn € 7.

ICT werkplekken

Mede door corona zal ook in de toekomst een hybride manier van werk de norm zijn. Dit stelt andere eisen aan de inrichting van de werkplekken. De exacte gevolgen zijn nog niet bekend en worden thans in kaart gebracht. Vooralsnog worden de extra kosten geraamd op structureel € 200.

Uitkering gemeentefonds

Het gemeentefonds is conform onderstaand overzicht voor de jaren 2022 tot en met 2025 naar boven bijgesteld.

Bijstelling gemeentefonds voor de jaren 2022 tot en met 2025 x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Gemeentefonds meicirculaire 2021 vermindering ivm woonplaatsbeginsel voogdij/18+	-975	-975	-975	-975
Verdeelwijze middelen jeugdzorg vanaf 2022 in het gemeentefonds	2.820	1.696	1.553	1.381
Bijstelling begroting 2022-2025	1.845	721	578	406

Woonplaatsbeginsel voogdij/18+

Vanaf 2022 gaan we over naar een nieuw woonplaatsbeginsel voogdij/18+: de voogdijregeling wordt afgeschaft en wij worden als gemeente verantwoordelijk voor de kinderen die uit eigen gemeente ter behandeling worden doorgezonden. Het gaat landelijk om naar schatting 20.000 jongeren die over gaan van de ene naar de andere gemeente. Voor de gemeente Veldhoven geeft dit een verlaging in het gemeentefonds van € 975 structureel. Hier staat een voordeel tegenover op programma 6 (sociaal domein) van structureel lagere lasten van € 200.

Verdeelwijze middelen jeugdzorg vanaf 2022

2022

Op 2 juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen. Als onderdeel van de afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,3 miljard extra beschikbaar, bovenop de eerder toegezegd € 300 mln. De provinciale toezichthouders merken deze middelen - in de lijn van de eerder toegestane € 300 mln. - aan als structureel dekkingsmiddel. Voor Veldhoven komt dit neer op € 2.820.

2023 - 2025

De structurele bekostiging vanaf 2023 is (nog steeds) overgelaten aan het nieuwe kabinet. Vanuit de koepels (IPO en VNG) is erop aangedrongen, dat gemeenten in hun meerjarenbegroting wel alvast rekening kunnen houden met extra structurele middelen vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het kabinet.

Tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming voor de jaarschijven 2023 tot en met 2025 rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd. Voor Veldhoven is dit voor 2023: € 1.696, 2024: € 1.553 en 2025: € 1.381.

Actualisatie vennootschapsbelasting 2022-2025

De actualisatie en doorrekening van de vennootschapsbelasting geeft kleine bijstellingen voor de jaren 2022 tot en met 2025 en betreft met name de vennootschapsbelasting voor belastbare resultaten voor de weg Kempen Campus, afval en samenwerking Waalre.

Dekking programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE

In 2021 zijn de afspraken herzien over de bedrijventerreinen binnen SGE. Dit kan in 2024 tot lasten leiden. Om deze lasten te dekken, wordt een onttrekking aan de vrije reserve gedaan in 2024. Binnen programma 3 zijn de mogelijke lasten nader toegelicht.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
1 Lokale heffingen	12.181	13.000	14.160	15.595	16.855	17.418
2 Algemene uitkering gemeentefonds	65.194	67.557	68.341	67.879	68.348	68.512
3 Dividend	0	75	75	75	75	75
4 Saldo financieringsfunctie	-61	-284	-103	55	101	85
5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	77.314	80.348	82.473	83.604	85.379	86.090

Geraamd bedrag voor onvoorzien

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
1 Stelpost onvoorzien uitgaven	0	140	142	144	146	149
Totaal onvoorzien	0	140	142	144	146	149

Overzicht vennootschapsbelasting

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
1 Vennootschapsbelasting	713	0	-422	680	1.584	925
Totaal vennootschapsbelasting	713	0	-422	680	1.584	925

2.1.1 Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Mede als gevolg van corona leven we in een sterk veranderende samenleving. Een samenleving die soms grote verschillen laat zien, maar ook een samenleving waar mensen zich veilig en prettig willen voelen in de buurt waarin hij/zij woont.

Wij werken integraal samen aan de veiligheid met politie, Openbaar Ministerie, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost, de Wijkgedgers, buurtpreventienetwerken, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en andere (maatschappelijke) organisaties en met ondernemers en inwoners. Binnen de aanpak gaan preventie, zorg en repressie hand in hand, waarbij maatwerk en werken volgens de bedoeling bovenaan staat. Er is aandacht voor de achterliggende oorzaak en het doel om vicieuze cirkels te doorbreken en herhaling te voorkomen. Het (on)zichtbare succes van samenwerken zijn de incidenten die NIET plaats vinden.

De uitbraak van het coronavirus en de maatregelen om de verspreiding tegen te gaan, hebben effect op de criminaliteit. Daarmee staan we voor grote uitdagingen. Uitdagingen die vragen om een duidelijke richting. We zien hierin de volgende kernthema's:

High Impact Crimes/incidenten

High Impact Crimes (HIC) zijn ingrijpende delicten die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van het slachtoffer, de directe omgeving en de samenleving. Voorbeelden van HIC zijn: (pogingen tot) woning- en auto-inbraken, fietsendiefstallen winkeldiefstallen en geweld/drugs incidenten. Het streven is om jaarlijks deze cijfers verder te laten dalen middels inzet van preventieve en repressieve maatregelen. Mede door de coronacrisis is online criminaliteit (cybercrime) toegenomen. De gevolgen voor slachtoffers zijn vaak verstrekkend. Het terugdringen en voorkomen van deze incidenten heeft continu onze aandacht en prioriteit. Daarnaast is het streven om handel in gestolen goederen minder aantrekkelijk te gaan maken, zodat potentiële kopers afhaken.

Personen met verward gedrag (met een veiligheidscomponent)

Mede ook door corona krijgen inwoners steeds meer te maken met opeenstapeling van persoonlijke problemen of vragen binnen meerdere leefgebieden zoals psychische klachten, het zich niet thuis voelen in de samenleving, een verstandelijke beperking of een verslaving. De problemen kunnen dermate groot zijn dat ze uiteindelijk een gevaar voor zichzelf of hun omgeving gaan vormen en/of overlast en veiligheidsproblemen veroorzaken. Van belang is om zorg en veiligheid verder te verbinden en te versterken. Het zwaartepunt moet liggen op preventie en zorg zodat escalatie wordt voorkomen.

Problematische jeugd(groepen)

Veldhoven kent de laatste jaren diverse problematische jeugdgroepen, met incidenteel een crimineel karakter. De intensievere aanpak die is ingezet moet problematische jeugdgroepen, maar ook individuele jongeren die voor problemen zorgen (en daarmee overlast en jeugdcriminaliteit) voorkomen, afremmen en uiteindelijk doen afnemen. Onze zorg- en veiligheidsnetwerken investeren op preventie en repressie, waarbij begrenzing en ondersteuning hand in hand gaan. In de strijd tegen ondermijning is onze ambitie om jonge aanwas in criminaliteit zo veel mogelijk te voorkomen.

Ondermijning

Een collectieve aanpak van ondermijning en het bestrijden van georganiseerde criminaliteit heeft de hoogste prioriteit. We werken integraal nauw samen met onze lokale, regionale en landelijke (veiligheids)partners. Door een regionale aanpak wordt een 'waterbedeffect'

voorkomen, waarbij criminelen de gemeentegrenzen oversteken en activiteiten elders in onze regio zouden kunnen voortzetten. We investeren in het bewustwording bij medewerkers en ketenpartners om de eerste signalen van ondermijnende criminaliteit te herkennen. Dit door het melden van signalen zodat deze casuïstiek integraal aangepakt wordt. De gemeente vervult hierbij de rol van projectleider. Daarnaast zijn we aan de slag met uitvoering van het actieplan ondermijnende criminaliteit en de aanpak van ondermijnd gebruik van gebouwen en terreinen. Tevens wordt geïnvesteerd in het in beeld brengen en het aanpakken van criminele familienetwerken, het verder ontwikkelen van het Kempen Interventie Team en het borgen van de opbrengst van de pilot 1 Smart Overheid (datagericht werken). Een vraag om capaciteitsuitbreiding van het Kempen Interventie Team door de teamleider is te verwachten.

Om de aanpak van ondermijning te versterken wordt er slimmer tussen ketenpartners samengewerkt en technologie beter benut. Hiervoor wordt geïnvesteerd in goede integrale intelligence, technologie, integrale actie het bewerkstelligen van meer samenhang in de samenwerkende overheidspartners.

Mensenhandel en prostitutie

In 2022 worden gemeenten verantwoordelijk voor het controleren van de (legale en illegale) prostitutie. Dit zal extra scholing, capaciteit en/of opleiding van gemeentelijk toezichthouders met zich meebrengen. Daarnaast wordt in 2022 uitvoering gegeven aan het in 2021 opgestelde plan van aanpak voor het thema mensenhandel. Hierbij wordt ingezet op het versterken van integrale werkprocessen en samenwerkingsverbanden.

Polarisatie/radicalisering

Om extremistische en radicale gedragingen bij individuen en/of groepen te voorkomen, wordt ingezet op het verkleinen van een eventuele afstand naar de maatschappij en het vergroten van de betrokkenheid daarbij. Verschillende ketenpartners leveren een bijdrage, door signalen in te brengen en te verrijken. Bij (individuele) casuïstiek wordt samenwerking gezocht met het Zorg- en Veiligheidshuis als regionaal adviesorgaan op dit thema. Het doel is om een nog actievere regierol te gaan pakken in het voorkomen, signaleren en bestrijden van polarisatie, extremisme en radicalisering.

Daarnaast wordt vanwege de veranderende samenstelling en opbouw van onze bevolking en de coronapandemie ingezet op zowel individuele casuïstiek (bijvoorbeeld eerwraak, complot denken) als op groepen (bijvoorbeeld spanningen tussen bevolkingsgroepen (demonstraties)).

In 2022 wordt verder gewerkt aan het opzetten van focusgroepen voor Veldhoven en het vroegtijdig signaleren en herkennen van signalen. Verder worden er diverse collega's en partners getraind op het herkennen van deze signalen en het handelsperspectief. Tevens neemt Veldhoven deel aan de regionale expertgroep voor de regio Oost-Brabant.

Veilige publieke taak

Wij accepteren geen agressie tegen en intimidatie van medewerkers en politieke ambtsdragers van onze gemeentelijke organisatie en van onze collega's in de publieke sector, zoals politie, brandweer en ambulance. Bij norm overschrijdend gedrag wordt gebruik gemaakt van onze protocollen. Bij ernstige overtredingen van deze protocollen doen wij daarnaast aangifte bij de politie.

Crisisbeheersing/rampenbestrijding

Op het gebied van crisisbeheersing heeft de coronacrisis veel gevraagd van de gemeentelijke en regionale crisisorganisaties. In de nafase gaat deze crisis nog de nodige aandacht en capaciteit vragen.

Uitvoering van de OTO-momenten (opleiden, trainen en oefenen) en het opleiden van (nieuwe) medewerkers voor de gemeentelijke rampen- en crisisorganisatie blijft van kracht.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>High Impact Crimes/incidenten</p> <p>Het voorkomen en bestrijden van woninginbraken, winkeldiefstallen, geweldsincidenten, vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woninginbraken: Aantal pogingen en voltooide woninginbraken met 10% verminderen t.o.v. 2020 (2020: 94 absolute aantal / 2,1 per 1000 inwoners) 2. Geweld: Daling aantal geweldsmisdrijven met 10% t.o.v. 2020 (2020: 78 absolute aantal / 2,6 per 1000 inwoners) 3. Winkeldiefstallen: Daling van het aantal winkeldiefstallen met 10% t.o.v. 2020 (2020: 43 absolute aantal / 1 per 1000 inwoners) 4. Vernielingen/beschadigingen: daling van het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte met 10% t.o.v. 2020 (2020: 157 absolute aantal / 3,6 per 1000 inwoners) 	<p>Politiecijfers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aantal (poging tot) woninginbraken/diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners* 2. Aantal geweldincidenten per 1.000 inwoners* 3. Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners* 4. Aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners*
2	<p>Personen met verward gedrag</p> <p>Het aantal veiligheidsincidenten door personen met verward gedrag in samenwerking terugdringen met 5% t.o.v. 2020. (2020: 296 absolute aantal / 4,1 per 1000 inwoners)</p>	<p>Politiecijfers: het aantal meldingen personen met verward gedrag per 1.000 inwoners</p>
3	<p>Problematische jeugd(groepen)</p> <p>Het samen met ketenpartners voorkomen en aanpakken van problematische jeugdgroepen en risicojeugd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aantal incidenten jeugdoverlast met 10% verminderen t.o.v. 2020 (2020: 298) 2. Wij streven naar het aantal criminele jeugdgroepen tot nul terug te dringen (2020: 0) 3. Monitoren en anticiperen op het aantal verwijzingen Halt (2020: 37) 4. Wij streven naar het aantal harde kern jongeren tot nul terug te dringen (2020: 0) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politiecijfers: incidenten jeugdoverlast 2. Politiecijfers: Aantal criminele jeugdgroepen 3. Cijfers bureau Halt: Aantal verwijzingen Halt* 4. Cijfers KLPD: Aantal harde kern jongeren

* dit zijn de wettelijk verplichte BBV indicatoren

Wat gaan we daarvoor doen?

Doelstelling 1 (High Impact Crimes/incidenten)

Wij blijven investeren in preventieve maatregelen, bewustwording en communicatie. Integrale handhaving wordt waar mogelijk ingezet. Daarbij koppelen we steeds meer de bestuursrechtelijke interventies aan strafrechtelijke trajecten. Met diverse netwerken zoals onder andere buurtpreventie en het samenwerkingsverband keurmerk veilig ondernemen wordt steeds verder ingezet op participatie, preventie, signalering en aanpak. Daarnaast wordt actief ingezet op wijkgericht werken en preventie-activiteiten zoals het opzetten en uitvoeren van een preventiekalender en voorlichtingscampagnes (online veiligheid, diefstalpreventie).

In 2022 wordt er verder ingezet op de zelfredzaamheid van onze inwoners: hen bewust

maken zodat zij alert zijn op verdachte situaties en bijvoorbeeld op de inbraakbestendigheid van woningen. Verder wordt in 2022 een aanpak op heling samen met de politie en partners opgesteld met een bijbehorend werkproces/stappenplan.

Doelstelling 2 (*Personen met verward gedrag*)

In 2022 blijven we samen met zorg- en veiligheidspartners werken aan het uitvoeren en versterken van de in 2019 vastgestelde aanpak 'Vat op Verwarring' van verwarde personen. Zo blijven we de inzet van de twee wijkged'ers en het Meldpunt Zorg en Veiligheid continueren en verder ontwikkelen. Daarnaast blijven we met onze partners uit de regio werken aan en investeren in de zorg- en veiligheidsnetwerken om de samenleving te beschermen tegen personen met verward gedrag.

Escalaties vanuit verwarde en/of overspannen personen vormen nog een (groeiend) probleem. De verbinding tussen zorg en veiligheid is blijvend belegd zowel op beleids- als uitvoerend niveau. Er wordt tijdig ingegrepen en bijgestuurd waar nodig om hiermee onder andere de politie, boa's en huisartsen te ontlasten. In die zin is onder meer het meldpunt Zorg en Veiligheid van belang, om snel personen met verward gedrag te lokaliseren en de juiste zorg in te zetten. Vroegtijdig signaleren betekent vaak minder escalatie.

Doelstelling 3 (*Problematische (jeugd)groepen*)

In coronatijd, met al zijn beperkingen, zijn de lontjes korter en de frustraties groter geworden onder jongeren. Vele jongeren zijn of worden afhankelijk van jeugdhulp. Veldhoven ziet zowel stadse als dorpse problematiek op zich afkomen. De invloeden van social media zijn enorm. We blijven daarom samen met partners inzetten op het vroegtijdig (online en offline) signaleren en delen van informatie en voorkomen van problematische jeugd (groepen). De gemeente is ketenregisseur op jeugd (groepen) die problemen hebben en/of veiligheidsissues veroorzaken. Door intensieve samenwerking van alle zorg- en veiligheidspartners wordt ingezet op positieve alternatieven, jeugd -en ouderbetrokkenheid, begrenzing en waar nodig persoonsgerichte en gezinsaanpakken. Daarnaast investeren we op het versterken van de ketenaanpak van school, jeugd- en jongerenwerk tot en met politie en interne en externe zorgpartners. De insteek is praten waar kan en integraal doorpakken waar moet. Ouders/verzorgers dienen hier, met de noodzakelijke ondersteuning van jeugd(hulp)aanbieders en scholen, een significantere rol in te vervullen. Onze handhavers en toezichthouders hebben een belangrijke rol bij preventie, bewustwording en communicatie met al onze inwoners (jong en oud). Ook wordt geleerd van de opgedane ervaringen tijdens de coronacrisis. Meer en slimmere inzet van (laagdrempelige) middelen en samenwerking met Zorg en Veiligheidspartners om jeugdoverlast te voorkomen is essentieel. Het creëren van een weerbare jeugd in weerbare wijken is van groot belang. We blijven daarnaast een prominente rol vervullen in het regionaal project "Drugs, wat doet het met jou?" om te komen tot de-normalisatie van het drugsgebruik. Ook blijft de inzet gericht op alcoholmatiging en preventie.

De verbonden partijen Veiligheidshuis, Brabant Water (bluswatervoorziening) en Veiligheidsregio Brabant Zuidoost zijn betrokken bij de invulling van het hoofdkader.

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 1		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.390	2.392	2.444	2.444	2.444	2.445
1.2	Openbare orde en veiligheid	894	1.239	1.026	1.039	1.051	1.067
		3.284	3.631	3.470	3.483	3.495	3.512
Baten							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	65	66	66	66	66	66
1.2	Openbare orde en veiligheid	51	131	17	17	18	19
		116	197	83	83	84	85
Saldo (- = nadeel)		-3.168	-3.434	-3.387	-3.400	-3.411	-3.427

2.1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Mobiliteit houdt niet op bij de gemeentegrens. Mensen verplaatsen zich over allerlei afstanden, om verschillende redenen, op diverse tijdstippen en met verschillende vervoerswijzen.

Daarom werken we structureel regionaal samen op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Daarin komen strategische en tactische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit aan de orde, maar ook de relatie van bereikbaarheid met het verbeteren van ons leef- en vestigingsklimaat. We investeren steeds meer in andere, meer duurzame, vormen van mobiliteit en richten ons bovenal op het bewerkstelligen van een 'mobiliteitstransitie' (thema mobiliteit kadernota). De hieruit voortvloeiende plaatselijke- en regionale maatregelen sluiten we op elkaar aan. Tevens richten we ons ook lokaal op de integrale verbinding met de thema's Positieve gezondheid, Omgeving en Toekomstbestendigheid.

De komende jaren werken we aan het op peil houden en verbeteren van de bereikbaarheid van Veldhoven en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dit doen we binnen de kaders van de bereikbaarheidsagenda en het actuele Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	Fietsgebruik woon-werk Stimuleren door goede verbinding tussen bedrijventerreinen Run en High Tech Campus (slowlane). Realisatie in 2022.	Realisatie aanleg fietsverbinding gereed.
2	Kruising Nieuwstraat-Kromstraat Definitief besluit aanpak verkeerssituatie na realisatie aansluiting A67. Mogelijke uitvoering maatregelen in 2022/2023.	Voorbereiden definitief besluit.
3	Doorstroming Kempenbaan (Oost en West) De bereikbaarheid verbeteren voor De Run en de rest van Veldhoven. 1. West: De nieuwe aansluiting en Kempenbaan zijn opengesteld voor verkeer. 2. Oost: Ontwerpfase wordt afgerond en de realisatie wordt gestart.	1. Kempenbaan West: Weg open voor verkeer. 2. Kempenbaan Oost: Start realisatie.
4	Parkeren Citycentrum Herijken betaald parkeren om te komen tot een aantrekkelijker winkelklimaat en ter voorkoming leegstand. Monitoren in 2022.	Monitoren van effecten.
5	Eindhoven Airport De aanbevelingen uit de Proefcasus worden, samen met betrokken partijen, uitgevoerd. 1. Invoeren nieuw sturingsmodel voor geluid ten behoeve van de luchthaven 2. In stand houden van een permanente overlegstructuur 3. Doorontwikkeling van meerwaarde voor de regio	1 t/m 3. Betrokken zijn bij de regionale samenwerking van gemeenten rondom de luchthaven en totaalpakket aan maatregelen monitoren.

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen Inzicht in verkeersongevallen	Meetindicatoren
6	<p>Inzichten in ziekenhuisopname na een verkeersongeval met een voertuig en inzicht hebben in verkeersongevallen met een gewonde fietser.</p> <p>1. Aantal ongevallen met letsel (voertuig en fiets) 2019: 16 (8,9%)</p> <p>2. Aantal ongevallen materieel (voertuig en fiets) 2019: 163 (90,6%)</p> <p>3. Aantal dodelijke ongevallen (voertuig en fiets) 2019: 1 (0,5%)</p>	<p>1. % letsel/gewonden</p> <p>2. % met uitsluitend materiele schade</p> <p>3. % met dodelijke afloop</p>

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Fietsgebruik woon-werk*)

In 2022 starten we met de aanleg van de fietsroute De Run – High Tech Campus. De aanleg ronden we in 2022 ook volledig af.

Doelstelling 2 (*Kruising Nieuwstraat-Kromstraat*)

Door de nieuwe aansluiting A67 is inzicht ontstaan in de werkelijke verkeersstromen en de eventuele gevolgen voor de verkeersveiligheid op dit kruispunt.

In 2022 gaan we voorbereidingen treffen voor een definitief besluit over de aanpak van de verkeerssituatie. De mogelijke maatregelen worden in 2022/2023 uitgevoerd.

Doelstelling 3 (*Doorstroming Kempenbaan Oost en West*)

In 2022 hebben we Kempenbaan West aangelegd en hebben we de weg opengesteld. Enkele restpunten pakken we nog op en we ronden het project af.

We starten in het eerste kwartaal 2022 met de voorbereidingen voor de aanleg Kempenbaan Oost. We starten de aanleg als het bestemmingsplan onherroepelijk is. We verwachten dat dit in het tweede kwartaal 2022 bekend is.

Doelstelling 4 (*Parkeren Citycentrum*)

We gaan de effecten van de ingevoerde blauwe zone nauwlettend in de gaten houden en in overleg met belanghebbenden bepalen we hoe effectief de maatregel is.

Doelstelling 5 (*Eindhoven Airport*)

Veldhoven neemt actief deel aan het Luchthaven Eindhoven Overleg en levert de ambtelijke inzet namens de randgemeenten. Veldhoven is daarmee ook actief betrokken bij de voorbereiding van voorstellen die voortkomen uit de proefcasus. Bestuurlijk worden de randgemeenten vertegenwoordigd door de portefeuillehouders van de gemeenten Best en Eersel. Veldhoven neemt daarnaast deel aan de werkgroepen 'klachten en meldingen' en 'meerwaarde voor de regio'. In de overige werkgroepen zit een vertegenwoordiger uit een andere randgemeente, waardoor we de capacitaire inzet verdelen over de gemeenten.

Doelstelling 6 (*Inzicht in verkeersongevallen*)

We willen inzicht hebben in het aantal verkeersongevallen; VeiligheidNL maakt de percentages bekend. Provincie Noord-Brabant en dus ook Veldhoven, streeft naar 0 verkeersdoden.

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 2		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
2.1	Verkeer en vervoer	4.746	4.907	5.090	5.824	6.152	6.361
2.2	Parkeren	1.026	932	1.026	1.028	1.036	1.041
2.5	Openbaar vervoer	7	35	40	37	38	39
		5.779	5.874	6.156	6.889	7.226	7.441
Baten							
2.1	Verkeer en vervoer	361	373	324	335	344	352
2.2	Parkeren						
2.5	Openbaar vervoer						
		361	373	324	335	344	352
	Saldo (- = nadeel)	-5.418	-5.501	-5.832	-6.554	-6.882	-7.089

Bijstellingen bestand en nieuw beleid

Progr	Taak veld	Bijstelling bestand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
2	div	Uitbreiding personeel programma 2	-31	-31	-32	-32
		Saldo (- = nadeel)	-31	-31	-32	-32

Toelichting:

Uitbreiding personele capaciteit

Door de groei van de werkzaamheden en toegenomen complexiteit is er meer capaciteit noodzakelijk. Het betreft hier advisering op het gebied van verkeer en openbaar groen. Deze uitbreiding kost structureel € 31.

2.1.3 Economie

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

We willen in Veldhoven meebewegen met de sterke groei van de regio. Met ASML in Veldhoven als motor van onze regionale economie brengt dit grote uitdagingen en verplichtingen met zich mee. De groei van de economie kunnen we als gemeente Veldhoven slechts in beperkte mate beïnvloeden. Ons hoofddoel is ervoor te zorgen dat de leef- en werkomgeving en de bereikbaarheid van Veldhoven de economische groei niet belemmeren. Voor een toekomstbestendig vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven is het noodzakelijk om nog een stap verder te gaan. We investeren daarom in de omvorming van de Run naar een innovatief werklandschap. Bedrijventerrein Habraken ontwikkelen we naar een regionaal terrein voor vestiging van innovatieve circulaire bedrijven. Zorgen voor synergie tussen bedrijven is hierbij een sleutelwoord. Daarvoor moeten we de wensen van onze bedrijven nog beter leren kennen en de contacten met bedrijven verder aanhalen. Voor het Citycentrum geldt iets vergelijkbaars: samen met ondernemers, bezoekers en bewoners werken we aan de omvorming van het centrum naar een plek waar prettig verblijven en ondernemen voorop staat. De rol van de gemeente richt zich met name op het aantrekkelijk maken van de openbare ruimte, zorgen voor een goede bereikbaarheid en het mogelijk maken van ruimtelijke en sociale ontwikkelingen, zodat het Citycentrum zich verder kan ontwikkelen tot een toekomstbestendig hart van Veldhoven.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	Ondernemersimago Ondernemers waarderen ons ondernemersklimaat met minstens een 7. In 2022 nemen we, net als in 2021 weer deel aan het landelijke onderzoek 'de MKB vriendelijkste gemeente' georganiseerd door MKB Nederland.	1. Cijfer ondernemersklimaat Waarstaatjegemeente.nl 2. Resultaat (cijfer) onderzoek MKB vriendelijkste gemeente 2021
2	Bedrijventerreinen 1. De Run is aantrekkelijk voor high tech (maak-)industrie en (innovatieve) health. Er wordt actief ingezet op omvorming van het bestaande terrein naar een innovatief werklandschap. 2. Habraken ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk circulair bedrijventerrein. Hiervoor wordt een omgevingsplan opgesteld.	1. Mutatie en aanwezigheid aantal bedrijven op de Run uit de doelgroep 2. In 2022 zal een omgevingsplan voor de doorontwikkeling van Habraken in procedure worden genomen. 3. Mutatie en aanwezigheid aantal circulaire bedrijven op Habraken
3	Citycentrum Het Citycentrum ontwikkelt zich tot een bruisend en toekomstbestendig hart van Veldhoven.	Een toekomstvisie voor het centrum van Veldhoven

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
4	Werkgelegenheid Arbeid is zo min mogelijk een beperkende factor voor ontwikkeling van het bedrijfsleven in Veldhoven.	a. Aantal gevestigde bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 65 jaar b. % functiemenging (% banen tov woningen)

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Ondernemersimago*)

1. Via het ondernemersloket kunnen ondernemers per mail of telefonisch rechtstreeks een vraag neerleggen bij de gemeente. Er wordt dan zo snel mogelijk contact opgenomen.
2. Het Veldhovens Ondernemers Contact, VOC, is (gespreks)partner voor de Gemeente Veldhoven. Samen met hen worden onderwerpen zoals bereikbaarheid, arbeidsmarkt en verduurzaming besproken. Ook het VNO-NCW is partner in de verduurzaming van het bedrijventerrein.
3. Parkmanagement is de (gespreks)partner op Habraken en Zandven. Ook met hen is er voortdurend afstemming over zaken die de ondernemers en de gemeente bezighouden.
4. Via een actieve deelname aan Veldhoven Verbindt, een samenwerking van alle ondernemersnetwerken in Veldhoven, onderhoudt de gemeente intensief contact met een vertegenwoordiging van ondernemers in Veldhoven

Doelstelling 2 (*Bedrijventerreinen*)

1. a. Via een programmatische aanpak wil de gemeente samen met onder andere bedrijven, vastgoedeigenaren en ondernemersorganisaties een innovatief werklandschap realiseren met een duidelijk profiel en aandacht voor de diversiteit in de verschillende deelterreinen.
b. Via bedrijfs gesprekken en een plan van aanpak wordt gewerkt aan het faciliteren van mogelijkheden voor bedrijven om uit te breiden, te verhuizen of te verkleuren en daarbij bij te dragen aan de realisatie van een innovatief werklandschap.
2. Er is een beleidskader Habraken circulair in de maak, met daarin de koers voor een concreet businessplan. Op basis hiervan wordt in 2022 een omgevingsplan gemaakt, zodat in 2023 gestart kan worden met de uitgifte op Habraken.

Doelstelling 3 (*Citycentrum*)

1. Aansluitend op de verkenning voor de toekomst voor het Citycentrum (2021) wordt een participatietraject gestart om de verkenning verder uit werken in een visie met concrete kaders. Op basis hiervan moeten vervolgstappen worden gezet.
2. De gemeente neemt actief deel in het Centrum Ontwikkelings Programma (COPr). Binnen het COPr wordt samen met ondernemers, vastgoed, bewoners, culturele instellingen gewerkt aan projecten en activiteiten die het Citycentrum aantrekkelijk maken.
3. De gemeente geeft uitvoering aan de Bedrijveninvesteringszone Citycentrum (BIZ).

Doelstelling 4 (Werkgelegenheid)

1. Binnen de arbeidsmarktregio's geeft de Gemeente Veldhoven samen met andere gemeenten en het UWV vorm aan de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden.
2. Door ondernemingen de ruimte te bieden zich te vestigen in Veldhoven of uit te breiden is voldoende bedrijfsgrond nodig. Hiermee borgen we de werkgelegenheid.

De verbonden partijen Metropoolregio Eindhoven, Brainport Development en stichting ROW zijn betrokken bij de invulling van het hoofdkader.

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

nummer	taakveld	WBP bedrag (x € 1.000)
3.4	Volksfeesten	16

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 3		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
3.1	Economische ontwikkeling	1.144	2.138	1.368	1.312	1.315	1.327
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	956	3.382	7.991	5.098	6.142	4.768
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	177	353	352	353	354	356
3.4	Economische promotie	98	66	68	68	68	69
		2.375	5.939	9.779	6.831	7.879	6.520
Baten							
3.1	Economische ontwikkeling	30	55				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	349	4.670	7.526	6.429	4.412	4.412
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	21	20	20	20	20	20
3.4	Economische promotie	92	166	335	410	417	423
		492	4.911	7.881	6.859	4.849	4.855
	Saldo (- = nadeel)	-1.883	-1.028	-1.898	28	-3.030	-1.665

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Progr.	Taakveld	Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
3	div.	Uitbreiding personeel programma 3	-111	-113	-114	-116
3	3.2	Programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE	0	0	-1.500	0
3	3.4	Toeristenbelasting variabele tarieven	-69	0	0	0
		Saldo (- = nadeel)	-180	-113	-1.614	-116

Toelichting:

Capaciteitsuitbreiding economische zaken (incl. Citycentrum)

Op dit moment is er onvoldoende capaciteit beschikbaar voor het onderhouden van contacten met bedrijven. Daardoor kunnen we onvoldoende inspelen op de behoeften van de ondernemers, het ontwikkelen van nieuw detailhandelsbeleid, het verbinden van het economisch beleid op het sociaal domein en het versterken van de strategische positie in de Brainportsamenwerking. Het aantal banen in Veldhoven is de afgelopen 10 jaar met 45% gestegen. Om de bedrijvigheid en daarmee ook de werkgelegenheid op peil te laten blijven, zullen inspanningen verricht moeten worden. De vooruitzichten voor de detailhandel zijn minder rooskleurig. Nieuw beleid moet leegstand op in het oog springende plekken voorkomen en het voorzieningenniveau in Veldhoven op peil houden. Vandaar dat er ook specifiek aandacht moet zijn voor het doorontwikkelen van het Citycentrum. Om aan de economische capaciteitsvraag te kunnen voldoen is uitbreiding noodzakelijk met 1 fte.

Programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE

De 'Programmering werklocaties Stedelijk Gebied Eindhoven 2021' en het daarin opgenomen financieel arrangement hebben financiële gevolgen voor de negen SGE-gemeenten.

In 2017 heeft Veldhoven vanuit de regio € 2mln ontvangen voor het uit de markt nemen van bedrijventerreinen. Dit bedrag is toen in de vrije reserve gestort. In de Jaarstukken 2017 is een risico benoemd over een mogelijke terugbetaling. Dit risico heeft een kans van 70% en een maximaal financieel gevolg van € 2,3 mln. Met de afrekening van de programmeringsafspraken uit 2016 is dit bedrag verminderd met € 0,8 mln. Met de herziene afspraken kunnen zich in 2024 de volgende 3 mogelijkheden voordoen:

1. Vanwege programmeringsafspraken moet Veldhoven € 1,5 mln betalen;
2. Als mogelijkheid 1 zich niet voordoet, kan het zijn dat Veldhoven € 1,5 mln uitgeeft aan 'andere doeleinden'. Hiervoor is wel een unaniem besluit nodig;
3. Veldhoven hoeft niets te betalen.

Mogelijkheid 1 hebben we tot deze begroting afgedekt met een risico.

Mogelijkheid 2 leent zich er niet voor om dit met een risico af te dekken. Met een tegenstem heeft Veldhoven de mogelijkheid om in 2024 mogelijkheid 2 niet door te laten gaan. Deze keuze zal afhankelijk zijn van de feiten en omstandigheden op dat moment. Om in de toekomst het mogelijke probleem te voorkomen dat er geen dekking is, is het nodig om de dekking nu te borgen voor 2024. Dit doen we door het risico te laten vervallen. En een kostenbudget in de jaarschijf 2024 te ramen van € 1,5 mln voor of terugbetalen vanwege programmeringsafspraken over rode gronden of voor de andere doeleinden uit de afspraken. En dit kostenbudget in de jaarschijf 2024 te dekken met een onttrekking aan de vrije reserve. Deze dekking is opgenomen in programma 0.

Gefaseerde invoering verhoging toeristenbelasting

In de begroting 2021 is een verhoging van de toeristenbelasting voorzien van 50% vanaf 2022. Zowel vanuit uw Raad als vanuit het werkveld is het verzoek gekomen om te kijken of een gedifferentieerd tarief voor campings en hotels mogelijk/haalbaar is. In overleg met de Lokaal Toeristische Adviesraad Veldhoven (LTA) is hier een oplossing voor gevonden, zonder dat dit een noemenswaardige uitvoeringslast tot gevolg heeft. Afsproken is dat de verhoging van de toeristenbelasting in z'n geheel door de hotelovernachtingen wordt 'gedragen'. Het tarief voor campings en groepsaccommodaties blijft gelijk aan het huidige tarief (€ 1,60). De voorziene verhoging van 50% wordt doorgevoerd op het tarief voor een hotelovernachting (inclusief B&B). Omdat dit een aanzienlijke verhoging betekent (van € 1,60 naar € 2,70 per overnachting) heeft het LTA verzocht deze verhoging gefaseerd door te voeren. Het college vindt dit een redelijk verzoek. Voorgesteld wordt de verhoging in twee stappen door te voeren (voor 2022 een tarief € 2,15 per overnachting en voor 2023 € 2,70 per overnachting). Het incidentele nadelige effect op de begroting 2022 bedraagt € 69.

2.1.4 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Jongeren moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen wanneer ze later volwassen zijn. Onderwijs helpt jongeren om dit te leren. Op school leren kinderen hun talenten te ontdekken en ontwikkelen. We proberen ervoor te zorgen dat kinderen dicht bij huis naar school kunnen. Het liefst in de buurt waar zij opgroeien. Om goed onderwijs te kunnen geven is een goed schoolgebouw belangrijk. In de wet staat dat gemeenten moeten zorgen voor de schoolgebouwen van basisscholen, middelbare scholen en speciaal onderwijs.

Internationalisering van onderwijs vinden wij een belangrijke ontwikkeling. Daarnaast vinden wij het belangrijk om de leerlingen ook tijdens de coronacrisis alle kansen te geven op goed onderwijs en een goede toekomst. Alle scholen krijgen via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra geld van de overheid om achterstanden in te halen en het onderwijs te verbeteren. Als gemeente helpen we waar mogelijk. De coronacrisis heeft ook gevolgen voor de sociale ontwikkeling van jongeren. Samen met onze CJG-partners blijven we jongeren en ouders hiermee helpen.

De kadernota jeugd "Focus op alle jeugd" geeft voor ons de richting aan waar we naartoe willen. De nota legt de nadruk op alle jeugd. Samen met onze partners zetten we in op het versterken van de omgeving van de jongere. Daarnaast zetten we ons in om de weerbaarheid van de kinderen te vergroten. De voorzieningen waar alle jeugdigen gebruik van kunnen maken in Veldhoven willen we overeind houden en op sommige plekken versterken.

De onderwerpen 'Participatie aan de samenleving' en 'Woon- en leefomgeving' in de kadernota 'Focus op alle jeugd' zullen meer aandacht krijgen in het komende jaar. Dit betekent:

- Meer aandacht voor kwetsbare jongeren.
- Naast onze jeugdpartners ook samen met andere organisaties de onderwerpen 'Participatie aan de samenleving' en 'Woon- en leefomgeving' verder oppakken.
- Jeugdigen meer betrekken bij beleidsontwikkeling en de uitvoering.

Scholen en de gemeente stemmen Passend onderwijs en jeugdbeleid op elkaar af. Hier besteden we de komende periode extra aandacht aan, omdat de samenwerking nog verbeterd kan worden. Ook als een jongere gebruik maakt van jeugdhulp stimuleren we dat zij onderwijs blijven volgen. We werken hierbij nauw samen met partijen uit het jeugd- en onderwijsveld. Samen zorgen we ervoor dat de jeugd uit Veldhoven zo veel mogelijk kans krijgt om goed op te groeien en om zich te ontwikkelen.

We willen taalachterstand voorkomen en oplossen, zowel bij jeugdigen als bij volwassenen. We vinden het belangrijk dat iedereen meedoet in Veldhoven. Dat is moeilijk als je de Nederlandse taal niet goed beheerst. Of als je digitaal niet zo handig bent. Veldhoven heeft inwoners met een niet-Nederlandse achtergrond met deze problemen (NT2-doelgroep). We zorgen ervoor dat statushouders versneld Nederlands leren. In Veldhoven zijn ook mensen met een Nederlandse achtergrond die moeite hebben met lezen, schrijven en de digitale wereld. Zij hebben daardoor moeite met meedoen in de maatschappij. Deze mensen doen vaak niet mee aan activiteiten om beter te leren lezen en met de computer om te gaan. We gaan ons inspannen om deze doelgroep te vinden en te helpen. We bieden in Veldhoven en omgeving trainingen, cursussen en activiteiten aan. Hier leren Veldhovenaren beter met taal en met de computer om te gaan.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	Huisvesting onderwijs Er wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde IHP, door het opstellen en uitvoeren van afzonderlijke projectplannen.	Volgens de planning uit het IHP (na amendement) uitvoering geven aan de diverse projecten.
2	Uitvoering integrale kadernota jeugd "Focus op alle jeugd" Samen met de partners binnen het jeugdbeleid wordt de uitvoering van de nota opgepakt. We ontwikkelen activiteiten en evalueren elke twee jaar, o.a. op de voortgang van de vier pijlers. In 2022 streven we naar een gelijke of betere scores binnen de vier afzonderlijke pijlers.	Scores inzake de voortgang binnen de pijlers, zoals uitgevraagd in de tweejaarlijkse evaluatie van de activiteiten (in 2020 en 2022)
3	Taalverwerving/beheersing 1. Nadrukkelijke aandacht voor achterstandsleerlingen. We streven een doelgroepbereik na van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) hoger dan 90%. 2. Sturing op taalverwerving/beheersing van (nieuwe) Veldhovenaren. De focus ligt op het vergroten van het bereik onder de NT1 doelgroep en het verbeteren van de samenwerking tussen DigiTaalhuispartners en regionale partners van het Regionaal Educatief Plan. We streven naar een stijging van het percentage NT1-ers dat gebruik maakt van het aanbod van het STERcollege van 8,5% (peil 2020) naar 15%.	1. % doelgroepbereik VVE 2. Bereik volwasseneneducatie activiteiten onder NT1 doelgroep

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
4	Veldhoven voert actief beleid om absoluut schoolverzuim zoveel mogelijk terug te dringen	Aantal absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
5	Veldhoven voert actief beleid om relatief schoolverzuim zoveel mogelijk terug te dringen	Aantal relatief verzuim per 1.000 leerlingen
6	Veldhoven voert actief beleid om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen	% vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) van deelnemers aan het VO en MBO onderwijs

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (Huisvesting onderwijs)

In 2020 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld. Dit plan hebben we opgesteld in nauw overleg met onze kinderopvang- en onderwijspartners. In het IHP staat in grote lijnen hoe we de komende 16 jaar omgaan met onderwijshuisvesting in Veldhoven. In 2022 treffen we de voorbereidingen voor het permanente schoolgebouw in Zilverackers. De oplevering hiervan staat eind 2023 gepland. Wij houden in de gaten hoeveel leerlingen in het tijdelijke gebouw zitten in Zilverackers. Dit doen we samen met de schoolbesturen.

Zo weten we of het tijdelijke gebouw nog groot genoeg is. Daarnaast actualiseren we de verordening huisvesting onderwijs.

Doelstelling 2 (*Uitvoering integrale kadernota jeugd "Focus op alle jeugd"*)

De regiegroep van de kadernota 'Focus op alle Jeugd' gaat verder met de adviezen uit de evaluatie van de nota. De regiegroep bestaat uit medewerkers van het CJG, de kinderopvang, het onderwijs en de gemeente. In de regiegroep bespreken we hoe we meer aandachtgeven aan de volgende onderwerpen:

- Meer aandacht voor kwetsbare jongeren.
- Naast onze jeugdpartners ook samen met andere organisaties de onderwerpen 'Participatie aan de samenleving' en 'Woon- en leefomgeving' verder oppakken.
- Jeugdigen meer betrekken bij beleidsontwikkeling en de uitvoering.

Daarnaast blijven we met de regiegroep aandacht besteden aan de onderwerpen 'Ontwikkeling' en 'Opgroeien en Opvoeden'. In 2022 stellen we samen met onze partners een meerjarig uitvoeringsplan op. Dit voor de verdere versterking van het voorliggend veld.

Doelstelling 3 (*Taalverwerving/beheersing*)

1. We geven zoveel mogelijk kinderen in de leeftijd van 2,5 t/m 6 jaar met (een risico op) een taalachterstand de kans om gebruik te maken van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE). We hebben een VVE-werkgroep waarin het onderwijs, de kinderopvang, de GGD, de Bibliotheek en de gemeente bij elkaar komen. Samen maken we in deze werkgroep afspraken om het bereik van de doelgroep en de ouderbetrokkenheid te vergroten. En om de doorgaande leerlijn te verbeteren.

2a. Leerlingen die nog geen Nederlands praten, krijgen hiervoor hulp. De Wereldwijzer in Eindhoven biedt hen de eerste opvang voor anderstaligen aan. Of ze kunnen terecht in een schakelklas op één van de basisscholen in Veldhoven.

2b. We zoeken inwoners met een Nederlandse achtergrond en helpen ze om beter te worden met taal en computer. We onderzoeken welke groepen het moeilijk vinden om mee te doen in de samenleving, zodat we hen kunnen helpen. Medewerkers van organisaties waar veel mensen met taalproblemen komen, krijgen training om het probleem te herkennen. Ook leren we ze om mensen aan te moedigen om naar een cursus te gaan. In 2022 zoeken we samen met de regio contact met werkgevers. Dit doen we samen met het DigiTaalhuis Veldhoven en de Stichting Lezen en Schrijven. Met de partners in de regio voeren we het Regionaal Educatief Plan uit. Hierin staan afspraken die gaan over een gezinsgerichte aanpak, de manier waarop we werkgevers benaderen, kwaliteit en monitoring.

Doelstelling 4 (*Absoluut schoolverzuim*)

De leerplichtambtenaren controleren of alle jongeren die onder de Leerplichtwet vallen, op een school staan ingeschreven. Als een jongere niet is ingeschreven bij een school, onderneemt de leerplichtambtenaar meteen actie.

Doelstelling 5 (*Relatief schoolverzuim*)

Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtige jongere wel bij een school staat ingeschreven, maar zonder goede reden niet naar school gaat. Door preventieve maatregelen proberen we het relatieve schoolverzuim te verminderen. Zoals: goede contacten met scholen, het op tijd voeren van gesprekken met ouders en jongeren en samenwerking met het generalisten- en specialistenteam.

Doelstelling 6 (*Voorkomen voortijdig schoolverlaten*)

RMC-regio's (Regionale Meld- Coördinatiefunctie Voortijdig schoolverlaters), scholen in het voortgezet onderwijs en MBO-instellingen proberen samen te voorkomen dat jongeren stoppen met school voordat zij een startkwalificatie hebben. Ook wordt er voor kwetsbare jongeren in het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, gebruikgemaakt van 'Intergrid'. Intergrid is een applicatie waarin jongeren in een kwetsbare positie door het onderwijs worden geregistreerd en door meerdere partijen worden gemonitord. Hierdoor zijn en blijven deze jongeren in beeld binnen de arbeidsmarktregio Eindhoven de Kempen.

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 4		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
4.1	Openbaar basisonderwijs	3	7	8	8	8	8
4.2	Onderwijshuisvesting	3.552	3.940	3.740	3.756	4.072	4.232
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.298	1.674	1.696	1.723	1.750	1.778
		4.853	5.621	5.444	5.487	5.830	6.018
Baten							
4.1	Openbaar basisonderwijs						
4.2	Onderwijshuisvesting	581	761	639	640	677	678
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	288	371	292	292	292	293
		869	1.132	931	932	969	971
	Saldo (- = nadeel)	-3.984	-4.489	-4.513	-4.555	-4.861	-5.047

Bijstellingen bestand en nieuw beleid

Progr.	Taak veld	Bijstelling bestand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
4	div.	Uitbreiding personeel programma 4	-96	-97	-99	-100
4	4.2	Aanvullend krediet brede school Zilverackers 2022 (€ 1.125)	0	-11	-36	-36
4	4.2	Huurinkomsten kinderopvang brede school Zilverackers	0	0	36	36
		Saldo (- = nadeel)	-96	-108	-99	-100

Toelichting:

Uitbreiding personele capaciteit onderwijs

Om uitvoering te kunnen geven aan de wettelijke taken op het terrein van onderwijs en leerlingenvervoer is uitbreiding van uitvoerings- en beleids capaciteit noodzakelijk. Deze uitbreiding is nodig om aanvragen leerlingenvervoer goed en tijdig te kunnen behandelen (0,66 Fte). De uitbreiding beleid is noodzakelijk om te komen tot een goede aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp (0,5 Fte) en de gewenste transformatie op gang te brengen door extra te investeren in preventie en vroegsignalering in het voorliggend veld. Hiertoe wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Om aan de capaciteitsvraag te kunnen voldoen is uitbreiding noodzakelijk met 1,16 fte.

Aanvullend krediet brede school Zilverackers

Voor de brede school Zilverackers is uitbreiding van het gebouw voor kinderopvang nodig. Deze aanvullende ruimte wordt kostenneutraal verhuurd. De investeringskosten hiervoor zijn € 1.125.

2.1.5 Sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Veldhoven is een levendige gemeente met een goed voorzieningenniveau en een prettige en uitnodigende woon- en leefomgeving. Met name het groenonderhoud en het verwijderen van zwerfvuil, zijn belangrijk voor de netheid van deze woon- en leefomgeving. De blijvende aandacht hiervoor zorgt ervoor dat de openbare ruimte uitnodigt om daar te verblijven en vormt daarmee een belangrijke bijdrage in het welbevinden van de Veldhovense inwoners.

Veldhoven heeft heel veel sport- en cultuurverenigingen. Deze verenigingen zijn belangrijk voor onze inwoners;

- Vrijtijdsbesteding
- Mensen worden dan gezonder
- Ontwikkeling voor de kinderen
- Sociale cohesie

Samengevat spelen zij een belangrijke rol in het welzijn en welbevinden van de Veldhovense inwoners. Deze verenigingen kunnen ook (financiële) steun van de gemeente krijgen, als daar behoefte aan is.

In het visiedocument "Cultuur verbindt Veldhoven!" hebben we de culturele toekomst van Veldhoven beschreven. We werken in 2022 in vervolg hierop enkele belangrijke onderwerpen uit.

Als eerste onderwerp ontwikkelen we een visie op beeldende kunst in het openbaar gebied en op het onderhoud daarvan. Hierin beschrijven we onze opvattingen en aanpak. We hebben gemerkt dat het nodig is om uit te werken hoe we bijvoorbeeld omgaan met nieuwe kunstwerken, met schenkingen, met verplaatsingen van bestaande kunstwerken en met niet voorzien onderhoud. Kunstwerken moeten goed onderhouden worden. Dat staat in de wet. We starten met de voorbereidingen voor de visie in 2022. De visie en het onderhoudsplan zijn in 2023 klaar.

Ten tweede werken we aan een visie op de openbare bibliotheekvoorziening. We willen graag een volwaardige bibliotheekvoorziening. Maar wat is volwaardig? Om de vraag te beantwoorden wat een volwaardige bibliotheekvoorziening voor Veldhoven betekent en wat dat mag kosten hebben we heldere gemeentelijke opvattingen hierover nodig. De basis van het onderzoek is een volwaardige bibliotheekvoorziening zoals die is beschreven in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen. Daarnaast is ook het onlangs ondertekende bibliotheekconvenant een uitgangspunt. We starten met de voorbereidingen in 2022. De visie is in 2023 klaar.

Ten derde wordt in 2022 het reeds ingezette proces om te komen tot een kerkenvisie voortgezet. Dit proces waarbij wordt ingezet op behoud van dit cultureel erfgoed en duurzaam gebruik van de kerkgebouwen zal in 2023 worden afgerond, waarna de visie ter vaststelling wordt voorgelegd.

Op het gebied van sport en bewegen gebruiken wij nog altijd het visiedocument "Veldhoven Beweegt". De komende periode gaan wij dit verder uitvoeren. Het Lokaal Sportakkoord en het Lokaal Preventieakkoord maken hier onderdeel van uit. Duurzaamheid is uiteraard ook belangrijk voor de sport. In 2022 besluiten wij wat nodig is om de binnen – en buitensportaccommodaties te verduurzamen.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Groenonderhoud en zwerfafval</p> <p>Continue aandacht voor verwijderen zwerfvuil en onderhoud groenvoorzieningen onder andere door bewustwordingsacties. In 2022 voeren wij 6 bewustwordingsacties uit.</p> <p>Openbaar groen verder vormgeven en uitbouwen naar groen met een grotere biodiversiteit. In 2022 leggen we 10.000 m2 groen/gazon aan met een grotere ruimte voor biodiversiteit en voeren we daarnaast 3 acties uit.</p>	<p>6 bewustwordingsacties.</p> <p>10.000 m2 en 3 acties realiseren.</p>
2	<p>Veldhoven Beweegt!</p> <p>Uitvoering geven aan de visie en realisatie van het uitvoeringsprogramma 'Veldhoven Beweegt'. Er wordt met sportstimulering en nieuwe activiteiten nog meer ingezet op het in beweging krijgen van Veldhovense inwoners.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realisatie website Veldhoven actief 2. Uitbreiding beweegtuinten (beweegapparaten in de openbare ruimte) 3. Aantal activiteiten senioren sport, jong volwassenen en aangepast sporten
3	<p>Verduurzamen sportaccommodaties</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoek uitvoeren naar wat er nodig is om de binnen- en buitensportaccommodaties te verduurzamen. 2. Opstellen van afwegingskader hoe om te gaan met kunstgrasvelden (aanvragen hiervan) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoek in 2022 uitgevoerd 2. Oplevering afwegingskader kunstgrasvelden 2022
4	<p>Zwembad</p> <p>In 2021 wordt het nieuwe nieuw zwembad in gebruik genomen. Het oude zwembad zal in 2022 gesloopt worden.</p>	<p>Sloop oude zwembad.</p>
5	<p>Cultuur verbindt Veldhoven!</p> <p>Uitvoering geven aan de visie en realisatie van het uitvoeringsdocument 'Cultuur verbindt Veldhoven!' vanuit de drie ambities:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur leeft bij iedereen; • Cultuur draagt bij aan maatschappelijke deelname; • Ruimte voor innovatie en experiment. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realisatie van Kunstroute Het Groene Lint 2. Uitbreiding project 'Muziek in de Klas' binnen het basisonderwijs 3. Mogelijkheden creëren binnen het WBP voor innovatie en experiment
6	<p>Uitbreiding foyer Art4U</p> <p>De uitbreiding van de foyer van de muziekschool is vanwege Corona doorgeschoven naar 2023. In 2022 worden de noodzakelijke voorbereidingen getroffen.</p>	<p>Oplevering onderzoek financiële haalbaarheid verbouwing foyer 2022</p>

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
7	<p>Ontwikkelen visie op beeldende kunst en het onderhoud hiervan in de openbare ruimte</p> <p>In de visie op cultuur 'Cultuur verbindt Veldhoven' zijn geen uitspraken gedaan over de positie van beeldende kunst in de openbare ruimte en het onderhoud daarvan. Om hieraan invulling te geven is een nadere uitwerking noodzakelijk. Wij koersen op vaststelling van de visie in 2022 en het opstellen van een onderhoudsplan in 2023.</p>	Vastgestelde visie beeldende kunst in 2022
8	<p>Ontwikkelen visie op volwaardige bibliotheekvoorziening</p> <p>Om de regie over de bibliotheekvoorziening te blijven houden is het noodzakelijk een visie te ontwikkelen op een volwaardige bibliotheekvoorziening voor Veldhoven. Gezien de ontwikkeling in het centrumgebied en de verkenningen binnen het SGE koersen wij op vaststelling van de visie in 2023. De voorbereidingen hiertoe worden in 2022 getroffen.</p>	Oplevering startnotitie visieontwikkeling bibliotheek 2022.

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
9	<p>Afname % niet-sporters</p> <p>Een afname van het % niet-sporters t.o.v. 2020 (55%)</p>	% niet-sporters

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Groenonderhoud en zwerfafval*)

We letten op de kwaliteit van het groenonderhoud en op het opruimen van zwerfafval. In 2022 houden we samen met scholen, buurtbewoners en Stichting GoClean acties om zwerfafval op te ruimen en te voorkomen. Zo doen we bijvoorbeeld mee aan de World Clean Up Day. Stichting Go Clean zet zich in voor de ruim 170 Veldhovense vrijwilligers die zwerfafval opruimen.

Om meer biodiversiteit te bereiken, maaien we bermen voortaan op de meest gunstige tijdstippen. De aanplant van bomen en struiken wordt vriendelijker voor bijen en vlinders, bijvoorbeeld in Huysakkers en Vogelakkers. We leggen akkerranden aan met veel kruiden en bloemen. We houden deze in stand en breiden ze uit als dat kan. Akkers worden hierdoor een voedselbron voor allerlei akkervogels. We werken hierbij samen met verschillende vrijwilligersorganisaties. In 2022 leggen we 10.000 vierkante meter groen en gazon aan voor meer biodiversiteit.

Doelstelling 2 (*Veldhoven Beweegt!*)

Om meer Veldhovenaren te laten bewegen, zijn er veel activiteiten. Deze worden aangeboden door verschillende organisaties. We gebruiken hiervoor ook een aantal bestaande projecten, zoals;

- Lokaal Sportakkoord
- Lokaal Preventieakkoord
- Regionale samenwerking aangepast sporten

Op de nieuwe website 'Veldhoven Actief!' komen al deze (nieuwe) activiteiten te staan.

Het is goed om de openbare ruimte meer te gebruiken voor ontmoeten, spelen, sporten en bewegen. Daarom plaatsen we in Veldhoven beweegtoestellen. Doelstelling is om in elke wijk enkele toestellen te plaatsen. De eerste locatie wordt in 2022 ingericht. Deze toestellen kan iedereen gebruiken. We willen dat hierdoor meer mensen gaan bewegen.

Doelstelling 3 (*Verduurzamen sportaccommodaties*)

Duurzaamheid is uiteraard ook belangrijk voor de sport. In 2022 besluiten wij wat nodig is om de binnen- en buitensportaccommodaties te verduurzamen.

In 2022 is het afwegingskader klaar waarin staat hoe we omgaan met verzoeken voor de aanleg van kunstgrasvelden.

Doelstelling 4 (*Zwembad*)

Het nieuwe zwembad in het centrumgebied gaat in 2022 open. In 2022 slopen wij het oude zwembad.

Doelstelling 5 (*Cultuur verbindt Veldhoven!*)

1. We maken Kunstroute Het Groene Lint:

- We planten het landschapskunstwerk Het Groene Lint aan.
- We bereiden de plaatsing van de kunstwerken langs deze kunstroute voor.

2. We bereiden het project 'Muziek in de Klas' uit binnen het basisonderwijs Muziekschool Art4U dan geeft muziekles aan alle kinderen op de basisschool.

3. We creëren mogelijkheden binnen het WBP voor innovatie en experiment We zetten het beschikbare geld in voor vernieuwing en proefprojecten.

Doelstelling 6 (*Uitbreiding foyer Art4U*)

We onderzoeken of de muziekschool de uitbreiding van de foyer (koffiekamer/kantine) zelf kan betalen. Daarna nemen we een besluit over de verbouwing.

Doelstelling 7 (*Ontwikkelen visie op beeldende kunst en het onderhoud hiervan in de openbare ruimte*)

Er komen nog steeds kunstwerken bij in Veldhoven. We krijgen geregeld een kunstwerk aangeboden. Af en toe wil er iemand een monument of gedenkteken plaatsen. Kunstroute Het Groene Lint komt in Veldhoven te liggen. Museum 't Oude Slot wil een beeldenpark aanleggen. We beschrijven in de visie op beeldende kunst hoe we met deze onderwerpen omgaan. Kunstwerken moeten goed onderhouden worden. In 2022 starten we met de voorbereidingen voor de visie en het onderhoudsplan.

Doelstelling 8 (*Ontwikkelen visie op volwaardige bibliotheekvoorziening*)

Samen met gebruikers onderzoeken we in 2022 wat een volwaardige bibliotheekvoorziening is voor Veldhoven.

Doelstelling 9 (*Afname % niet-sporters*)

Uit de gezondheidsmonitor van de GGD Brabant-Zuidoost blijkt dat vanwege de coronacrisis mensen minder zijn gaan sporten en bewegen. We proberen het sporten en bewegen weer op gang te brengen en nog meer te stimuleren door activiteiten aan te bieden;

- vanuit de beweegcoach
- met sportstimuleringsprojecten (o.a. Sjors Sportief en Max Vitaal)
- en vanuit het Lokaal Sportakkoord

In 2022 zijn de resultaten bekend van het sportdeelname onderzoek.

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie, is per programma zichtbaar welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

nummer	taakveld	WBP bedrag (x € 1.000)
5.1	Aangepast sporten	4
5.1	Jeugdsport	88
5.2	Zwemsport	648
5.3	Muziekschool	666
5.3	Theater	1.207
5.3	Evenementen	30
5.3	Amateurkunst	102
5.3	Emancipatie	17
5.4	Cultuurhistorie	226
5.6	Bibliotheek	967
5.6	Lokale Omroep	32
5.7	Natuur en milieueducatie	1

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 5		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
5.1	Sportbeleid en activering	438	465	405	360	385	391
5.2	Sportaccommodaties	2.863	3.219	3.917	3.430	3.455	3.474
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	2.444	2.676	2.507	2.506	2.541	2.568
5.4	Musea	286	297	279	283	287	291
5.5	Cultureel erfgoed	82	212	148	117	119	121
5.6	Media	1.052	1.065	1.153	1.129	1.144	1.156
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.410	3.341	3.641	3.846	4.048	4.200
		10.575	11.275	12.050	11.671	11.979	12.201
Baten							
5.1	Sportbeleid en activering	41	1	1	1	1	1
5.2	Sportaccommodaties	760	1.084	1.087	1.038	1.040	1.043
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	183	355	365	365	404	404
5.4	Musea	33	66	67	67	67	67
5.5	Cultureel erfgoed						
5.6	Media	42	84	88	88	88	88
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	67	115	75	78	79	81
		1.126	1.705	1.683	1.637	1.679	1.684
Saldo (- = nadeel)		-9.449	-9.570	-10.367	-10.034	-10.300	-10.517

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Progr.	Taak veld	Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
5	div.	Uitbreiding personeel programma 5	-7	-7	-7	-7
5	5.2	Vervanging binnensport 2025 (€109)	0	0	0	0
5	5.5	Opstellen nieuw erfgoedbeleid	-20	0	0	0
5	5.6	Terugdraaien bezuiniging bibliotheek	-141	-203	-305	-305
5	5.7	Gevolgen hoge prijsstijgingen openbaar groen	-200	-200	-200	-200
5	5.7	Vervanging voertuigen groen/klusploeg 2025 (€ 156)	0	0	0	0
		Saldo (- = nadeel)	-368	-410	-512	-512

Toelichting:

Vervangingsinvestering binnensport 2025

Het vervangen van de sportmaterialen voor de binnensportaccommodaties kost voor 2025 € 109.

Opstellen nieuw erfgoedbeleid

In 2022 wordt een nieuw erfgoedbeleid opgesteld. Hiervoor is externe deskundigheid noodzakelijk. De kosten worden begroot op € 20.

Terugdraaien bezuiniging bibliotheekvoorziening

Er is een verkennend haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de herhuisvesting van een volwaardige bibliotheekvoorziening binnen het gemeentehuis. Gebleken is dat het binnen de gestelde kaders niet haalbaar is om de bibliotheekvoorziening te herhuisvesten. De bibliotheek blijft voorlopig op dezelfde locatie gehuisvest en de bezuiniging gaat niet door.

Prijsontwikkeling openbaar groen

De verwachte prijsstijgingen voor het onderhoud in de openbare ruimten zullen naar verwachting zeer fors zijn door huidige marktontwikkelingen en de scherpe inschrijving van de vorige onderhoudsbestekken. Bij een vergelijkbaar onderhoudsniveau betekent dit bij de nieuw aan te besteden bestekken een toename van het onderhoudsbudget van geïntegreerd groenonderhoud van ca. € 200.

Vervanging voertuigen groen/klusploeg 2025

In 2025 zijn vier voertuigen aan vervanging toe die gebruikt worden door de groen-/klusploeg. Deze voertuigen kosten € 156.

2.1.6 Sociaal domein

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

We leven in een sterk veranderende samenleving. Een samenleving die soms grote verschillen laat zien, maar ook een samenleving waar mensen verbinding zoeken met elkaar en waar mooie nieuwe dingen bedacht worden. De samenleving verandert. Gezondheid en het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding wordt steeds belangrijker. Mensen worden steeds ouder en wonen zo lang mogelijk thuis. De vraag naar jeugdhulp neemt toe. Als gevolg van Corona is een beweging in gang gezet waarbij de focus meer dan eens gericht is op het welzijn van mensen. In de nasleep van corona hebben we te maken met een vergrote vraag naar onder andere psychische hulp. Ook na deze golf blijft echter aandacht voor de leefomgeving en sociale aspecten van groot belang. De uitdagingen waar we voor staan nu en in de toekomst vragen om een duidelijke richting. We zien hierin de volgende kernthema's:

- **Preventie**

We zetten sterk in op het stimuleren van preventie, positieve gezondheid en normaliseren. Preventie is gericht op alle inwoners. Hierdoor kunnen we mogelijk dure of langdurige zorg en ondersteuning voorkomen of uitstellen. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor de behoeften van mantelzorgers. We kunnen dit alles niet alleen en werken hierin samen met onze maatschappelijke partners en gesubsidieerde instellingen, maar ook zal de samenwerking worden gezocht met bijvoorbeeld het bedrijfsleven. We gaan uit van het concept Positieve gezondheid en dat is veel meer dan alleen 'niet ziek zijn'. Het gaat over mee kunnen doen in de maatschappij. Het gaat ook over zoveel mogelijk zelf werken aan een gezonde leefstijl, op allerlei gebieden: voeding, beweging, financiën, welbevinden, opvoeding, e.d.

- **Meedoen**

We willen in Veldhoven dat iedereen kan meedoen. We gaan daarom aan de slag met de uitvoering van een 'Inclusie-agenda' voor Veldhoven. Dit komt voort uit het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (IVRPH), dat ook Nederland heeft ondertekend. Voor ons is dit een goede kapstok om te onderzoeken hoe we binnen onze mogelijkheden drempels weg kunnen nemen.

- **Een goede plek**

Het langer thuis wonen vraagt om een samenhangende visie op wonen, zorg en de leefomgeving in wijken en buurten. Daarom zoeken we meer dan ooit de verbinding tussen het sociale en ruimtelijke domein. Zodat iedere inwoner een goede plek kan krijgen in onze samenleving. Dan gaat het om meer dan alleen zorg of ondersteuning. Ook willen we goede informatie geven over het aanbod aan wonen en zorg- en welzijnsactiviteiten. Deze informatie moet zo makkelijk mogelijk te krijgen zijn. Ook voor groepen inwoners die niet zo makkelijk overweg kunnen met digitale of schriftelijke informatie of over weinig financiële middelen beschikken.

- **Verbinding met het medische domein**

De afgelopen jaren heeft de gemeente er ook op ingezet om tot een betere verbinding te komen tussen het sociale en medische domein, zoals de huisartsen. In 2022 willen we dit een stap verder brengen. We gaan na hoe de samenwerking binnen de Klankbordgroep Veldhoven Vernieuwend Vitaal en de Bouwteams nog verder verbeterd kan worden. Er worden pilots uitgevoerd in het kader van preventie en positieve gezondheid. En er wordt in onze regio een betere samenwerking met de zorgverzekeraars tot stand gebracht.

Veel van deze initiatieven worden uitgevoerd in het kader van onze actieve bijdrage aan regionale Zorgprogramma's, zoals 'Precies!' en 'Samen Verder'. Binnen deze regionale

samenwerkingsverbanden worden activiteiten ontwikkeld voor kwetsbare ouderen en psychische kwetsbare mensen. Hierin werken we samen met diverse (zorg-)partijen, huisartsen, zorggroepen en zorgverzekeraars. Ook wordt de rol van technologie ('slimme zorg') daarbij benut, bijvoorbeeld via initiatieven door de Coöperatie Slimmer Leven, waarvan wij actief deel uitmaken.

- **Werk en inkomen**

In 2022 ligt de aandacht op het (weer) naar werk begeleiden van inwoners die geen eigen inkomen (meer) hebben. Dit geldt uiteraard ook voor inwoners die als gevolg van corona hun baan hebben verloren. Ook willen we inwoners met geldzorgen snel in beeld brengen en ze ondersteunen. We maken de minimaregelingen beter bekend zodat meer inwoners er gebruik van maken. Zo kunnen meer inwoners met een laag inkomen meedoen in de samenleving. In de gesprekken met onze inwoners bespreken we werk, inkomen en de financiële situatie.

Op 1 januari 2022 verandert de Participatiewet. Daardoor wordt het voor werkgevers makkelijker om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een baan te geven. Hiervoor is het nodig dat onze Verordening Sociaal Domein wordt aangepast. Dit doen we in regionaal verband, zodat werkgevers in iedere gemeente van onze arbeidsmarktregio met dezelfde regels te maken krijgen. We ondersteunen en verleiden werkgevers om meer mensen met een uitkering een baan te bieden. Als er sprake is van een arbeidsbeperking, geven we loonkostensubsidie.

Daarnaast gaat op 1 januari 2022 de nieuwe Wet Inburgering in. Vanaf dan maken we een inburgeringsplan samen met de inburgeraar en blijven we hen volgen. We bieden een inburgeringstraject aan dat helpt bij het leren van de Nederlandse taal en het deelnemen aan de maatschappij. We maken daarbij gebruik van de lessen geleerd rondom de sociaal impact bond, waarbij gebleken is dat voor het succes van integreren een intensief traject noodzakelijk is. We verwachten meer inburgeraars in 2022 omdat het aantal vergunninghouders in Nederland stijgt.

- **Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)**

Ook in 2022 krijgt iedereen in Veldhoven de zorg en ondersteuning die nodig is om mee te doen en zolang mogelijk zelfstandig thuis te wonen. De ondersteuning is passend en van goede kwaliteit. Inwoners die ondersteuning nodig hebben, benaderen we altijd vanuit de gedachte: wat kan de inwoner zelf, wat kan de omgeving bijdragen (mantelzorgers, familie, vrienden/buren), kunnen inwoners geholpen worden met voorzieningen die voor iedereen beschikbaar zijn, of is er ondersteuning nodig die alleen via een indicatie van de gemeente bereikbaar is?

Er is een toenemende vraag naar ondersteuning. Ook neemt de complexiteit van zorgvragen toe, doordat steeds meer mensen thuis blijven wonen. Daarnaast lopen de kosten op door de invoering van een vaste, lage eigen bijdrage voor inwoners ('abonnementstarief'); ook mensen met een ruim inkomen vallen nu terug op ondersteuning vanuit de gemeente. Hierdoor zijn we genooddaakt nieuwe besparingen te zoeken. We zien mogelijkheden door de inzet van 'slimme zorg', waarbij we gebruik maken van nieuwe vindingen via technologie. Daarmee kan in bepaalde situaties ook goede ondersteuning geboden worden 'op afstand'. Dit is ook nodig vanwege het tekort aan zorgpersoneel. We volgen de landelijke ontwikkelingen over het abonnementstarief. We kijken of we aan kunnen sluiten bij acties om deze maatregel af te schaffen.

We sluiten in 2022 een nieuwe overeenkomst af voor WMO-begeleiding. Hierin zullen ook nieuwe werkwijzen en producten worden opgenomen, zoals groepsbegeleiding en begeleiding op afstand. Vergoeding vindt alleen plaats voor de uren/dagdelen waarvan onze inwoners gebruik hebben gemaakt. Hiermee geven we beter aan hoeveel hulp voor inwoners nodig is. Ook krijgen we daardoor meer inzicht in de feitelijke inzet door de aanbieder. Dan kunnen we beter sturen op de doelen en de kosten van de zorg. Daarnaast

willen we beter onderzoeken of de zorgaanbieders aan de eisen van het contract (blijven) voldoen.

- **Beschermd wonen**

Onderdeel van de Wmo is het Beschermd Wonen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Wij werken samen met 15 regiogemeenten (Eindhoven, BOV, Kempen, A2 en Dommelvallei+). Eindhoven ontvangt de regiomiddelen voor de bestaande cliënten. Vanaf 2023 krijgt Veldhoven zelf van het Rijk de middelen voor de nieuwe cliënten. De 15 regiogemeenten krijgen elk jaar meer geld en het regiobudget voor bestaande cliënten wordt steeds lager. Na 7 jaar is deze financiële doordecentralisatie klaar. Maar we blijven als regio verplicht samenwerken. Daarom maken we nieuwe bestuurlijke afspraken in de regio. Bijvoorbeeld over de voorzieningen die we gezamenlijk willen blijven betalen.

Het doel is om mensen zoveel mogelijk in de wijken – zo thuis mogelijk- te ondersteunen. We willen samen met de regiogemeenten kijken naar welk aanbod nodig is en of we ook nieuwe vormen van Beschermd Wonen kunnen regelen. Transformatie en innovatie zijn belangrijk. Dit moet er toe leiden dat inwoners op tijd de goede hulp krijgen. En dat we in het voorliggend veld ondersteuning kunnen bieden. We gaan met woningbouwcorporaties en zorgaanbieders zorgprestatieafspraken maken. Dit zijn afspraken over voldoende geschikte woningen, voldoende mogelijkheden voor terugkeer naar de eigen gemeente en voldoende juiste zorg en ondersteuning in de wijk. Dit is geen eenvoudige opgave met de huidige woningnood. We gaan hierbij aansluiting zoeken bij het thema 'wonen en zorg' in het algemeen. Het is een brede opdracht. We gaan daarom actief samenwerken met de ketenpartners en de zorgverzekeraars.

- **Maatschappelijke opvang**

Naast Beschermd Wonen heeft de gemeente ook een rol in de Maatschappelijke Opvang (dak- en thuislozen, vrouwenopvang, en dergelijke). Die rol is nu nog maar klein, omdat centrumgemeente Eindhoven nu nog verantwoordelijk is namens de regio. Maar ook hier wil het Rijk gaan doordecentraliseren naar elke gemeente. Dit vraagt nu al inzet op preventie, voorzieningen, goede steunnetwerken, vroegtijdige signalering en goede afstemming met ketenpartners bij uitstroom en ondersteuning. Bij dit onderwerp is het belangrijk dat we een goede relatie leggen met Integrale Veiligheid en de aanpak verwarde personen.

- **Jeugdhulp**

De inzet van ons jeugdbeleid is en blijft om zoveel als mogelijk het ontstaan van problemen bij jeugdigen en gezinnen te voorkomen. Ook willen we dat kwetsbare jeugd en gezinnen de professionele ondersteuning en zorg krijgen die nodig is. Samen met de partners uit het jeugdveld wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de kadernota jeugd 'Focus op alle jeugd'. In 2022 ligt de aandacht op de twee pijlers 'participatie aan de samenleving' en 'woon- en leefomgeving'. Dit betekent in de praktijk het volgende:

- Meer aandacht voor specifieke kwetsbare doelgroepen.
- Integraliteit met andere beleidsterreinen op de genoemde pijlers (participatie aan de samenleving en woon- en leefomgeving).
- Vergroten jeugdparticipatie aan beleidsontwikkeling en -uitvoering.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin Veldhoven (CJG) vormt steeds meer de voordeur voor alle vragen rondom opvoeden en opgroeien. Het CJG speelt een belangrijke rol in de ambitie om zo vroeg mogelijk en zo licht mogelijke opvoed- en opgroeihulp te bieden. Het CJG kijkt naar de inzet van het eigen netwerk van het gezin. Het CJG is gericht op normaliseren van vragen rondom opgroeien en opvoeden. En het CJG voorkomt onnodige inzet van zwaardere hulp. Als zwaardere/gespecialiseerde hulp nodig is, schakelt het CJG met de toegang tot geïndiceerde hulp. We zetten deze periode nog nadrukkelijker in op het vergroten van de bekendheid van het CJG onder ouders en professionals. Zo willen we dat het onderwijs meer gebruik gaat maken van het CJG. Ook streven we naar een meer uniforme werkwijze van de CJG-contactpersonen binnen het onderwijs. En we zetten in op een sterke en regelmatige

afstemming met de huisartsenpraktijken.

Naast het nog nadrukkelijker neerzetten van het CJG zetten we in op:

- het aanpakken van "meldverlegenheid" bij vermoedens van kindermishandeling, en
- een sluitend aanbod voor (v)chtscheiding waar kinderen bij betrokken zijn.

Sinds 1 januari 2021 is de gemeente Veldhoven aangesloten bij de regionale samenwerking in de inkoopregio 'Een 10 voor de jeugd'. De gemeente Helmond, Peelgemeenten, Dommelvallei+ gemeenten en de gemeente Veldhoven werken hierin samen voor de inkoop en doorontwikkeling van de jeugdhulp. De inhoudelijke doorontwikkeling wordt vormgegeven in samenwerking met de jeugdhulpaanbieders. De algemene doelen die we hierin nastreven zijn:

- Passende zorg bieden bij de vraag van de jeugdige en zijn of haar omgeving (matched care)
- Het verminderen van uithuisplaatsingen
- Zorgen voor voldoende woonvoorzieningen voor jongeren in onze regio
- Aanpak van wachttijden
- Het omlaag brengen van de gemiddelde kosten per cliënt
- Kwalitatief goede dagbehandeling en dagbesteding
- Een goede aansluiting van jeugdhulp op het onderwijs

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Klanttevredenheid</p> <p>We meten jaarlijks de klanttevredenheid van onze cliënten op de terreinen van Werk en Inkomen, Schulddienstverlening, Maatschappelijke Ondersteuning en Specialistische jeugdhulp.</p> <p>We streven naar een minimaal gemiddeld rapportcijfer van 7,5 per vakgebied.</p>	<p>Rapportcijfer op basis van cliëntervaringsonderzoeken over 2021</p>
2	<p>Schulddienstverlening</p> <p>Inwoners met problematische schulden worden geholpen met het verminderen van de schuld danwel het voorkomen van (nieuwe) schulden. Wij streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een toename van het aantal trajecten budgetcoaching en budgetbeheer vanuit de gemeente tov 2021. 2. het terugdringen van het beroep op bewindvoering (vanuit bijzondere bijstand) tov 2021. 3. toename aantal geslaagde schuldregelingen tov 2021. 4. Een lagere gemiddelde schuld van de inwoner die zich meldt bij de gemeente Veldhoven voor een minnelijk schuldtraject ten opzichte van het landelijke gemiddelde 5. Vergroten van deelname aan de samenleving door mensen in de schulddienstverlening, door middel van de gemeentelijke meedoenvoorziening. Dit aantal stijgt ten opzichte van vorig jaar (2021). 6. Het aantal inwoners met schulden dat zich voor ondersteuning meldt bij de gemeente Veldhoven neemt toe ten opzichte van het voorafgaande jaar (2021). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het aantal personen met budgetcoaching en/of budgetbeheer vanuit gemeente 2. Aantal toekenningen bewindvoering (vanuit bijz.bijst.) 3. Aantal geslaagde regelingen 4. Gemiddelde schuld inwoner start van minnelijk traject 5 Aantal toekenningen meedoenvoorziening aan klanten schulddienstverlening 6. Aantal meldingen inwoners met schulden

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
3	<p>Cliëntondersteuning Vergroten bekendheid onafhankelijke cliëntondersteuning onder cliënten Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Schulddienstverlening: -Wij streven naar een toename van de bekendheid onder Wmo- en Jeugdhulpcliënten tot minimaal 50% (2019: Wmo 49% en Jeugdhulp 27%) -Wij streven naar een afname van het aantal cliënten van werk&inkomen dat graag hulp had bij het contact met de gemeente maar niet wist waar zij hulp konden krijgen. (2019: 15%)</p>	<p>Percentages op basis van de cliëntervaringsonderzoeken over 2020</p>
4	<p>Kwaliteit van leven Inwoners ervaren positieve effecten door ontvangen ondersteuning. Wij streven er naar dat minimaal 75% van de Wmo-clieënten verbetering in de kwaliteit van leven ervaart (2019: 85%)</p>	<p>Percentage van de Wmo-clieënten dat verbetering in de kwaliteit van leven ervaart</p>

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
5	<p>Wmo Wij streven er naar dat het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening Wmo stabiliseert ten opzichte van 2020.</p>	<p>Aantal cliënten met 1 of meerdere maatwerkarrangementen WMO 10.000 inwoners</p>
6	<p>Jeugdhulp Jongeren hebben het recht om zich in een veilige omgeving te kunnen ontwikkelen. We streven naar een verschuiving van de inzet van specialistische jeugdhulp naar lichte pedagogische jeugdhulp en ondersteuning. We streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoren en sturen op wachttijd (kwaliteit) 2. Matched care in plaats van stepped care (kwaliteit) 3. Een afname van het aantal jongeren met (specialistische) jeugdhulp t.o.v. 2021 4. Een afname van het aantal jongeren met een delict voor de rechter t.o.v. 2021 5. Een afname van het aantal jongeren met jeugdbescherming t.o.v. 2021 6. Een afname van het aantal jongeren in de jeugdreclassering t.o.v. 2021 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeten in dagen (niet verplicht) 2. Cliënttevredenheidsonderzoek (niet verplicht) 3. % van alle jongeren tot 18 jaar 4. % 12 t/m 21-jarigen 5. % van alle jongeren tot 18 jaar 6. % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar

BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
<p>7 Inclusieve arbeidsmarkt We werken toe naar een inclusieve arbeidsmarkt waar zoveel mogelijk mensen vanuit de Participatiewet betaald werk verrichten zodat inwoners zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien.</p> <p>Wij streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een toename van de werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking tov 2021 2. een afname van het aantal werkloze jongeren tussen 16 en 22 jaar tov 2021 3. een toename van het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar tov 2021 4. 45 personen, die werkzaam zijn met loonkostensubsidie 5. het uitstromen van 75 uitkeringsgerechtigden naar werk 6. ≥ 15 lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners (15-64 jaar) 7. het verminderen van het aantal personen met een bijstandsuitkering tot ≤ 20 personen per 10.000 inwoners tov 2021 	<ol style="list-style-type: none"> 1. % van de werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking 2. % werkzame jongeren 16 t/m 22 jaar 3. Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar 4. Aantal inwoners dat werkzaam is met loonkostensubsidie (niet verplicht) 5. Aantal uitkeringsgerechtigden dat volledig uitstroomt naar betaalde baan (niet verplicht) 6. Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar 7. Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000
<p>8 Minimabeleid Inwoners met een minimum inkomen maken gebruik van meedoenregeling</p> <p>Wij streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een toename van aantal toekenningen ten opzichte van 2021 2. < 4 % kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. aantal toekenningen (niet verplicht) 2. % kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (Klanttevredenheid)

We meten eens per jaar de klanttevredenheid onder inwoners die ondersteund worden vanuit het sociaal domein. Dit doen we met schriftelijke vragenlijsten: online en op papier. In 2022 beslissen we of we overgaan op een 'continuumeting' van de klanttevredenheid. Hierbij worden inwoners vaker per jaar bevraagd over de kwaliteit van dienstverlening. Zo krijgen we een beter beeld van de voortgang van de klanttevredenheid. Daarbij zal tevens aandacht zijn aan het verder vergroten van de respons.

Doelstelling 2 (Schulddienstverlening)

We gaan verder met de speerpunten uit het beleidsplan schulddienstverlening. We zorgen ervoor dat inwoners met geldzorgen eerder in beeld komen. Dit doen we door de weg naar hulp bij geldzorgen bekender te maken. En de stap naar schuldhulp te vergemakkelijken. In 2021 hebben we verschillende activiteiten opgestart die hieraan bijdragen. Deze activiteiten worden geëvalueerd en aangevuld. Bij nieuwe activiteiten spelen werkgevers en hulpverleners een belangrijke rol.

We hebben oog voor de stress en gevolgen die schulden met zich meebrengen. Vaak spelen er problemen op andere leefgebieden. Daarom werken we toe naar een stress-sensitievare dienstverlening.

Doelstelling 3 (Cliëntondersteuning)

Inwoners kunnen gratis gebruikmaken van een onafhankelijke cliëntondersteuner. De cliëntondersteuner geeft informatie, advies en algemene ondersteuning. De organisaties MEE, GGzE, BSR, SWOVE, KBO en PVGE bieden cliëntondersteuning. Samen met deze partners zorgen we ervoor dat inwoners de cliëntondersteuning makkelijker kunnen vinden. We zorgen dat deze partners elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren. Daarnaast brengen we de cliëntondersteuning enkele keren per jaar onder de aandacht bij inwoners. Bijvoorbeeld via het Veldhovens weekblad, sociale media, de gemeentelijke website en kernpartners.

Doelstelling 4 (Kwaliteit van leven)

We letten op dat de gemeentelijke Wmo-voorzieningen en informele inzet goed op elkaar aansluiten. De ondersteuning die de inwoner ontvangt moet bijdragen aan de kwaliteit van leven. In 2020 ervaart 82% van de cliënten door de Wmo-ondersteuning een positief effect op hun kwaliteit van leven. Zij kunnen beter de dingen doen die ze willen. Ook kunnen ze zichzelf beter redden. Doel is om deze hoge tevredenheid op minimaal 75% te houden. Dit ondanks de gevolgen van de Corana-crisis.

Doelstelling 5 (Wmo)

Bij de toegang van de Wmo beoordelen we wat de inwoner zelf kan en wat de sociale omgeving kan bijdragen. Bijvoorbeeld door mantelzorgers, familie, vrienden en burens. Ook kijken we wat vrij toegankelijke algemene voorzieningen kunnen betekenen. Dit is aanbod waar iedere inwoner zo terecht kan, zonder indicatie van de gemeente. Hiermee willen we het aantal Wmo-voorzieningen beperken. Ook biedt de nieuwe aanbesteding voor Wmo-begeleiding kansen voor transformatie. De Wmo biedt verder weinig mogelijkheden om stijging van het gebruik, mede als gevolg van het langer thuis wonen, te beperken. Om dit doel te kunnen bereiken, zijn we ook afhankelijk van het Rijk. Bijvoorbeeld bij het abonnementstarief. Bij de formatie van het nieuwe kabinet zal ook blijken of er meer geld beschikbaar komt voor uitvoering van de Wmo.

Doelstelling 6 (Jeugdhulp)

- Doelstelling 6.1: De wachttijden worden vanaf 1 januari 2022 gemonitord via de beschikbaarheidstool. Dit instrument wordt aangeboden via een app en via een online versie. Hierdoor zijn de actuele wachttijden van alle gecontracteerde jeugdhulpaanbieders in beeld. Daarnaast blijven de wachttijden onderwerp van gesprek via het contractmanagementteam in de regio 'Een 10 voor de jeugd'.
- Doelstelling 6.2: De cliënttevredenheid meten we één keer per jaar schriftelijk, op papier en online. Daarnaast onderzoeken we in 2022 en verder de ervaring en tevredenheid van jeugdigen: in de toeleiding naar jeugdhulp binnen segment 1 en in de routing naar plaatsing binnen segment 2. Per 1 januari 2022 zijn er in de regio 'Een 10 voor de jeugd' 2 teams. Die zorgen ervoor dat jeugdigen met een ondersteuningsvraag voor segment 1 of 2, direct passende zorg ontvangen en/of direct in de juiste woonvorm worden geplaatst. Dit zijn de volgende teams:

1. Regionaal Matchingsteam (toeleiding naar segment 1)
 2. Aanmeldteam Wonen (toeleiding naar segment 2)
- Doelstelling 6.3: Het CJG zetten we nadrukkelijker neer. We versterken de samenwerking tussen het CJG, de kinderopvang, het onderwijs en de huisartsenpraktijken. Hierdoor zijn jeugdigen eerder in beeld. Door de betere samenwerking en bekendheid van het CJG, hebben we sneller in beeld welke mogelijke problemen er spelen bij jeugdigen. Het doel is om eerder, sneller en lichtere vormen van hulp in te zetten. We willen zoveel mogelijk voorkomen dat zwaardere vormen van jeugdhulp ingezet moeten worden. In 2022 stellen we samen met onze partners een meerjarig uitvoeringsplan op voor de verdere versterking van het voorliggend veld. We denken hierbij in ieder geval aan de volgende onderwerpen:
 - Ondersteuning bij (v)chtscheidingen.
 - Verminderen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
 - Ondersteunen bij de gevolgen van de coronacrisis. Denk hierbij aan leerachterstanden, depressies en agressiever gedrag bij jeugdigen.
 - Doelstelling 6.4: Om het aantal jeugddelicten te verlagen, is de inzet vanuit Integrale Veiligheid binnen de gemeente Veldhoven van groot belang. Ook door de intensieve samenwerking met welzijnsorganisaties voor jeugdigen en hun gerichte activiteiten, verwachten we minder jeugddelicten.
 - Doelstelling 6.5 en 6.6: Het generalisten- en specialistenteam werkt eraan om zoveel mogelijk jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen te voorkomen. Momenteel staan de Gecertificeerde Instellingen en alle gemeentelijke toegangen binnen de provincie Noord-Brabant onder verscherpt toezicht van de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd. Het tarief voor de Gecertificeerde Instellingen wordt verhoogd. Daarnaast zijn we op provinciaal niveau bezig om deze instellingen weer gezond te krijgen: financieel en qua bedrijfsvoering. In 2022 wordt bepaald of we de zorg voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering nog regionaal mogen uitvoeren. De wens van de regering is om dit toch weer landelijk te organiseren en in te kopen.

Doelstelling 7 (*Inclusieve arbeidsmarkt*)

We verstrekken een uitkering aan inwoners die zelfstandig niet voldoende inkomen hebben. Daarnaast ondersteunen we hen om zo snel mogelijk weer een eigen inkomen te krijgen: met werk of met een zelfstandig beroep. Daarvoor ontwikkelen we in samenwerking met ons participatiebedrijf Ergon projecten en trajecten.

We benaderen werkgevers in Veldhoven om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans te geven. We ondersteunen deze werkgevers (financieel of immaterieel) bij het in dienst nemen van deze doelgroep.

Inwoners met een uitkering die nog niet naar betaalde arbeid kunnen, stimuleren we om maximaal vrijwilligerswerk te doen. Of om op een andere manier sociaal actief te worden.

Verbonden partij GRWRE/ Ergon (WSW en Participatiebedrijf) draagt bij aan deze doelstelling.

Doelstelling 8 (*Minimabeleid*)

We blijven werken aan de bekendheid van de minimaregelingen. Hiervoor gebruiken we bestaande media, zoals de gemeentelijke website en de gemeentenieuwspagina in het Veldhovens Weekblad. Daarnaast gebruiken we ook de samenwerking met onze partners in Veldwijzer.

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

nummer	taakveld	WBP bedrag (x € 1.000)
6.1	Jeugdactiviteiten en scouting	102
6.1	Jeugd preventief beleid	112
6.1	Vluchtelingen	64
6.1	Maatschappelijke participatie	1.343
6.1	Mantelzorg	35
6.2	Clientondersteuning	215
6.3	Armoedebeleid	232
6.8	Indicatievrije inloop	134

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 6		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.103	5.159	5.201	5.204	5.275	5.386
6.2	Wijkteams	3.266	3.528	4.031	4.091	4.152	4.215
6.3	Inkomensregelingen	14.964	11.937	11.450	11.621	11.803	11.990
6.4	Begeleide participatie	4.412	4.197	4.094	3.957	3.757	3.808
6.5	Arbeidsparticipatie	2.569	1.428	1.414	1.438	1.460	1.482
6.6	Maatwerkvoorzieningen	1.035	1.047	1.111	1.180	1.198	1.218
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	9.782	10.491	10.732	11.179	11.351	11.531
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.228	6.786	7.122	7.239	7.350	7.461
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	132	166	166	168	170	173
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	5.261	3.818	3.820	3.882	3.944	4.007
		50.752	48.557	49.141	49.959	50.460	51.271
Baten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	431	488	512	512	513	513
6.2	Wijkteams	57	3	2	2	2	2
6.3	Inkomensregelingen	13.626	9.665	10.005	9.929	9.844	9.855
6.4	Begeleide participatie						
6.5	Arbeidsparticipatie	7	50				
6.6	Maatwerkvoorzieningen	364	400	401	407	414	420
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	65					
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	10	10	10	10	10	10
6.81	Geëscaleerde zorg 18+						
6.82	Geëscaleerde zorg 18-						
		14.560	10.616	10.930	10.860	10.783	10.800
Saldo (- = nadeel)		-36.192	-37.941	-38.211	-39.099	-39.677	-40.471

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Progr.	Taak veld	Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
6	div.	Uitbreiding personeel programma 6	-599	-608	-617	-627
6	6.72	Verhoging/index tarieven jeugdhulp	-317	-317	-317	-317
6	6.82	Verhoging/index tarieven jeugdhulp	-183	-183	-183	-183
6	6.8	Lagere lasten woonplaatsbeginsel voogdij/18+	200	200	200	200
		Saldo (- = nadeel)	-899	-908	-917	-927

Toelichting:

Uitbreiding personele capaciteit

De invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet hebben grote veranderingen in het gemeentelijk takenpakket teweeg gebracht. Door al deze wetgeving zijn er veel uitvoeringsvraagstukken bij ons als gemeente belegd, zonder dat de formatie in voldoende mate is bijgesteld op de toename van het werk. Het betreffen uitvoeringsvraagstukken die vragen om: de ontwikkeling van lokaal en regionaal beleid, vergaande regionale samenwerking op verschillende schaalgroottes, de inkoop van een breed palet aan zorg en ondersteuningsaanbod, afstemming met o.a. onderwijspartners, huisartsen en voorliggend veld en afstemming met zorgaanbieders om te komen tot een voldoende dekkend zorglandschap en de noodzakelijke transformatie van zorg.

Om uitvoering te kunnen geven aan de wettelijke taken op het terrein van genoemde wetten is uitbreiding van capaciteit noodzakelijk. Deze uitbreiding is onder andere nodig om de bestaande wachtlijsten bij de gemeentelijke toegang terug te dringen en aanvragen voor voorzieningen in behandeling te kunnen nemen. Hiervoor worden klantmanagers en kwaliteitsmedewerkers aangetrokken.

Zoals bekend is sinds de invoering van de Jeugdwet in 2015 de gemeente voortaan verantwoordelijk voor de geïndiceerde Jeugdhulp. Grip krijgen op de kwaliteit en uitgaven van de Jeugdhulp en het in gang zetten van de noodzakelijke transformatie is een complexe opgave. Het gaat hierbij over kwetsbare kinderen en gezinnen en over veel geld. Sinds de invoering van de Jeugdwet zijn er voortdurend wijzigingen in wet-en regelgeving die extra taken en werkzaamheden voor zowel beleid als uitvoering tot gevolg hebben. Het aantal aanvragen en de complexiteit van aanvragen neemt daarbij ook nog toe (aantal Jeugd cliënten /soort indicaties-zwaarte zorg).

Wat betreft de WMO zijn er sinds 2015 nieuwe doelgroepen met complexere problematieken bijgekomen. Ook heeft er een verdere uitbreiding van taken plaatsgevonden als gevolg van de invoering van de Wet verplichte GGZ en de Wet Zorg en Dwang. In 2022 volgt dan nog de doordecentralisatie van Beschermd Wonen.

Ten aanzien van de participatiewet staan onder meer handhavingstaken, ontwikkelvraagstukken vanuit de organisatie, beëindigings-onderzoeken en hercontroles onder druk. Zonder externe ondersteuning, kunnen we onze reguliere taken niet goed uitvoeren. Om een rechtmatige verstrekken van de BUIG gelden te kunnen waarborgen en te kunnen voldoen aan de wettelijke termijnen, is extra capaciteit noodzakelijk.

Ook het takenpakket van de kwaliteitsmedewerkers is enorm uitgebreid. Wijzigingen in wet- en regelgeving zorgen ervoor dat het takenpakket steeds verder toeneemt. Dit zijn wettelijke taken zoals bijvoorbeeld schulddienstverlening.

Voor al deze taken is de afgelopen jaren geprobeerd door procesoptimalisatie de stijging van de werkvoorraad binnen de huidige formatie op te vangen. Gebleken is dat dit onvoldoende is in verhouding tot het vele werk wat er ligt.

Om de noodzakelijke transformatie op gang te brengen wordt extra geïnvesteerd in preventie en vroegsignalering. Daarnaast worden nieuwe taken voorbereid. Hiervoor is uitbreiding van beleidscapaciteit noodzakelijk (0,81 Fte). In totaal betreft het een uitbreiding van 7 fte.

Verhogen index/tarieven jeugdhulp

Sinds 1 januari 2021 is Veldhoven aangesloten bij het samenwerkingsverband 'Een 10 voor de jeugd'. Hier is voor gekozen omdat er noodzaak is tot innovatie en we de inhoud van de jeugdhulp leidend willen laten zijn. Met de 10 gemeenten in dit samenwerkingsverband zijn een aantal doelen gesteld voor de jeugdhulp in de komende jaren. Deze doelen hebben betrekking op de passendheid van de jeugdhulp, op het voorkomen van wachtlijsten en op de kwaliteit van de geboden hulp. Vanaf 1 januari 2022 wordt er daarom gewerkt met een nieuwe overeenkomst met bijbehorende vernieuwde producten- en dienstencatalogus (PDC). Er is de afgelopen anderhalf jaar naar alle producten gekeken samen met jeugdhulpaanbieders. Dit heeft erin geresulteerd dat er producten zijn vervallen, nieuwe producten zijn ontwikkeld en dat diverse tarieven van de producten zijn verhoogd op basis van inhoudelijke gronden. Voor het werken met deze nieuwe PDC is extra budget noodzakelijk. Het is niet mogelijk daar nu reeds een bedrag aan te koppelen, omdat dit afhankelijk is van het daadwerkelijke gebruik van jeugdhulp. Naast een verhoging van de kosten door de nieuwe PDC wordt op de huidige tarieven een landelijk vastgesteld indexeringspercentage toegepast van 2,68%. Dit zou op basis van de huidige PDC en tarieven reeds een verhoging betekenen van €281.400,-. Tot slot worden voor 2022 de tarieven voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering met 9% verhoogd. Dit is een afspraak die provincie-breed is ingevoerd. Landelijk wordt er momenteel ook gekeken naar de jeugdbescherming en jeugdreclassering en het ligt in de lijn der verwachting dat er een nog verdere ophoging van deze tarieven zal worden doorgevoerd. Uit de optelsom van het bovenstaande feiten blijkt dat we minimaal €500.000,- extra nodig hebben voor uitgaven jeugdhulp. In de praktijk zal moeten blijken of dit bedrag ook toereikend is.

Woonplaatsbeginsel Voogdij 18+

Vanaf 2022 gaan we over naar een nieuw woonplaatsbeginsel voogdij/18+. Dit is een beslissing van het Rijk. De voogdijregeling wordt afgeschaft. En wij worden als gemeente verantwoordelijk voor de kinderen die uit eigen gemeente voor behandeling worden doorgezonden. Het gaat landelijk om naar schatting 20.000 jongeren die over gaan van de ene naar de andere gemeente.

Voor Veldhoven betekent dit structureel lagere lasten voor € 200.

Hier staat een structurele verlaging van het gemeentefonds van € 975 tegenover op programma 0.

2.1.7 Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Volksgezondheid

Met de komst van Corona lijkt het thema gezondheid belangrijker dan ooit. Als samenleving zullen we hier nog jarenlang de effecten van ondervinden. We streven ernaar dat elke inwoner van de gemeente Veldhoven een goed en gezond leven kan leiden en het vermogen heeft om regie te voeren op het eigen leven. Gezondheid is daarom een thema dat verweven is met het gehele sociaal domein. Positieve gezondheid vormt het uitgangspunt aangezien gezondheid veel meer betekent dan 'niet ziek zijn'. Het gaat over mee kunnen doen in de Veldhovense samenleving. We willen de gezondheid van mensen bevorderen en chronische ziekten voorkomen door een integrale aanpak in een omgeving waarin mensen wonen, werken, leren en leven. We zetten in op preventie, houden gezondheidsbescherming op peil en bieden nieuwe bedreigingen het hoofd (deze veelal structurele taken zijn belegd bij de GGD). Tevens zetten we in op het stabiliseren en terugbrengen van de gezondheidsverschillen tussen laag- en hoogopgeleiden. Uit recent onderzoek van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving blijkt dat dit vraagt op een brede langjarige aanpak waarbij verschillende leefgebieden met elkaar worden verbonden.

Actueel laadpalenbeleid

In Nederland komen grote veranderingen in het wagenpark. De regering maakte de afspraak dat uiterlijk in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Tegen 2030 zijn er 1,9 miljoen elektrische personenvoertuigen in Nederland. Organisaties legden hierover afspraken vast in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). In de NAL staan acties die ervoor zorgen dat we straks altijd, overal, makkelijk en slim kunnen laden. Een actie is dat iedere Nederlandse gemeente eind 2020 een integrale visie op laadinfrastructuur vaststelt. Deze visie stelt de gemeente steeds voor 2 jaar op. Uitgangspunt van Veldhoven is daarin dat de groei van het aantal laadpalen afgestemd is op de groei van het elektrische wagenpark.

Verminderen huishoudelijk afval

Op 20 april 2021 stelde de raad een nieuw afvaldoel vast: 100 kilo restafval (inclusief milieustraat) per inwoner in 2025. In 2020 bood elke inwoner 138,5 kilo restafval aan. Het college stelde op 6 juli 2021 het Uitvoeringsprogramma Afval 2021-2025 vast. Hierin staan acties om de hoeveelheid restafval te verminderen.

Duurzame energie

In 2015 hebben bijna alle landen in Parijs afgesproken dat ze maatregelen gaan nemen om de klimaatverandering te beperken. Dit moet er voor zorgen dat de uitstoot van CO₂ in 2030 de helft is ten opzichte van 1990. Dit is een enorme uitdaging. Zeker voor Veldhoven waar de uitstoot van CO₂ de afgelopen 30 jaar bijna verdubbeld is. In 2019 heeft de regering het klimaatakkoord vastgesteld met daarin de maatregelen die we in Nederland gaan nemen. Gemeenten krijgen hierbij een belangrijke rol. Samen met de andere gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven, de waterschappen, de provincie en de elektriciteitsbeheerder Enexis werken we aan de Regionale Energiestrategie (RES). Hierin maken we afspraken over de opwekking van schone elektriciteit, het verminderen van ons aardgasverbruik en maatregelen om energie te besparen. De raad stelde eind 2021 de eerste versie van de Regionale Energiestrategie vast. In december 2021 stelde de raad ook de Transitievisie warmte vast. In de Transitievisie warmte zijn afspraken gemaakt over het verminderen van het aardgasverbruik voor het koken en verwarmen van gebouwen. In het voorjaar van 2022 stelt de raad verder het beleidskader hernieuwbare elektriciteit en besparing vast. Dit bevat afspraken over de opwekking van schone elektriciteit en het

besparing van energie. De afspraken uit de Transitievisie warmte en het beleidskader worden in de kadernota 2023 verwerkt.

Duurzaamheid

In 2021 heeft de rekenkamercommissie een onderzoek gedaan naar het duurzaamheidsbeleid. De aanbevelingen die de rekenkamercommissie in dit onderzoek heeft gedaan zijn door het college overgenomen. In de eerste helft van 2022 worden de beleidsambities en -doelen voor duurzaamheid door de raad vastgesteld. Deze vormen de basis voor het duurzaamheidsprogramma dat in de tweede helft van 2022 wordt opgesteld.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	Volksgezondheid De uitvoering van taken van de Wet Publieke Gezondheid wordt gedaan door de GGD. Een actuele nota lokaal gezondheidsbeleid, conform de uitgangspunten van het Rijk, vormt daarbij het kompas.	Vaststelling in 2022 van een geactualiseerde nota lokaal gezondheidsbeleid.
2	Actueel laadpalenbeleid Het lokale laadpalenbeleid afgestemd houden op de landelijke ontwikkelingen en de groei van het elektrische wagenpark. 2022: 15 nieuwe gereserveerde parkeerplekken voor laden van elektrische auto's bij bestaande en nieuwe laadpalen.	Groei van het aantal openbare laadpalen.
	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
3	Verdere verlaging van restafval per inwoner naar 100 kilo (incl. Milieustraat) in 2025 (peil 2020: 138,5 kg/inw incl. Milieustraat).	Aantal kilogram huishoudelijk afval per inwoner (incl. milieustraat).
4	Stimuleren dat het percentage hernieuwbare energie hoger wordt.	Hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit ¹ (TJ en %).

¹ Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit opgewekt door zon. Er kunnen ook andere bronnen zijn, bijvoorbeeld uit wind, water of verbranding van afval, maar dat is momenteel niet van toepassing in Veldhoven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (Volksgezondheid)

In 2022 wordt de opgestelde nota lokaal gezondheidsbeleid in samenwerking met de GGD en voorliggend veld vastgesteld en start de uitvoering. Hierbij wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht met het lokaal sport- en het lokaal preventieakkoord. Bij de totstandkoming van de nota wordt gebruik gemaakt van beschikbare data zoals de Gezondheidsmonitor 2020-2021 van de GGD.

We zetten met onze partners sterk in op het stimuleren van preventie, positieve gezondheid en normaliseren. Hiervoor brengen wij een betere verbinding tot stand tussen de domeinen

preventie, zorg en welzijn en domeinen als wonen (met zorg), fysieke leefomgeving, veiligheid, omgevingswet en energietransitie. Door uit te gaan van de leefwereld van de inwoner zien we steeds beter wat er vanuit die domeinen nodig is om eigen regie te faciliteren. Preventie is gericht op alle inwoners. Hierdoor kunnen we mogelijk dure of langdurige zorg en ondersteuning voorkomen of uitstellen. We werken hierin samen met onze maatschappelijke partners en gesubsidieerde instellingen. Positieve gezondheid zien wij als veel meer dan 'niet ziek zijn'. Het gaat over mee kunnen doen in de maatschappij. Het gaat ook over zoveel mogelijk zelf werken aan een gezonde leefstijl, op allerlei gebieden. Er worden pilots uitgevoerd in het kader van preventie en positieve gezondheid.

Doelstelling 2 (*Actueel laadpalenbeleid*)

In Veldhoven is behoefte aan laadpalen om auto's te laden. Veldhoven stelde eind 2019 een laadbeleid vast vooral gericht op personenauto's. Vanuit het landelijke Klimaatakkoord is daarna Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) vastgesteld. In de NAL staan voorwaarden waaraan een visie op laadbeleid moet voldoen. Het Veldhovense laadbeleid voldoet niet op alle punten aan de landelijke voorwaarden, zo zijn niet alle verschillende vormen van laden opgenomen voor alle verschillende vormen van elektrische voertuigen.

In 2022 evalueert Veldhoven het laadbeleid en stelt een nieuwe visie op die voldoet aan de eisen van de NAL. Ook besluit Veldhoven in 2022 over verlenging van het contract met Vattenfall voor het plaatsen van laadpalen.

Doelstelling 3 (*Verminderen restafval*)

Uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Afval 2021-2025:

- a) Opstellen en uitvoeren van een communicatieplan afval;
- b) Uitvoeren pilot milieustraat met aangepaste openingstijden en tarieven;
- c) Verhogen van de ophaalservice van Kringloopwinkel De Kempen;
- d) Uitvoeren onderzoek Groente-, Fruit-, en Tuinafval + Etenresten (GFT+E) en aanbieden GFT+E-keukenbakje;
- e) Uitvoeren pilot afval hoogbouw en uitrol hiervan;
- f) Ondergronds plaatsen van de huidige luiercontainer.

Doelstelling 4 (*Stimuleren hoger percentage hernieuwbare energie*)

Om de CO2 uitstoot te verminderen gaan we energie besparen, minder aardgas verbruiken en schone elektriciteit opwekken. Dit doen we door het maken van beleid, het uitvoeren van projecten, het informeren en helpen van inwoners en ondernemers en door zelf maatregelen te nemen.

Welk beleid gaan we in 2022 maken?

- Beleid voor het besparen van energie en het opwekken van schone elektriciteit.
- Spelregels voor het opwekken van schone elektriciteit in het buitengebied.
- De tweede versie van de Regionale Energiestrategie die in 2023 klaar moet zijn.

Welke projecten gaan we in 2022 uitvoeren?

- In 't Look gaan we verder met het project dat in 2021 is gestart. Hierbij helpen we eigenaren bij het maken van een plan voor hun huis om minder aardgas te verbruiken.
- In een aantal buurten gaan we inwoners helpen om samen minder elektriciteit en aardgas te verbruiken.
- Samen met de woningbouwcorporaties, bedrijven, Veldhoven Duurzaam en andere organisaties werken we aan projecten om schone elektriciteit op te wekken.

Hoe gaan we in 2022 onze inwoners informeren en helpen?

- We gaan huiseigenaren en huurders helpen bij het nemen van kleine energiebesparende maatregelen in huis. Bijvoorbeeld cadeaubonnen voor ledlampen, radiatorfolie enzovoort.
- We werken nauw samen met Veldhoven Duurzaam.

- Via een digitaal energieloket informeren we inwoners over energiebesparing, het verminderen van hun aardgasverbruik en het opwekken van schone elektriciteit.

Wat doen we zelf in 2022?

- We onderzoeken welke maatregelen we de komende jaren in onze eigen gebouwen kunnen nemen.

Binnen dit programma voert de Omgevingsdienst (ODZOB) de wettelijke milieutaken uit.

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

nummer	taakveld	WBP bedrag (x € 1.000)
7.1	Verslavingszorg en slachtofferhulp	85
7.1	Jeugdgezondheidszorg	402

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 7		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
7.1	Volksgezondheid	2.241	2.453	2.442	2.487	2.535	2.574
7.2	Riolering	3.307	3.188	3.113	3.266	3.387	3.476
7.3	Afval	4.259	4.452	4.743	4.963	5.130	5.296
7.4	Milieubeheer	1.061	1.746	1.257	998	997	1.004
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	171	221	198	212	201	221
		11.039	12.060	11.753	11.926	12.250	12.571
Baten							
7.1	Volksgezondheid	20	50	19	19	19	19
7.2	Riolering	3.679	4.022	3.916	4.096	4.242	4.351
7.3	Afval	5.058	5.195	5.888	6.157	6.361	6.563
7.4	Milieubeheer	75	257	122			
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	113	132	132	132	132	132
		8.945	9.656	10.077	10.404	10.754	11.065
Saldo (- = nadeel)		-2.094	-2.404	-1.676	-1.522	-1.496	-1.506

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Progr.	Taak veld	Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
7	div.	Uitbreiding personeel programma 7	-64	-65	-66	-67
7	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2025 (€ 200)	0	0	0	0
7	7.3	Uitvoeringsprogramma afval	-163	-151	-161	-161
7	7.3	Opbrengsten n.a.v. uitvoeringsprogramma afval	163	151	161	161
7	7.4	Regionale energietransitie	-100	0	0	0
7	7.5	Elektrisch voertuig begraafplaats	0	0	0	-20
		Saldo (- = nadeel)	-164	-65	-66	-87

Toelichting:

Uitbreiding personele capaciteit gezondheid

Om uitvoering te kunnen geven aan de opdrachten op het terrein van (positieve) gezondheid is uitbreiding van de beleidscapaciteit noodzakelijk. Deze uitbreiding is nodig om uitvoering te geven aan de geactualiseerde nota lokaal gezondheidsbeleid, om de verbinding tot stand te brengen tussen sociaal, ruimtelijk en medisch domein en pilots uit te voeren in het kader van preventie en positieve gezondheid. In totaal betreft het een uitbreiding met in totaal 0,58 Fte.

Vervangingsinvestering ondergrondse containers (investering in 2025 van € 200)

In 2025 worden 20 ondergrondse containers vervangen. Deze containers zijn speciaal voor de inzameling van luiers. De 20 containers kosten in totaal € 200.000.

Uitvoeringsprogramma afval (budgettair neutraal)

In de zomer van 2021 is het uitvoeringsprogramma Afval vastgesteld door het College. Het uitvoeringsprogramma dient ter invulling aan de doelstelling van de gemeenteraad. De doelstelling is naar 100 kg restafval per persoon per jaar in 2025. In het uitvoeringsprogramma worden een aantal maatregelen getroffen om de hoeveelheid restafval in Veldhoven naar beneden te brengen. De maatregelen zijn onder te brengen in de volgende categorieën; Communicatie en gemak, Milieustraat, Kringloopwinkel, GFT, Hoogbouw en Ondergrondse containers luiers.

Vanaf 2022 zullen de kosten voor huisafval door dit programma toenemen. De totale kosten komen uit op € 163 in 2022, € 150 in 2023, € 160 in 2024 en € 160 in 2025. Daartegenover staan meer structurele opbrengsten vanaf 2022 van € 72 op de milieustraat door een verhoging van de tarieven. Het restant wordt meegenomen in de tarieven afvalstoffenheffing.

Regionale energietransitie (nadeel in 2022 van € 100)

Voor de energietransitie gaan we in 2022 aan de slag met de uitvoering van de acties die voortkomen uit de transitievisie warmte die in december 2021 vastgesteld wordt door de raad. Het gaat hierbij om acties gericht op het stimuleren en ontzorgen van inwoners (individueel en collectief) bij het verduurzamen van hun woning richting een aardgasvrije toekomst. Daarnaast werken we in 2022 aan een beleids- en afwegingskader voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit. Gekoppeld aan de transitievisie warmte en het beleidskader hernieuwbare elektriciteit zal er een uitvoeringsprogramma uitgewerkt worden met daarin een 4-jarige financiële doorkijk. De inspanningen van de gemeente zijn er in belangrijke mate op gericht om het handelingsperspectief en de organisatiegraad van inwoners en ondernemers in het kader van de energietransitie te vergroten. Dit doen we onder andere door slimme samenwerking aan te gaan met bijvoorbeeld het Veldhovens Ondernemerscontact, Veldhoven Duurzaam, de woningbouwcorporaties, buurtverenigingen, enzovoort. Het is de verwachting dat er vanuit het Rijk opnieuw een éénmalige (en mogelijk een structurelere) bijdrage komt voor het uitvoeren van de nieuwe taken die de gemeente vanuit het klimaatakkoord toegewezen heeft gekregen.

Elektrisch voertuig begraafplaats (nadeel in 2025 van € 20)

In 2025 is het voertuig voor de begraafplaats toe aan vervanging.

2.1.8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt op 1 juli 2022 in werking. Dat betekent dat er vanaf dat moment op een nieuwe manier wordt gewerkt in het ruimtelijk domein. Integraler, waarbij de bedoeling van de wetgeving centraal staat (en niet de letter). Onze houding verschuift van 'Nee, tenzij' naar 'Ja, mits'. Er is minder regeldruk. Het gehele proces van vergunningaanvragen wordt aanzienlijk versneld en voor de burger eenvoudiger en beter te begrijpen. Burgers en ondernemers worden beter en vaker betrokken bij initiatieven, waarbij de rol van de gemeente kan variëren: soms regisseren we, een andere keer kiezen we voor faciliteren of stimuleren. We betrekken mensen op verschillende manieren bij de plannen: soms gaat het om informeren, in andere gevallen om (mee)beslissen of zelfs zelfbeheer.

Anders dan soms wordt gedacht gaat de Omgevingswet niet alleen over nieuwe werkprocessen en ICT. Het gaat voor een groot deel over de manier waarop we omgaan met betrokkenen: burgers en ondernemers. Het gaat over onze houding en ons gedrag. Heel basaal gaat het over de rol van de gemeente in de maatschappij. Die gaat sterk veranderen. Dit alles om onze dienstbaarheid naar de maatschappij te vergroten.

In het Keuzedocument Implementatie Omgevingswet heeft de raad de kaders en richting beschreven die leidend zal zijn bij de nieuwe manier van werken. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie zijn burgers en ondernemers nadrukkelijk betrokken; we werken dus al op de 'nieuwe' manier.

De Omgevingsvisie beschrijft de drie kernopgaven van Veldhoven:

- Investeren in stedelijke en dorps kwaliteiten.
- Verder bouwen aan de innovatieve en bereikbare maakstad
- Werken aan een duurzame en gezonde leefomgeving.

Woningbouw

Brainport is volop in ontwikkeling. Dat maakt ook de vraag naar woonruimte in het Stedelijk Gebied Eindhoven zeer groot. We maken daarom afspraken in de regio, met de provincie en het Rijk. Zo sloten we de woondeal in 2019. En werken we het MIRT-onderzoek uit tot een Verstedelijkingsakkoord in 2022. In dat akkoord zit een verstedelijkingsopgave voor Veldhoven. Onder meer door de doorontwikkeling van het City Centrum en De Run ontstaan in Veldhoven nieuwe woonmilieus.

De huizenprijzen zijn erg hoog en er staan maar weinig huizen te koop. Met de woningbouwversnelling zorgen we ervoor dat er sneller meer woningen worden gebouwd. We vinden het belangrijk dat dit verschillende soorten woningen zijn voor verschillende groepen mensen in verschillende prijsniveaus. Zo kunnen we voor iedereen passende woonruimte bieden. Van jong tot oud, met een hoog of laag inkomen, alleen of met een gezin.

We willen ontwikkelaars verleiden tot ambitieuze plannen door toepassing van de Q-wijzer. Dit Veldhovens document wordt gebruikt bij de ontwikkeling van woningbouwprojecten en heeft als doel het borgen van de regionale Brainport Principles en het voorkomen van het stapelen van ambities.

Ook de bestaande wijken staan onder druk. Meer kwetsbare mensen wonen (zelfstandig) in de wijken. Mensen vanuit verschillende achtergronden en culturen wonen bij elkaar. We

willen dat iedereen fijn samen kan wonen in onze wijken. Inwoners ervaren zo min mogelijk overlast en zo veel mogelijk inclusiviteit. Ook vanuit het woonbeleid dragen we daaraan bij. Door ook te investeren in de openbare ruimte en mobiliteitsoplossingen versterken we de wijken en worden deze toekomstbestendig.

We werken hierin samen met de buurgemeenten en provincie en ook met andere partners. Denk daarbij aan de woningcorporaties, maatschappelijke partners en zorginstellingen. We faciliteren als dat gevraagd wordt en sturen als dat nodig is.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Omgevingswet In 2022 wordt de Omgevingswet verder geïmplementeerd met de daarbij behorende aanpassingen van instrumenten, regelgeving, werkprocessen en ondersteunende systemen.</p>	Implementatie (2 ^e fase) per 31-12-2022 gereed. Werkprocessen zijn aangepast. Start opstellen omgevingsplan in 2022.
2	<p>Woningbouwversnelling (WBV) De nieuwe projecten die vanaf 2020 zijn opgepakt conform de aanpak woningbouwversnelling leiden in 2022 tot opgeleverde woningen. Bovendien zijn/worden in 2021 6 nieuwe projecten opgestart waarvan de woningen in 2023 worden opgeleverd. De aanpak WBV leidt tot aantal opgeleverde woningen van gemiddeld 400 per jaar van 2020-2024.</p> <p>Zilverackers De realisatie van Huysackers vindt plaats in de periode 2018-2022. Huysackers is in zijn geheel bouwrijp. Het bouwrijp maken van het Kransackerdorp wordt in 2021/2022 uitgevoerd.</p>	<p>De aanpak WBV leidt tot meer dan 450 opgeleverde woningen in 2022.</p> <p>In 2022 worden in Zilverackers ca. 350 woningen opgeleverd (onderdeel van WBV).</p>
3	<p>Woningcorporaties Waarborgen van een goed functionerende sociale huurwoningenmarkt in Veldhoven. Prestatieafspraken worden met de woningcorporaties gemaakt.</p>	De prestatieafspraken.
4	<p>Actueel woonbeleid Actualisatie van de woonvisie uit 2016 en een specificatie op wonen en zorg zodat deze beter aansluiten op de actualiteiten zoals de WBV. Implementatie van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.</p>	Vastgestelde woonvisie en een vastgestelde visie wonen en zorg in 2022.

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
5.	Woningbouwprogramma Sturing op kwalitatieve naast kwantitatieve aspecten van het woningbouwprogramma om gevolg te geven aan de uitgangspunten en doelgroepen uit de Woonvisie 2016. In 2022 worden de doelgroepen en het hierop afgestemde woningbouwprogramma gemonitord en wordt de woonvisie geactualiseerd.	Nieuw gebouwde woningen (BAG): Gerealiseerde woningen Het aantal of aandeel gerealiseerde woningen in specifieke segmenten of doelgroepen zoals deze inclusief streefwaarde in de geactualiseerde woonvisie zullen worden aangegeven. Streefwaarde sociale huur op basis van woonvisie 2016: 22%.
6	Regionaal bouwperspectief Veldhoven bouwt in overeenstemming met demografische ontwikkelingen en marktvraag en stemt af met de regio. Ook wordt de kwaliteit van de woningbouwlocaties regionaal beoordeeld en op elkaar afgestemd.	a. Demografische druk (CBS): De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. b. De woningbouwplanning wordt jaarlijks in kaart gebracht.
7	WOZ-waarde We bepalen de WOZ-waardes als grondslag voor de berekening van de onroerende zaakbelasting (onderdeel woonlasten).	Gemiddelde WOZ waarde per woning bedraagt 378 (x € 1.000), peildatum 1-1-2021.
8	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden. 2020: € 629,17	gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden. 2022: € 722,04.
9	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden. 2021: € 750,56	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden. 2022: € 804,70

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (Omgevingswet)

In 2021 lag het accent op het technisch voorbereiden van het werken volgens de Omgevingswet: de ICT en het goed beschrijven van de werkprocessen. Ook is het opstellen van de Omgevingsvisie afgerond. In 2022 gaan we verder met het Omgevingsplan, dat uiteindelijk alle huidige bestemmingsplannen vervangt. Verder zullen we heel veel gaan 'oefenen' met de nieuwe manier van werken. Opdat iedereen op de invoeringsdatum van de Omgevingswet (1 juli) daarmee voldoende vertrouwd is. We zullen ook veel aandacht besteden aan het aspect 'houding en gedrag'. Wat betekent de Omgevingswet nu precies voor onze houding en gedrag naar burgers en ondernemers? Hoe gaan we om met participatie? Hoe geven we de transitie van een 'nee, tenzij' instelling naar een 'ja, mits' instelling handen en voeten? Hoe maken we de stap van werken volgens de letter van de wet naar werken volgens het doel daarvan? Dat is een enorme opgave, omdat we moeten

leren anders te werken dan we gewend zijn. Het Programmteam zal alle clusters daarbij op maat ondersteunen.

Doelstelling 2 (*Woningbouwversnelling*)

Het opstarten van projecten gebeurt volgens de werkwijze van de aanpak WBV. Door de aanpak WBV is capaciteitsinzet, proces en planning inzichtelijk en kan daarop worden gestuurd.

- Iedere 4 weken wordt de projectenlijst bijgewerkt op aantallen, jaar van start project, jaar van start bouw en jaar van oplevering.
Zo is er altijd beeld van de stand van zaken en zien we snel als de voortgang stukt. Daar kan dan op worden ingegrepen.
- Ieder jaar berekenen we het aantal benodigde uren per project en het totaal aantal uren. Dit doen we aan de hand van de woningbouwprojectenlijst van desbetreffend jaar. We kunnen daarom een jaarlijkse urenplanning maken per cluster en kunnen we zien of er voldoende medewerkers zijn.
In de begroting 2020-2024 zijn middelen opgenomen voor de personele capaciteit van de WBV.

Doelstelling 3 (*Woningcorporaties*)

In 2022 wordt een nieuwe woonvisie vastgesteld. Die vormt het uitgangspunt voor nieuwe prestatieafspraken met de drie woningcorporaties. Ook de huurders praten mee over deze afspraken. De afspraken worden jaarlijks aangepast.

Doelstelling 4 (*Actueel woonbeleid*)

In 2022 wordt een nieuwe woonvisie vastgesteld. In de voorbereiding wordt met verschillende partijen overleg gevoerd.

De woonvisie wordt in ieder geval gebaseerd op:

- Afspraken met het Rijk (woondeal, verstedelijkingsakkoord)
- Het nieuwe Afsprakenkader wonen van het Stedelijk Gebied
- De (concept) Omgevingsvisie
- Het woningbehoefteonderzoek SGE
- Het woningmarktonderzoek corporaties MRE
- De aanbevelingen van de Rekenkamercommissie (mei 2020)

Doelstelling 5 (*Woningbouwprogramma*)

In de woonvisie worden doelen gesteld ten aanzien van het te realiseren woningbouwprogramma. In de woningbouwprojecten wordt gestuurd op de realisatie van deze doelen. Mogelijk wordt ook bijgestuurd in lopende projecten. Deze aansturing heeft effect over meerdere jaren.

Doelstelling 6 (*Regionaal bouwperspectief*)

Vanuit het Afsprakenkader Wonen wordt de woningbouwprogrammering in SGE-verband afgestemd en gemonitord. In het jaarprogramma SGE (deel wonen) ligt bovendien vast op welke andere onderwerpen rondom wonen de gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven samenwerken.

Wat gaat dat kosten? (taakveldenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de taakveldenraming:

taakvelden programma 8		Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
nr.	omschrijving			2022	2023	2024	2025
Lasten							
8.1	Ruimtelijke ordening	774	2.217	1.824	1.822	1.403	1.367
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	12.777	10.197	18.341	27.416	25.988	11.401
8.3	Wonen en bouwen	1.645	1.661	1.684	1.701	1.724	1.749
		15.196	14.075	21.849	30.939	29.115	14.517
Baten							
8.1	Ruimtelijke ordening	39	913	590	807	402	404
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	15.728	11.703	21.107	30.304	28.517	12.688
8.3	Wonen en bouwen	1.318	1.336	1.329	1.498	1.417	1.172
		17.085	13.952	23.026	32.609	30.336	14.264
	Saldo (- = nadeel)	1.889	-123	1.177	1.670	1.221	-253

Bijstellingen bestand en nieuw beleid

Progr.	Taak veld	Bijstelling bestand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
8	div.	Uitbreiding personeel programma 8	-177	-179	-162	-165
8	8.1	Inhuur i.v.m. uitstel invoering omgevingswet	-99	0	0	0
		Saldo (- = nadeel)	-276	-179	-162	-165

Toelichting:

Uitbreiding personele capaciteit ruimtelijke ontwikkelingen

De capaciteit in de gemeente om ruimtelijke ontwikkelingen te begeleiden (procesmatig, juridisch en vakinhoudelijk) is de afgelopen 10 jaar nauwelijks gewijzigd. De groei van het aantal initiatieven is de afgelopen jaren deels opgevangen door te prioriteren en deels door voor specifieke projecten of programma's tijdelijk capaciteit in te huren. Met de toegenomen complexiteit van plannen en bijbehorende participatieprocessen is dit niet langer houdbaar en is er sprake van een structureel capaciteitstekort. Er is op dit moment al een wachtlijst van principeverzoeken. Gelet op de ontwikkelingen in de regio en de economische groei is de verwachting dat deze situatie nog zeker tot 2030 zal aanhouden. De benodigde capaciteit betreft 1,5 fte ruimtelijk-juridisch (RO), 2 fte projectleiding/ begeleiding en advisering openbaar gebied (1fte groen en 1fte mobiliteit en verkeer).

Uitbreiding personele capaciteit volkshuisvesting

Het is voor starters op zowel de koop- als huurmarkt lastig om een passende woning te verkrijgen, er is te weinig doorstroming en het is de vraag of er voldoende passende woningen zijn voor de vergrijzende bevolking. Daarnaast spelen nieuwe taken op het vlak van wonen met zorg en vragen arbeidsmigranten en kenniswerkers om specifieke inzet. De bestaande capaciteit wordt volledig ingezet voor de woningbouwversnelling, de regionale samenwerking in het SGE en de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Hierdoor is een structureel tekort in capaciteit ontstaan, waardoor het niet komt van de uitvoering en actualisatie van het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid. Als gevolg daarvan kan er onvoldoende ingezet worden op het afdwingen van huur- en koopwoningen in de lagere prijssegmenten (sociaal en middelduur). Om aan de volkshuisvestingsvraag te kunnen voldoen is uitbreiding noodzakelijk met 1 fte.

Meer capaciteit invoering omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is op rijksniveau verplaatst van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. De reden hiervoor is dat de technische uitwerking van het onderdeel Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) landelijk meer tijd kost en ook voor Veldhoven heeft dit gevolgen. Nu het project 'Implementatie omgevingswet' langer duurt dan eerder gepland, is ook langer de inzet van personele capaciteit nodig. Incidenteel nadeel € 99.

PARAGRAFEN

2.2 Paragrafen

2.2.1 Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de onderdelen die betrekking hebben op de lokale heffingen van de gemeente Veldhoven. Dat zijn de volgende:

1. onroerende zaakbelasting;
2. afvalstoffenheffing;
3. rioolheffing;
4. hondenbelasting;
5. begraafrechten;
6. marktgeden;
7. toeristenbelasting;
8. tarieven dienstverlening aan derden;
9. reclamebelasting Kromstraat;
10. reclamebelasting City Centrum;
11. bedrijven investeringszone City Centrum
12. leges;
13. parkeerbelasting;
14. kwijtscheldingsbeleid;
15. woonlasten (voor een gemiddeld gezin).

1. Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelasting (hierna: OZB) bestaat uit een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De gebruikersbelasting geldt niet voor woningen. Niet-woningen zoals bedrijfspanden worden wel aangeslagen voor het gebruik. De OZB is een zogeheten tijdstipbelasting. De toestand op 1 januari is bepalend. Wijzigingen na die datum hebben geen invloed op de hoogte van de heffing. Het tarief bedraagt een percentage van de WOZ-waarde (Wet waardering onroerende zaken). De WOZ-waarde is de zogenaamde heffingsgrondslag. Niet alleen gemeenten hanteren de WOZ-waarde als een basis voor belastingheffing, maar ook de Belastingdienst en waterschappen.

Hertaxatie

Volgens de Wet waardering onroerende zaken moet de waarde van de onroerende zaken in de gemeente worden bepaald op een vaste datum: de zogeheten waardepeildatum. De WOZ-waarde is de basis voor de bepaling van de hoogte van de OZB. De waardepeildatum ligt wettelijk een jaar vóór het begin van de periode waarvoor deze wordt gebruikt. Voor 2022 is de wettelijke waardepeildatum dus 1 januari 2021. Alle WOZ-objecten worden getaxeerd op de waarde van de waardepeildatum.

De Waarderingskamer verzamelt informatie over de waarde van woningen en niet-woningen (WOZ) in Nederland. Deze informatie vormt de basis voor een schatting van de **landelijke** ontwikkeling. De WOZ tussen de vorige (1 januari 2020) en nieuwe peildatum 1 januari 2021) blijkt voor woningen ongeveer 9% hoger te zijn geworden. Voor de niet-woningen is dit 0,5% lager.

In Veldhoven zijn de WOZ-waarden van woningen ook ongeveer 9% gestegen. De waarden van de niet-woningen zijn ongeveer 1,5% gedaald.

Opbrengst voor 2022

Bij de begroting van 2021 is besloten om de opbrengst van de onroerende zaakbelastingen in de jaren 2021, 2022, 2023 en 2024 naast het inflatiepercentage extra te verhogen met 5%.

Rekening houdend met de uitbreiding van het aantal onroerende zaken (areaaluitbreiding) bedraagt de verwachte opbrengst voor 2022, met toepassing van het inflatiepercentage van 1,4% en de extra verhoging van 5% ten opzichte van 2021, € 13.115.

OZB-tarieven 2022

De tarieven worden voor 2022:

- eigenarendeel woningen: 0,0946% (tarief 2021: 0,0963%)
- eigenarendeel niet-woningen: 0,2396% (tarief 2021: 0,2414%)
- gebruikersdeel niet-woningen: 0,1431% (tarief 2021: 0,1513%)

2. Afvalstoffenheffing

De kosten die de gemeente maakt voor het beheer van de huishoudelijke afvalstoffen worden omgezet in tarieven die de kosten moeten dekken.

Het tarief voor éénpersoonshuishoudens bedraagt 70% van het tarief voor meerpersoonshuishoudens.

Voor het jaar 2022 verwachten we dat de totale kosten van het beheer van de afvalstromen € 4.954 (zonder Reserveringen voorzieningen) bedragen. Deze kosten worden over de daarvoor in aanmerking komende huishoudens omgeslagen.

Tabel 1: Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eenpersoonshuishoudens				166,17	169,39	192,87
Basistarief	139,13	122,70	129,98			
tarief minicontainer	154,59	136,33	144,42			
tarief ondergronds	139,13	122,70	129,98			
meerpersoonshuishoudens				237,39	241,98	275,53
Basistarief	205,39	181,13	191,87			
tarief minicontainer	220,85	194,76	206,31			
tarief ondergronds	205,39	181,13	191,87			

Voor het jaar 2022 wordt voor de afvalstoffenheffing geen teruggave gegeven in de vorm van een lastenvermindering op het totaalbedrag van de aanslag "Gemeentebelastingen 2022".

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing

(bedragen x € 1.000,-)

kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	4.773
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	934
netto kosten taakveld	3.839
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	179
- btw	936
totale kosten	4.954
opbrengst heffingen	4.954
Dekkingspercentage	100%

3. Rioolheffing

Deze belasting wordt gebruikt om de wettelijke taken die de gemeente heeft gekregen, vanwege de Wet gemeentelijke watertaken, te kunnen betalen.

Om de kosten volledig te kunnen betalen wordt het tarief voor 2022 verlaagd naar € 183,43.

Tabel 2 toont het tarievenverloop. Vanwege extra inkomsten over voorafgaande jaren wordt, conform besluit gemeenteraad, een bedrag van € 11,85 (2021 € 10,73) aan de burgers teruggegeven middels een korting op het aanslagbiljet "Gemeentebelastingen 2022".

Tabel 2: Tarievenverloop rioolheffing

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
rioolrechten	134,46	139,83	146,38	151,55	158,16	186,32	183,43

Berekening kostendekkendheid rioolheffing

(bedragen x € 1.000,-)

kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	3.113
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	284
netto kosten taakveld	2.829
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	204
- btw	599
totale kosten	3.632
opbrengst heffingen	3.632
Dekkingspercentage	100%

4. Hondenbelasting

Bij de invoering van de hondenbelasting gaf de raad aan dat het bedrag van de belasting in principe de kosten moet dekken.

Het bedrag voor het houden van een hond voor het jaar 2022 bedraagt € 83,24. Dit is € 3,43 hoger dan 2021.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 3: Tarievenverloop hondenbelasting

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
tarief per hond	82,53	83,23	84,18	89,12	79,81	83,24
kenneltarief	247,59	249,69	252,54	267,36	239,43	249,72

5. Begraafrechten

Voor het jaar 2022 worden de bestaande tarieven verhoogd met het inflatiepercentage van 1,4%.

6. Marktgeden

De marktgeden worden geheven van standhouders op de weekmarkt op het Meiveld. De gemeente heeft het Meiveld aangewezen als marktplaats voor de verkoop van goederen waarvoor de markt bestemd is. Zij betalen deze vergoeding voor het innemen van een standplaats op de marktplaats.

Voor het jaar 2022 worden de marktgeden verhoogd met het inflatiepercentage van 1,4%. De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 4: Tarievenverloop marktgeden

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
losse standplaats, per dag per meter	1,74	1,77	1,81	1,84	1,87	1,90
vaste standplaats, per kwartaal per meter	19,35	19,66	20,07	20,35	20,68	20,97
standwerkersplaats, per dag	1,74	1,77	1,81	1,84	1,87	1,90

7. Toeristenbelasting

Mensen die binnen de gemeente verblijven door overnachting tegen vergoeding moeten deze belasting betalen. Toeristen maken namelijk wel gebruik van gemeentelijke voorzieningen, maar betalen geen belastingen binnen Veldhoven.

In de begroting 2021 is een verhoging van de toeristenbelasting voorzien van 50% vanaf 2022. De ondernemers hebben aangegeven dat ze de voorkeur geven aan verschillende tarieven voor overnachtingen in hotels, groepsaccommodaties en op kampeerterrinen. Dit doet meer recht aan de procentuele verhouding tussen de prijs die een persoon per overnachting betaalt en de prijs die moet worden betaald voor bijvoorbeeld een seizoenplaats of een hotelovernachting. Na overleg met de ondernemers is gekozen voor een gedifferentieerd tarief, waarbij de tariefsverhoging (25% in 2022 en 25% in 2023) gefaseerd wordt ingevoerd. Voor 2022 betekent dit de volgende tarieven:

Met ingang van 2022 bedraagt het tarief per persoon per overnachting:

in hotels	€ 2,15
in groepsaccommodaties	€ 1,60
op kampeerterreinen	€ 1,60

8. Tarieven dienstverlening aan derden

Voor 2022 worden de tarieven ten opzichte van 2021 met het inflatiepercentage van 1,4% verhoogd.

9. Reclamebelasting Veldhoven-Dorp

In Veldhoven-Dorp (Kromstraat) is een Centrummanagement in het leven geroepen. Om ervoor te zorgen dat alle ondernemers meebetalen om de kwaliteit van deze winkelstraat te verbeteren is vanaf 2011 reclamebelasting ingevoerd. De belasting bestaat enerzijds uit een minimum te betalen bedrag van € 200 per belastingplichtige. Anderzijds wordt voor het jaar 2022 een bedrag van € 3,56 per € 1.000 aan WOZ-waarde in rekening gebracht zodra de WOZ-waarde € 56.000 overstijgt. Het maximum te betalen bedrag is € 700. De opbrengsten worden rechtstreeks, met uitzondering van de kosten die de gemeente maakt, in een ondernemersfonds gestort. Uit dit fonds worden activiteiten betaald die de kwaliteit van het winkelgebied moet stimuleren en het winkelklimaat aantrekkelijk maken.

Tabel 5: Tarievenverloop reclamebelasting Veldhoven-Dorp

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
tarief per € 1.000,- WOZ-waarde	2,74	2,48	4,51	3,00	2,77	3,49	3,56

10. Reclamebelasting Veldhoven City Centrum

De raad heeft op 15 december 2020 de 'Verordening voor de Bedrijveninvesteringszone Citycentrum Veldhoven 2021-2025' vastgesteld. Uit de draagkrachtmeting is gebleken dat een meerderheid van de ondernemers akkoord gaat met de invoering van een bedrijveninvesteringszone. Daarmee wordt de reclamebelasting voor het Citycentrum door de raad afgeschaft.

11. Bedrijveninvesteringszone Citycentrum

De ondernemers in het Citycentrum hebben in samenwerking met de gemeente voor het parkeren blauwe zones in het leven geroepen. Binnen deze blauwe zones kan dan 2 uur gratis worden geparkeerd. Op sommige terreinen geldt na verloop van die tijd het normale parkeertarief.

Om dit te realiseren is op 15 december 2020 door de raad de verordening vastgesteld en geldt voor de jaren 2021 tot en met 2025. Het tarief bedraagt 0,55% van de WOZ-waarde zoals deze voor belastingjaar 2019 is vastgesteld met een minimum van € 800,- en een maximum bijdrage van € 8.000,-.

12. Leges

De gemeente probeert een goede balans te vinden tussen de kosten en de opbrengsten van de leges. De wettelijk voorgeschreven tarieven vormen hierop een uitzondering. Bij de vaststelling van de tarieven wordt rekening gehouden met de uitgangspunten die voor de leges zijn vastgesteld.

Aan het einde van deze paragraaf zijn de dekkingspercentages van de verschillende hoofdstukken en titels van de legesverordening duidelijker weergegeven.

13. Parkeerbelasting

De gemeente heeft ingevoerd dat je moet betalen als je parkeert. Je moet dan parkeerbelasting betalen. Als bij een controle niet zichtbaar is dat parkeerders het tarief hebben betaald, volgt een naheffing.

Dit geldt op de parkeerterreinen Repel en Bree. Hier kan men lang parkeren. De eerste 2 uur zijn gratis. Daarna betaal je het uurtarief van € 1,30 met een maximum van € 4,00 per dag.

In de parkeergarage Geer (onder het Minneveld/Meiveld), geldt na 2 uur gratis parkeren een uurtarief van € 1,30 zonder maximum. Je moet daar betalen bij het verlaten van de garage.

Om het Citycentrum aantrekkelijker te maken zijn blauwe zones van 2 uur ingevoerd op parkeerterreinen Braak Noord en Zuid, Geer, Lei, Meent Noord en Zuid en Meiveld en is het betaald parkeren hier afgeschaft. Je kan hier maximaal 2 uur gratis parkeren.

Tabel 7: Tarievenverloop parkeerbelasting

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
parkeertarief per uur	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30

14. Kwijtscheldingsbeleid

Als je de belastingen niet kunt betalen, kun je in aanmerking komen voor (volledige) kwijtschelding. Dit geldt voor de onroerende zaakbelasting (onder voorwaarden), de hondenbelasting (alleen voor één hond) en de riool- en afvalstoffenheffing.

Voor leges, marktgelden en begraafrechten krijg je geen kwijtschelding omdat het hier gaat om diensten die de gemeente op aanvraag van de mensen verleent.

Onder bepaalde voorwaarden kan men in aanmerking komen voor geautomatiseerde toetsing van hun kwijtscheldingsverzoek.

Ondernemers kunnen voor hun privé-belastingsschulden ook in aanmerking komen voor kwijtschelding.

15. Woonlasten gemiddeld gezin

Voor een gemiddeld gezin stijgen de lasten in 2022 gemiddeld met € 54,14 ten opzichte van 2021. Uitgaande van een gemiddelde waardeverhoging van de woningen van 9% bedraagt de te verwachte WOZ-waarde voor een gemiddelde woning voor het jaar 2022 ongeveer € 378.000,-.

Voor de berekening van de gemiddelde onroerende zaakbelasting is van deze waarde uitgegaan.

Tabel 8: Verloop woonlasten

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
OZB eigenaren	252,89	256,23	274,16	312,01	333,20	357,59
afvalstoffenheffing	220,85	194,76	206,31	237,39	241,98	275,53
rioolrechten	139,83	146,38	151,55	158,16	186,32	183,43
	613,57	597,37	632,02	707,56	761,50	816,55
lastenvermindering:						
- afvalstoffenheffing	-3,40	-4,86	-0,00	-0,24	-0,21	-0,00
- rioolrechten	-17,76	-21,08	-16,44	-6,93	-10,73	-11,85
totale woonlasten	592,41	571,43	615,58	700,39	750,56	804,70

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden, kortweg COELO genaamd, doet jaarlijks onderzoek naar de economische en financiële kanten van decentrale overheden zoals gemeenten, waterschappen en provincies. In 2021 staat de gemeente Veldhoven op plaats 68 van de goedkoopste gemeenten van Nederland. Hiermee behoort Veldhoven tot de goedkoopste 20% van alle Nederlandse gemeenten.

Tabel 9: Begrote opbrengsten belastingen en heffingen (x € 1.000,-)

	begr. 2019	rek. 2019	begr. 2020	rek. 2020	begr. 2021	begr. 2022
OZB	10.079	10.076	11.286	11.546	12.135	13.115
parkeerbelasting	1.219	1.175	819	891	819	819
toeristenbelasting	283	282	263	92	266	335
hondenbelasting *	377	361	387	381	351	362
marktgeden *	20	24	20	21	20	20
(bouw)leges	2.128	2.489	1.178	1.317	1.282	1.270
begraafrechten *	123	129	127	113	132	132
afvalstoffenheffing *	3.631	3.625	4.203	4.259	4.324	4.953
rioolheffing *	2.863	2.867	3.194	3.237	3.766	3.632
reclamebelasting Dorp	46	50	46	43	47	48
Bedrijveninvesteringszone	107	113	105	119	107	300
totaal	20.876	21.191	21.628	22.019	23.249	24.986

* Deze belastingen en heffingen worden geheven met kostendekkendheid als uitgangspunt

Berekening kostendekkendheid legesheffing

(bedragen x € 1.000,-)

titel I	
hoofdstuk 1 - burgerlijke stand	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	43
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	43
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	7
- btw	4
totale kosten	54
opbrengst heffingen	103
dekkingspercentage	191%
hoofdstuk 2 - reisdocumenten	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	134
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	134
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	47
- btw	5
totale kosten	186
opbrengst heffingen	149
dekkingspercentage	80%
hoofdstuk 3 - rijbewijzen	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	140
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	140
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	42
- btw	4
totale kosten	186
opbrengst heffingen	192
dekkingspercentage	103%
hoofdstuk 4 - verstrekkingen GBA persoonsgegevens	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	14
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	14
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	6
- btw	2
totale kosten	22
opbrengst heffingen	23
dekkingspercentage	105%

hoofdstuk 5 - verstrekkingen kiezersregister	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 6 - verstrekkingen wet bescherming persoo	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 7 - bestuursstukken	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 8 - vastgoedinformatie	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 9 - overige publiekszaken	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	13
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	13
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	6
- btw	
totale kosten	19
opbrengst heffingen	15
dekkingspercentage	79%
hoofdstuk 10 - gemeentearchief	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	2
dekkingspercentage	-
hoofdstuk 11 - huisvestingswet	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 12 - leegstandswet	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	1
dekkingspercentage	-

hoofdstuk 13 - gemeentegarantie	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	
dekkingspercentage	-
hoofdstuk 14 - winkeltijdenwet	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 15 - kansspelen	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	2
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	2
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	2
- btw	
totale kosten	4
opbrengst heffingen	1
dekkingspercentage	25%
hoofdstuk 16 - kinderopvang	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	7
dekkingspercentage	-
hoofdstuk 17 - telecommunicatie	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	39
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	39
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	23
- btw	2
totale kosten	64
opbrengst heffingen	42
dekkingspercentage	66%

hoofdstuk 18 - verkeer en vervoer	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	10
dekkingspercentage	-
hoofdstuk 19 - diverse (niet in titel I genoemd)	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	35
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	35
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	14
- btw	3
totale kosten	52
opbrengst heffingen	3
dekkingspercentage	6%
dekkingspercentage titel I	93%

titel II	
hoofdstuk 1 - begripsomschrijving	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 2 - vooroverleg	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	15
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	15
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	2
totale kosten	17
opbrengst heffingen	44
dekkingspercentage	259%

hoofdstuk 3 - omgevingsvergunningen	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	827
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	827
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	374
- btw	90
totale kosten	1.291
opbrengst heffingen	1.387
dekkingspercentage	107%
hoofdstuk 4 - vermindering	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	116
dekkingspercentage	-
hoofdstuk 5 - teruggaaf	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 6 - intrekken omgevingsvergunningen	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 7 - wijzigingen omgevingsvergunningen	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	0
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	
- btw	
totale kosten	0
opbrengst heffingen	
dekkingspercentage	-
hoofdstuk 8 - bestemmingswijzigingen zonder activite	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	1
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	1
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	1
- btw	
totale kosten	2
opbrengst heffingen	
dekkingspercentage	-

hoofdstuk 9 - sloopmelding	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 10 - in titel II niet benoemde beschikkingen	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
dekkingspercentage titel II	100%

titel III	
hoofdstuk 1 - horeca	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	6
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	6
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	3
- btw	
totale kosten	9
opbrengst heffingen	8
dekkingspercentage	89%
hoofdstuk 2 - organiseren evenementen of markten	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	49
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	
netto kosten taakveld	49
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	25
- btw	2
totale kosten	76
opbrengst heffingen	4
dekkingspercentage	5%
hoofdstuk 3 - prostitutiebedrijven	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 4 - splistingsvergunningen woonruimte	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 5 - leefmilieuverordening	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 6 - brandbeveiligingsverordening	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
hoofdstuk 7 - in deze titel niet benoemde	
voor dit hoofdstuk zijn geen inkomsten en kosten geraamd	
dekkingspercentage titel III	15%

totaal legesverordening	
kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	1.980
inkomsten taakveld(en)	1.971
dekkingspercentage totaal legesverordeni	99%

2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe de gemeente Veldhoven haar financiële risico's opvangt. Hiervoor geven we inzicht in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's financieel af te dekken (weerstandscapaciteit), en de relatie daartussen: het weerstandsvermogen.

Verder maken kengetallen inzichtelijk hoeveel (financiële) ruimte de gemeente heeft om incidentele en structurele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- aanwezige risico's;
- beschikbare weerstandscapaciteit;
- weerstandsvermogen;
- ontwikkelingen;
- kengetallen.

Het beleid over risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgelegd in de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2017'.

Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor deze begroting zijn de risico's geïnventariseerd, samen met de kans dat ze optreden en de verwachte negatieve financiële gevolgen. Op basis van de inventarisatie hebben we een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een zogeheten risicoscore verbonden. Dit hebben we gedaan door de kansklasse te koppelen aan de gevolgklasse. Hierdoor kunnen we de risico's onderling rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moeten de hoogste prioriteit krijgen en dus als zodanig 'gemanaged' worden. De risicokaart is weergegeven in figuur 1. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart telt op dit moment 48 risico's.

Figuur 1: Risicokaart

Financieel gevolg (x)

$x > € 1.000.000$	2	1	1		
$€ 500.000 < x < € 1.000.000$		2		1	
$€ 200.000 < x < € 500.000$	3	3		3	
$€ 50.000 < x < € 200.000$	13	4	2	1	2
$x < € 50.000$	6	1	3		
	10%	30%	50%	70%	90%
	Kans				

In de tabel hieronder worden 10 risico's aangegeven die de grootste invloed hebben op het risicoprofiel van de gemeente.

Tabel 1: 10 van risico's met meeste invloed

Belangrijkste risico's		Kans (%)	Gevolg (max. in € 1.000)	Invloed (%)
1	Landelijke stikstofproblematiek voor Kempenbaan-Oost (afboeken gedane investeringen)	30	2.600	21,9
2	Gevolgen corona-crisis	50	1.000	14,0
3	Planschadevergoeding aansluiting A67	70	500	9,8
4	Naheffing Attero door te weinig aangeleverd afval	70	371	7,3
5	Prijrsrisico groenbestekken	70	350	6,9
6	Gesubsidieerde instellingen kunnen niet voldoen aan hun verplichtingen (financieel en/of beleidsmatig)	70	300	5,9
7	Uitkering verstrekken aan teruggekomen SIB deelnemers	20	910	5,1
8	Planschade claims	30	400	3,4
9	Ongeautoriseerde toegang tot ICT infrastructuur	20	500	2,8
10	Derving van huuropbrengsten door brandschade aan verhuurd vastgoed	30	300	2,5
Totaal maximaal geldgevolg top 10 risico's			€ 7.231	
Maximaal geldgevolg overige risico's (38)			€ 6.893	
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's			€ 14.124	

Beheersen

We vinden het belangrijk om beheersmaatregelen te treffen bij risico's. Met deze beheersmaatregelen wordt de kans en/ of gevolg van het risico kleiner. Als we het weerstandsvermogen bepalen, houden we rekening met de beheersmaatregelen. Voor vier van de 10 belangrijkste risico's is een beheersmaatregel actief. In totaal zijn voor 25 van de 48 risico's maatregelen getroffen. Dit betekent niet dat wij voor 23 risico's geen maatregelen treffen. Een risico kan worden geïdentificeerd vóór en ná het toepassen van maatregelen. Er worden ook risico's meteen geïdentificeerd op het niveau ná maatregelen. Dan is het niet zinvol om alsnog maatregelen te formuleren.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente Veldhoven om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen.

Op basis van de beleidsnota wordt de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt opgebouwd:

Reserve benoemde risico's	€ 8.536
Begrotingspost Onvoorzien	€ 140
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 8.676

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente risico's financieel kan opvangen zonder beleid te hoeven aanpassen. Als dit getal 100% is of hoger, kunnen de risico's worden opgevangen. Wij streven altijd naar 100%.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit). Om te garanderen dat ons weerstandsvermogen toereikend is, streven we naar een norm van 100%. Dit percentage is gekwalificeerd als 'ruim voldoende'. Om ongewenste schommelingen te voorkomen, hanteren we een minimum van 82% en een maximum van 141%. Buiten deze marges vullen we de risicoreserve benoemde risico's aan of romen we die af.

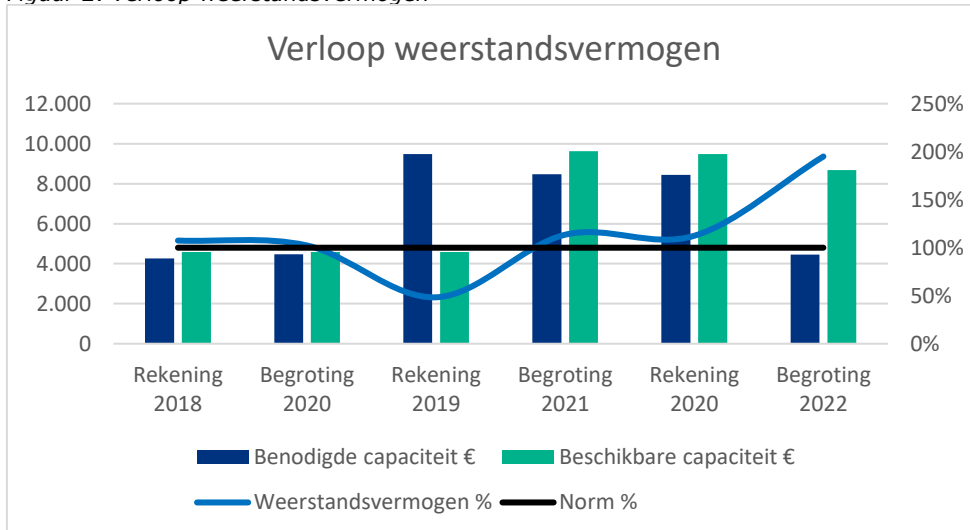
De benodigde weerstandscapaciteit bepalen we door van alle risico's de kans te vermenigvuldigen met het maximale schadegevolg. Daarna vermenigvuldigen we dit met 1,25. Deze berekening levert een benodigde weerstandscapaciteit op van € 4.449. Bij dit bedrag is het weerstandsvermogen 100%

Zoals aangegeven is de beschikbare weerstandscapaciteit nu € 8.676. Het weerstandsvermogen is dan $\frac{€ 8.676}{€ 4.449} = 195\%$.

Dit percentage valt buiten de bovengrens van 141%. Dus de reserve benoemde risico's gaan we afromen. Om op een weerstandsvermogen van 100% te komen, romen we de weerstandscapaciteit af met $€ 8.676 - € 4.449 = 4.227$. Dit afromen verwerken we in de 3^e bestuursrapportage 2021.

Hieronder een grafiek met het verloop van het weerstandsvermogen de afgelopen jaren

Figuur 2: verloop weerstandsvermogen

Ontwikkelingen

Vergeleken met het vorige actualisatiemoment – de Jaarstukken 2020 – waren er de volgende 2 ontwikkelingen:

- Via de 2e bestuursrapportage is € 810 onttrokken aan de reserve benoemde risico's. In 2016 zijn binnen SGE-verband afspraken gemaakt over de programmering van bedrijventerreinen. Hierin is besloten een aantal terreinen uit de markt te nemen, waaronder een gedeelte van Habraken. Ook is toen afgesproken dat gemeenten die gemeentelijke terreinen uit de markt haalden, een vergoeding zouden ontvangen. Veldhoven heeft in 2017 € 2 mln ontvangen. Intussen is er een definitieve afrekening opgesteld. Hieruit blijkt dat Veldhoven meer terreinen alsnog ontwikkelt waardoor gemeente Veldhoven € 810 teveel heeft ontvangen. Dit bedrag moeten we terugbetalen. Hiervoor was een risico benoemd. Met deze afrekening is het risico gedeeltelijk opgetreden.
- Het risico over de programmering van bedrijventerreinen in SGE-verband had een maximaal schadegevolg van € 2.310. Hier gaat € 810 vanaf, en er resteert nog

€ 1.500. Er zijn nieuwe afspraken gemaakt, en hiervoor is het risico niet meer relevant. Dit risico is vervallen.

Kengetallen

Hieronder de kengetallen.

De kengetallen die het BBV voorschrijft, gaan in op totale financiële componenten zoals het totale eigen vermogen, totale baten etc. De bepaling van het weerstandsvermogen bevat één component van het eigen vermogen, namelijk de reserve benoemde risico's. Er is geen verband tussen het weerstandsvermogen en de kengetallen. De kengetallen geven een aanvullend inzicht in de financiële weerbaarheid (kunnen we financieel tegen een stootje) en wendbaarheid (kunnen we ons financieel aanpassen aan veranderende omstandigheden) bovenop het weerstandsvermogen.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	102%	123%	115%	99%	87%	104%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	101%	121%	113%	96%	84%	102%
Solvabiliteitsratio	29%	27%	27%	30%	33%	32%
Structurele exploitatieruimte	-1%	-1%	0%	-1%	-1%	-2%
Grondexploitatie	63%	58%	50%	32%	17%	12%
Belastingcapaciteit	90%	95%	99%	99%	99%	99%

Toelichting kengetallen

- **Netto schuldquote:**
Dit kengetal geeft de schulden van de gemeente aan, in een percentage van de totale baten. Op de schulden zijn de financiële vorderingen in mindering gebracht, behalve de langlopend verstrekte leningen, zoals startersleningen.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen:**
Hier wordt hetzelfde aangegeven als bij bovenstaande netto schuldquote waarbij de langlopend verstrekte leningen in mindering worden gebracht op de schuldpositie.
- **Solvabiliteitsratio:**
Deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen is uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal.
- **Structurele exploitatieruimte:**
Dit getal geeft aan in hoeverre de structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten.
- **Grondexploitatie:**
Dit kengetal geeft de boekwaarde van de bouwgrondexploitatie weer in verhouding tot de totale baten.
- **Belastingcapaciteit:**
Bij dit getal worden de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een gemiddeld gezin opgeteld en afgezet tegen een landelijk gemiddelde. Dit percentage kan geïnterpreteerd worden als de benutte belastingcapaciteit.

Beoordeling kengetallen

Ten eerste wordt opgemerkt dat de Begroting 2021 eerder is opgesteld dan de Rekening 2020. Verder zijn de kengetallen van de Begroting 2021 overgenomen uit de primitieve begroting.

De schuldquoten ontwikkelen zich positief in deze begroting. In 2022 gaan de schuldquoten eerst iets omhoog. Dit komt doordat we in 2022 € 22.780 investeren. En om deze

investeringen te financieren lenen we geld. Vervolgens komt vanaf 2023 een positieve ontwikkeling in de kengetallen. Dit komt voornamelijk door de ontvangsten vanuit bouwgrondexploitatie. Door deze ontvangsten loopt ook de solvabiliteit op naar 32% in 2025. En ook het kengetal grondexploitatie loopt sterk terug vanwege de ontvangsten uit de bouwgrondexploitatie. In 2025 stijgen de schuldquoten weer. Dit komt omdat we dan meer investeren dan in 2024. En omdat de baten vanuit bouwgrondexploitatie in 2025 lager zijn dan in 2024. De schuldquote is een percentage van de baten.

2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het beheer van de openbare ruimte is een belangrijke taak van de gemeente.

Om dit beheer te ondersteunen, heeft de gemeente een allesomvattend beheerkader openbare ruimte.

Dit beheerkader beschrijft het doel van het beheer van wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering, verkeersregelinstallaties en gebouwen. Deze doelen zijn vertaald naar beheerplannen (assetsheets). De reden hiervan is om duidelijk de kaders voor het beheer van de openbare ruimte vast te leggen. Hierbij wordt uitgegaan van het bestaande beleid dat door de gemeenteraad is vastgesteld. De beheerplannen hebben een looptijd van 4 jaar. Voor de uitvoering stelt de gemeente plannen op in de vorm van projecten en (onderhouds-)bestekken.

In 2020 zijn de beheerplannen OV, VRI, Riool (voorheen vGRP), Groen en Wegen vernieuwd. In 2021 is het beheerplan voor gebouwen vernieuwd. Dit betekent dat de gemeente nu beschikt over nieuwe beheerplannen voor deze vakgebieden.

De beheeractiviteiten vinden plaats op verschillende momenten door het jaar heen. Onder beheer op korte termijn vallen het jaarlijks terugkerende onderhoud, de (kleine) noodzakelijke reparaties en het groot onderhoud dat in het eerste planjaar in het beheerplan is opgenomen. Deze werkzaamheden zijn bekend op de ongeplande reparaties na. Tot de beheeractiviteiten op middellange termijn rekenen we het onderhoud dat in het tweede tot het vierde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn op hoofdlijnen bekend. Onder de beheeractiviteiten op lange termijn valt het onderhoud dat na het vierde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn slechts in grote lijnen bekend.

Wegen

Kader

Het groot onderhoud van wegen vindt plaats volgens de "Systematiek van het rationele wegbeheer" van het CROW. Hierdoor wordt op een logische manier kennis verkregen over waar, wanneer, welke maatregelen moeten worden getroffen om volgens de vooraf gestelde CROW-norm het afgesproken onderhoudsniveau te bereiken. Deze systematiek geeft aan welke middelen hiervoor vereist zijn.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente gaat uit van het "basiskwaliteit onderhoudsniveau", waarbij wegen veilig worden gehouden, om ongevallen en aansprakelijkheidstellingen tot een minimum te beperken.

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het totale wegennet laat de gemeente Veldhoven geregeld inspecties uitvoeren. Deze inspecties worden uitgevoerd volgens de door het CROW opgestelde en landelijk geaccepteerde "Methodiek voor de globale visuele inspectie". Deze methode is toepasbaar voor alle verharde wegen. Onverharde zandwegen worden daarom in het kwaliteitsonderzoek niet meegenomen.

Financiën

Voor groot onderhoud van wegen zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Wegen	2022	2023	2024	2025
Groot onderhoud	€ 1.360	€1.360	€1.360	€1.360

De verschillende producten, projecten en voorzieningen maken deel uit van taakveld 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Voor vervangingswerkzaamheden aan wegen worden per werk aparte kredieten aangevraagd. Zie taakveld 2.1 voor aanvraag nieuw kredieten.

Openbaar groen

Kader

Het gewenste onderhoudspeil is omschreven in het groenbeleidsplan. Om het groenonderhoud in de openbare ruimte zo doeltreffend mogelijk uit te voeren, vinden onderhoud en beheer van het groen plaats op basis van het groenbeheerplan, de waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en vastgestelde beeldkwaliteitsnormen.

Prestaties en kwaliteit

Bij het onderhoud onderscheiden we de kwaliteitsniveaus A, B en C. Deze sluiten aan op de landelijke kwaliteitsniveaus van CROW en geven achtereenvolgens een hoogst verzorgd niveau, een normaal niveau (basiskwaliteit) en een natuurgericht niveau weer. De verdeling van het openbaar groen in Veldhoven over deze drie niveaus is in onderstaande tabel weergegeven.

Groen	Niveau A (optimaal)	Niveau B (basis)	Niveau C (natuurlijk)
% van totale oppervlakte	3 %	40 %	57%

In 2021 is het dagelijks groenonderhoud voor 4 jaar, met een mogelijke verlenging van 1 keer 2 jaar, aanbesteed via een onderhandse aanbesteding.

Financiën

Voor vervanging van groen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Groen	2022	2023	2024	2025
Vervanging	€ 630	€ 640	€ 649	€ 660

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van taakveld 5 (Sport, cultuur en recreatie).

Openbare verlichting

Kader

Op dit moment heeft de gemeente Veldhoven geen beleidsplan openbare verlichting. Het actuele beheerplan beschrijft de uitgangspunten voor vervanging en de onderhoudsaanpak aan de openbare verlichting.

Prestaties en kwaliteit

Er zijn voor openbare verlichting geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Voor het berekenen van de verschillende kostenposten worden daarom landelijke ervaringscijfers gehanteerd. Een onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, het verhelpen van storingen en herstellen van schades aan de openbare verlichting.

Financiën

Voor vervanging van openbare verlichting zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Openbare verlichting	2022	2023	2024	2025
Vervanging	€ 220	€ 224	€ 227	€ 231

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van taakveld 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Riolering

Kader

Het beheer van de riolering is beschreven in het "Integraal beheerkader openbare ruimte" en het beheerplan. In het beheerplan staan alle noodzakelijke rioleringswerkzaamheden, wat betreft beleid, beheer en renovaties.

Prestaties en kwaliteit

Met regelmaat wordt de kwaliteit van het rioolstelsel in beeld gebracht. Schades zijn volgens de norm EN 13508-2 ingedeeld in 5 klassen naar mate van ernst. Als schades in de categorie 'ingrijpmaatstaaf' vallen, heeft dit invloed op de restlevensduur (die korter wordt).

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van riolering zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Riolering	2022	2023	2024	2025
Voorziening	€ 920	€ 935	€ 950	€ 965

De kosten worden gedekt uit de rioolheffing waarbij wordt uitgegaan van 100% kostendekking binnen de planperiode.

De onderhoudslasten van het beheerplan zijn gelijk aan de opgenomen bedragen in de begroting. De investeringen in deze begroting zijn gelijk aan de vervangingsinvesteringen uit het beheerplan, op wat verschuivingen in tijd na. Verschuivingen in tijd kunnen ontstaan door aangepaste plannings bijvoorbeeld door wijziging in prioriteit.

Het bijbehorende product, de projecten en de voorzieningen maken deel uit van taakveld 7 (Volksgezondheid en milieu).

Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Kader

Op dit moment heeft de gemeente Veldhoven geen beleidsplan voor VRI's. Het actuele beheerplan beschrijft de uitgangspunten voor vervanging en het onderhoudsplan.

Prestaties en kwaliteit

Er zijn voor de VRI's geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Voor het berekenen van de verschillende kostenposten worden daarom landelijke ervaringscijfers gehanteerd. Een onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, het verhelpen van storingen en herstellen van schades aan de VRI's.

Financiën

Voor vervanging van VRI's zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

VRI's	2022	2023	2024	2025
Vervanging	€ 62	€ 62	€ 63	€ 64

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van taakveld 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Gebouwen

Kader

De basis voor het gebouwenbeheer vormt de door het college vastgestelde ‘Leidraad vastgoed Veldhoven’. Deze leidraad is een bundeling van de beschikbare informatie over het gemeentelijk vastgoedbeleid. Door het benoemen van spelregels is het gemeentelijk vastgoedbeleid weergegeven.

Prestaties en kwaliteit

Het beheer en onderhoud van de gebouwen wordt voorbereid en ingepland volgens meerjaren-onderhoudsplannen. De basis voor deze plannen is het gewenste/vereiste conditieniveau (niveau 3: redelijk, het verouderingsproces is overal duidelijk aanwezig). Voor het bereiken en handhaven van het gewenste conditieniveau is het noodzakelijk plannen en begrotingen actueel te houden. Dit gebeurt door gebruik te maken van het beheerpakket Axxerion. Voor alle gebouwen wordt via dit beheersysteem een meerjaren-onderhoudsplanning opgesteld.

Financiën

Voor onderhoud van gebouwen zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Gebouwen	2022	2023	2024	2025
Onderhoud	€ 1.851	€ 1.851	€ 1.851	€ 1.851

Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van taakvelden 0 (Bestuur en ondersteuning), 4 (Onderwijs), 5 (Sport cultuur recreatie) en 7 (Volkshuisvesting RO en stedelijke vernieuwing).

2.2.4 Financiering

Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat om de financiering van het gemeentelijke beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. En dat alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften.

Het begrip treasury is als volgt te definiëren: het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille is op dit gebied het nodige wettelijk verankerd, met name in de Wet Fido en de Ruddo (regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden. In het treasury statuut zijn uitgangspunten met betrekking tot risicobeheer (rente, koers, krediet en liquiditeit) opgenomen. Met inachtneming van wet- en regelgeving is het beleid van de gemeente Veldhoven gericht op minimalisatie van de kosten en optimalisatie van de opbrengsten.

Vermogenspositie

Wie de vermogenspositie van een organisatie beoordeelt, kijkt naar de creditzijde van de balans. Het eigen vermogen wordt daar uitgedrukt in termen van reserves. Reserves zijn echter feitelijk niets anders dan een boekhoudkundige sluitpost om aan het eind van een boekjaar het verschil tussen baten en lasten uit te drukken. De onderstaande tabel laat zien hoe de vermogenspositie van de gemeente Veldhoven zich in de begrotingsperiode ontwikkelt.

Tabel 1: Ontwikkeling vermogenspositie gemeente Veldhoven (bedragen x € 1.000,-)

	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Eigen vermogen	67.575	68.304	71.356	75.494	75.381	74.861
Algemene reserve	46.001	46.653	49.651	53.838	53.810	53.424
Bestemmingsreserves	21.574	21.651	21.705	21.656	21.571	21.437
Vreemd vermogen	164.715	186.218	189.100	173.643	156.082	158.985
Voorzieningen *	19.157	17.305	15.870	16.347	16.790	10.938
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	118.564	148.312	169.060	153.808	135.806	120.204
Vlottende schulden	26.994	20.601	4.170	3.487	3.486	27.844
Totaal vermogen	232.290	254.522	260.456	249.137	231.463	233.846
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)	29,1%	26,8%	27,4%	30,3%	32,6%	32,0%
Vreemd vermogen/ totaal vermogen	70,9%	73,2%	72,6%	69,7%	67,4%	68,0%

* exclusief verliesvoorziening bouwgrondexploitatie

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van onze gemeente, het geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. De solvabiliteit wordt vaak uitgedrukt als in een ratio.

De solvabiliteitsratio laat vanaf 2021 een stijgende trend zien die in 2025 weer licht afneemt. Dit komt met name door een daling van het vreemd vermogen en een stijging van het eigen vermogen. Met name de verwachte resultaten uit de bouwgrondexploitatie zorgen hiervoor. De gemiddelde solvabiliteitsratio van alle Nederlandse gemeenten ultimo 2019 (bron waar staat je gemeente) is 33%. We zijn op de goede weg om onze solvabiliteit te versterken. Het blijft belangrijk om onze schulden te reduceren en het eigen vermogen op peil te houden c.q. te versterken. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een sluitende begroting en het daadwerkelijke realiseren van resultaten uit de bouwgrondexploitatie.

Treasury acties 2022

De uitvoering op het gebied van treasury maakt deel uit van het reguliere instrumentarium van de planning & control cyclus.

Liquiditeitenplanning en financiering

Bij de financiering van de gemeentelijke activiteiten wordt de gemeente als één geheel beschouwd. Dat houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven worden betrokken. Door deze "totaalfinanciering" worden de rentekosten geminimaliseerd. Leningen worden op de meest optimale momenten aangetrokken, rekening houdend met de gemeentelijke rentevisie, de Wet Fido, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Door de ECB wordt aangegeven dat er blijvend gezorgd dient te worden voor 'gunstige financieringsvoorwaarden'. Impliciet wordt hiermee door de ECB gezegd dat de rente nog jaren laag blijft of er in ieder geval veel aan gedaan zal worden om de rente laag te houden. Voor 2022 wordt dan ook, ten opzichte van het huidige niveau, een zeer bescheiden stijging verwacht van de lange rente, die overigens nog steeds op een uitzonderlijk laag niveau ligt.

De verwachting is dat we de komende jaren voor ca. € 37,5 miljoen aan financiering aan moeten trekken.

Schatkistbankieren

Per 1 januari 2014 is het verplicht schatkistbankieren van lagere overheden bij het rijk definitief ingevoerd. Tegoeden (boven het drempelbedrag) worden dagelijks 'afgeroomd' naar een rekening-courant bij het rijk. Debetsaldi (rood staan) wordt nog steeds op de gebruikelijke wijze afgedekt door kasgeldleningen. Per 1 juli 2021 is de berekening van het drempelbedrag aangepast. Het is 2% (was 0,75%) van het begrotingstotaal boven de € 500 miljoen. Voor 2022 komt het drempelbedrag op € 2,7 miljoen uit. In 2022 monitoren we of het drempelbedrag niet wordt overschreden.

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel toont de leningenportefeuille (o/g) van de gemeente.

Tabel 2: Leningenportefeuille per 31 december 2021

Leningnr.	Afsluitdatum/ herzieningsdatum	Soort lening / aflossing	Oorspr. Bedrag (€)	Oorspr. looptijd	Rente %	Rente- herzie- ning	Restsch. Rente- herz.
Nwb I- 27963	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	25	3,404	-	-
Nwb I- 27965	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	20.000.000	30	3,473	-	-
Nwb I- 27964	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	30	3,594	-	-
Nwb 10028477	01-10-2014	Lineair	24.000.000	10	0,923		
BNG 40.111202	01-06-2017	Lineair	10.000.000	10	0,538	-	-
BNG 40.111296*	17-07-2017	Lineair	48.519.898	10	2,065	-	-
BNG 40.111882	02-05-2018	Lineair	10.000.000	10	0,667	-	-
BNG 40.114397	02-12-2020	Lineair	10.000.000	10	-0,155	-	-
NWB 1- 31001	08-06-2021	Lineair	25.000.000	10	-0,150	-	-

Op basis van de huidige leningenportefeuille zal het totaalbedrag van opgenomen geldleningen op 31 december 2021 ca. € 133,3 miljoen bedragen.

Voor het jaar 2021 gaan we uit van nog aan te trekken lening van € 15 miljoen. Voor 2022 tot en met 2025 gaan we uit van nog aan te trekken geldleningen van € 35 miljoen in 2022 en € 2,5 miljoen in 2023.

Taakveld treasury

Tabel 3: Taakveld treasury begroting 2022-2025 (bedragen x € 1.000,-)

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Externe rentelasten	2.435	2.338	2.201	2.069
Externe rentebaten	76	63	60	85
Saldo rentelasten en rentebaten	2.359	2.275	2.142	1.983
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	710	629	425	230
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.649	1.645	1.717	1.753
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.582	1.747	1.877	1.908
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-67	101	160	155

Algemeen

De rentelasten en –baten en de toerekening aan de taakvelden zijn in de begroting opgenomen conform de richtlijnen van de commissie BBV.

Het aantrekken en verstrekken van een lening betreft een treasury activiteit. De rentelasten en –baten hiervan moeten verantwoord worden op het taakveld treasury.

Externe rentelasten over korte en lange financiering

De rente van de langlopende geldleningen is voor 2022 geraamd op € 2.435. Hierbij is uitgegaan van een leningenportefeuille van € 148,3 miljoen per 1 januari 2022. Voor wat betreft korte financiering is voor de verwachte negatieve rente een rente bate opgenomen.

Externe rentebaten

De geraamde rentebaten bestaan uit rentebaten over verstrekte startersleningen € 36 en rentebaten kortlopende financiering € 40.

Rente die moet worden doorberekend aan bouwgrondexploitatie (BGE)

Conform de BBV voorschriften moet de toe te rekenen rente aan de bouwgrondexploitatie worden gebaseerd op de werkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage wordt bepaald als het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/ totaal vermogen, indien geen sprake is van projectfinanciering. Aangezien het principe van 'totaalfinanciering' wordt toegepast, is bij de gemeente Veldhoven geen sprake van projectfinanciering voor de BGE. Dit percentage is bij de kadernota berekend op 1,1%. Door de dalende rente is dit percentage verder gezakt naar 0,9%. De doorberekende rente voor 2022 naar de BGE bedraagt dan ook 0,9% van de boekwaarde per 1 januari 2022, zijnde € 710.

Aan taakvelden toe te rekenen rente

De aan taakvelden toe te rekenen rente wordt bepaald als het saldo van de externe rentelasten en –baten minus de rente die wordt toegerekend aan de bouwgrondexploitatie. Voor 2022 is dit € 1.649.

Aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente is berekend op 1,0%. De doorberekende rente voor 2022 naar de taakvelden is 1,0% van de boekwaarde per 1 januari 2022 en bedraagt € 1.582.

Saldo rente taakveld treasury

Het rentesaldo van het taakveld treasury ontstaat door het verschil tussen de rente die aan taakvelden moet worden doorberekend en de werkelijke doorberekende rente via de renteomslag. Er resulteert een negatief saldo op het taakveld treasury van € 67. Dit heeft overigens geen effect op het saldo van de begroting (doorberekenen van rente aan taakvelden is budgettair neutraal). Bij de jaarrekening zal een nacalculatie plaatsvinden als de afwijking groter is dan 25% van de gerealiseerde aan taakvelden toe te rekenen rente.

Kasgeldlimiet

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal; dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2022 komt dit neer op € 11,6 miljoen. Volgens de Wet Fido is het toegestaan om de kasgeldlimiet twee kwartalen achter elkaar te overschrijden. We monitoren de kasgeldlimiet per kwartaal en stellen de liquiditeitsplanning periodiek bij.

Gezien de huidige zeer lage rente op langlopende geldleningen en de verwachting dat deze maar heel licht gaat stijgen zal een oplopende financieringsbehoefte snel worden ingevuld met een langlopende lening. Eind 2021 is de verwachting dat we € 15 miljoen aantrekken, nog € 35 miljoen in 2022 en € 2,5 miljoen in 2023.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Voor 2022 komt dit neer op ca € 27 miljoen. Dit wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzelingen dit bedrag niet mogen overschrijden. De gemeente loopt een renterisico over de zo nodig te herfinancieren aflossingen. De te betalen aflossingen en renteherzelingen overschrijden deze norm niet.

Overige financieringsrisico's

Er zijn verschillende financieringsrisico's te definiëren:

- ◆ Renterisico. Als het gaat om uitstaande geldleningen neemt de gemeente door het vertrekken van startersleningen een bescheiden positie in. Daardoor lopen we een gering renterisico. Dit wordt overigens meegenomen in de berekening van de renterisiconorm.
- ◆ Liquiditeitsrisico. Dit hangt nauw samen met de wijze waarop de gemeente in het liquiditeitsbeheer stuurt op de handhaving van de kasgeldlimiet. De gemeente Veldhoven loopt dankzij haar aanpak geen liquiditeitsrisico.
- ◆ Koersrisico. De gemeente houdt geen vorderingen, liquiditeiten en beleggingen aan in vreemde valuta en loopt daardoor geen koersrisico.
- ◆ Kredietrisico. Voor het risico van oninbare debiteuren heeft de gemeente Veldhoven een voorziening gevormd. Het kredietrisico is daardoor afgedekt.

2.2.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering die we voor 2022 plannen en verwachten.

Missie / Visie

De missie en visie van de organisatie zijn gericht op onze taken voor de inwoners en bedrijven van Veldhoven. We willen de kwaliteit van wonen, leven en werken die we nu in Veldhoven hebben, houden. De ambtelijke organisatie ondersteunt het bestuur en helpt inwoners en bedrijven vooruit.

Personeel

Duurzame inzetbaarheid, betrokkenheid bij het werk en werkplezier van medewerkers blijven ook in 2022 belangrijke onderwerpen voor de organisatie. In de manier waarop we werken is sinds de intrede van Covid veel veranderd. Dit hybride werken vraagt iets anders van onze organisatie, en het vraagt ook meer in financiële zin. Goede arbeidsomstandigheden zijn de verantwoordelijkheid van de werkgever. Aan deze onderwerpen blijven we de komende tijd aandacht geven.

Bijstellingen

Onze ambtelijke capaciteit sluit niet meer aan op de opgaven en ambities. Om weer in control te komen is een uitgebreide analyse gemaakt van de situatie. De ruimte voor extra formatie is beperkt. Daarom moeten we opnieuw ingrijpende keuzes maken. We houden hierbij de risico's die we lopen extra in de gaten.

Een deel van de taken en ambities stellen we uit. In een routekaart werken we uit hoe en wanneer we deze zullen uitvoeren.

We willen ook in control blijven. Daarvoor onderzoeken we hoe we meer planmatig kunnen werken. Dit voeren we in. We blijven scherp volgen hoe dit verloopt. Dan kunnen we op tijd bijsturen. Om de nieuwe manieren van werken te borgen in de organisatie treffen we speciale maatregelen.

Zoals in de inleiding al is aangegeven, sluit de ambtelijke capaciteit niet meer aan op de opgaven en ambities. In deze begroting is voor een deel voorzien in uitbreiding. De niet ingevulde capaciteit leidt ertoe dat we bepaalde taken niet kunnen uitvoeren. Aan de hand van een routekaart kunnen keuzes worden gemaakt om taken te temporiseren of laten vervallen.

(Netwerk)organisatie

Binnen de gemeente werken we steeds meer samen in netwerken. We onderzoeken met elkaar wat dit betekent voor ons werk en hoe we dit het best kunnen organiseren en uitvoeren.

Huisvesting

De ambtelijke organisatie werkt vooral in het gemeentehuis. Als gevolg van de Covid-19 epidemie werken we ook veel thuis.

We richten het gemeentehuis zodanig in, dat we veilig kunnen werken, kunnen communiceren met collega's die thuis werken.

Een deel van de vloerbedekking op de begane grond is nog niet vervangen.

Door de (publieke) ruimtes op de begane grond te moderniseren en te professionaliseren zorgen we dat de toegankelijkheid en veiligheid zijn geborgd en kunnen we hiermee de dienstverlening verder optimaliseren.

Samenwerking

In de regio werken we op verschillende manieren en thema's samen. Dat gaat veelal over kennisdeling. Binnen het sociaal domein is de samenwerking intensiever.

Onze visie en richting binnen dit domein stemmen we regelmatig af. Als er kansen zijn om de bedrijfsvoering te verbeteren, gebruiken we die. Verbeteringen voeren we stap voor stap door. We kijken ook goed naar andere samenwerkingen in de regio en gaan na of die ons verder vooruit kunnen helpen.

Dienstverlening

Voor onze dienstverlening werken we nog steeds op de volgende manieren:

- We leven ons in in de vraag van burgers, bedrijven en instellingen, stellen de vraag centraal en denken mee;
- De communicatie met onze klanten is helder, transparant en passend bij de situatie;
- We gaan zorgvuldig om met de gegevens van onze klanten en zorgen voor veilige opslag en verwerking daarvan;
- We werken efficiënt met oog voor de behoeften van onze klanten.

We volgen wat inwoners van onze dienstverlening vinden. We gebruiken hun mening om de dienstverlening te verbeteren.

Juridische kwaliteitszorg

We vinden het heel belangrijk dat we ons in ons werk houden aan de wetten en regels die gelden. Aan deze juridische kwaliteit werken we op een vaste manier. We hebben met elkaar afgesproken waar de juridische kwaliteit van ons werk aan moet voldoen. Elk half jaar bespreken we de situatie van dat moment met de afdelingen.

In 2022 voeren we onder andere de volgende actiepunten uit:

- Nagaan/verder invoeren van nieuwe wetgeving, waaronder: Wet open overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, kostenverhaal onder de Omgevingswet;
- Verder invoeren van EU Algemene Verordening Gegevensbescherming (privacy);
- Verder aanpakken en invoeren van centrale registratie van alle contracten;
- Actualiseren van gemeentelijke regelgeving en mandaatregeling;
- Analyseren/meten/rapporteren (rechtszaken, bezwaren & klachten, databestanden voor regelingen en contracten);
- De Juridische kwaliteitszorg evalueren.

Centrale inkoop

Inkopen binnen de Gemeente Veldhoven doen we voor een groot deel op het centrale inkoop cluster. Vanuit het cluster helpen we ook de andere afdelingen bij het inkopen van producten en diensten. We adviseren op het gehele aanbestedingstraject en ondersteunen bij de dossieroplegging voor het contractbeheer.

We verbeteren steeds onze inkoopkennis en -vaardigheden. We streven ook continue naar een hogere kwaliteit van de ingekochte producten en diensten tegen de juiste prijs conform de kaders van het intern inkoopplan. D.m.v. de inkoopexpertise binnen het cluster en die van onze partners bij BIZOB (regionale inkooporganisatie) maken we gebruik van schaalvoordelen, benaderen we inkopen afdeling-overstijgend om zo het inkoopproces continue te verbeteren. Ook kunnen we op deze manier besparingen bereiken.

Binnen inkoop hebben een aantal onderwerpen een belangrijke plaats. Het gaat dan om doelmatigheid, inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (social return), duurzaamheid en de positie van het MKB.

Het contractbeheer en -management gaan we verder optimaliseren en uitbreiden zodat dit duidelijke en betrouwbare sturingsinformatie geeft. We kunnen dan ook inhoudelijk betere gesprekken voeren met de leveranciers over bestaande en nieuwe contracten. We gaan alle overeenkomsten digitaal in één centrale contractenbank verwerken en registreren. Ons doel is om bij het inkopen steeds meer uit te gaan van de behoeften van de gebruiker. We houden rekening met de rol en de belangen van de verschillende afdelingen. En we maken steeds meer gebruik maken van de kennis van de marktpartijen.

Informatievoorziening

Informatie is een belangrijk bedrijfsmiddel. Onze processen gebruiken en geven informatie. Dit hebben we geregeld in de informatiehuishouding. Het informatiebeheer, de informatiebeveiliging en het informatiemanagement zijn onderdelen van die huishouding. De verbinding tussen de onderdelen bepaalt de kwaliteit van het geheel. Een goede informatiehuishouding zorgt dat informatie voldoende kwaliteit kan hebben. Informatie van voldoende kwaliteit geeft zekerheid en is een voorwaarde voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Goede informatie is ook een voorwaarde voor het kennen van rechten en plichten van de gemeente en burgers en voor het bewaren van ons cultureel erfgoed. Als overheid moeten we daarvoor zorgen.

De Archiefwet 1995 schrijft voor dat informatie goed, geordend en toegankelijk is. Dat borgen we zolang informatie bewaard moet blijven. Daarna zorgen we ervoor dat informatie vernietigd wordt. In 2021 bleek dat we het informatiebeheer kunnen verbeteren. We voldoen niet in voldoende mate aan wettelijke eisen en geldende normen en we rapporteren daar niet goed over. We onderzochten wat er moest verbeteren en stelden daarvoor een plan van aanpak op. In 2022 voeren we dat plan uit en borgen we de resultaten in ons informatiebeheer. Daardoor krijgen we opnieuw zekerheid over de beschikbaarheid en kwaliteit van informatie voor alle informatiedoelen. We verbinden de inhoud met het beheer en de werkprocessen met de informatiehuishouding onder een kwaliteitssysteem.

Ook in 2022 en daarna blijven we onze werkwijzen verbeteren door volgens afspraken te groeien op het gebied van digitale procesondersteuning en archivering. Binnen de regels die gelden maken we structuren die goed passen. We maken werkwijzen die ondersteunen en ontzorgen in een steeds meer digitaal ingestelde samenleving.

Planning en Control

Planning en control cyclus

We willen de planning en control cyclus ondersteunen met een software applicatie. Dit biedt ons een slimmer en duidelijker proces om te plannen en rapporteren. Voor de keuze van de applicatie loopt een aanbestedingsprocedure. Ons plan is om de 1^e bestuursrapportage 2022 met de nieuwe applicatie op te stellen.

Rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is een jaar uitgesteld. Vanaf 2022 legt het college van B&W zelf verantwoording over af over de rechtmatigheid van de jaarrekening. Onze inspanningen zetten we onveranderd voort. We gebruiken 2021 nu als proefjaar. In 2022 ontwikkelen we de risicoanalyse door. De resultaten verwerken we in de interne beheersing en toetsing van de (financieel) belangrijkste processen.

Bedrijfsvoeringskosten

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Begroting				
		2021	2022	2023	2024	2025
1	Personele bedrijfsvoeringskosten	28.730	31.867	31.936	32.083	32.490
2	Huisvestings- en facilitaire kosten	822	1.139	1.149	1.142	1.130
3	Kosten informatisering & automatisering	2.322	2.397	2.504	2.521	2.559
4	Overige bedrijfsvoeringskosten	252	273	277	292	296
Totale bedrijfsvoeringskosten		32.126	35.675	35.866	36.037	36.475

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Begroting				
		2021	2022	2023	2024	2025
1	Loonkosten/sociale uitkeringen	25.635	28.096	28.300	28.616	28.969
2	Inhuurkosten	1.210	1.576	1.429	1.241	1.261
3	Opleidingskosten	257	260	264	268	272
4	Algemene personele kosten	1.674	1.981	1.991	2.006	2.036
5	Vergoeding voor personeel	-46	-46	-47	-48	-49
Totale personele bedrijfsvoeringskosten		28.730	31.867	31.936	32.083	32.490

2.2.6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Veldhoven zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren dat uit voor de gemeente. De gemeente blijft beleidsmatig verantwoordelijk.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. Het kan daarbij gaan om een samenwerking met andere gemeenten. Zoals Metropool Regio Eindhoven (MRE). Het kan ook gaan over een samenwerking met private partijen. Bijvoorbeeld een ontwikkelingsmaatschappij voor de realisatie van een groot project.

Gemeenten kunnen vier redenen hebben om met elkaar samen te werken in de vorm van een verbonden partij:

- vanwege het grensoverschrijdende karakter van de problematiek;
- om efficiënter te zijn;
- vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking;
- kennisvergroting en –borging.

De samenwerking kan publiekrechtelijk of privaatrechtelijk zijn. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een NV of een BV. Voor deze vormen van samenwerking geldt het Burgerlijk Wetboek. Voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen:

- MRE;
- GGD Brabant-Zuidoost;
- Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Ergon);
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en
- OmgevingsDienst ZuidOost Brabant (ODZOB).

Ook heeft de gemeente Veldhoven aandelen in bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), en is BIZOB een belangrijke partij. Een compleet overzicht staat in tabel 1 achteraan in deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Volgens de Wgr zijn de raad, het college van B en W en de burgemeester afzonderlijk of samen bevoegd om met twee of meer andere gemeenten een gemeenschappelijke regeling te treffen. Het college en de burgemeester kunnen alleen een gemeenschappelijke regeling treffen als de gemeenteraad een verklaring van geen bezwaar geeft. Dit geldt ook voor het wijzigen van een regeling, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Privaatrechtelijke samenwerking

Volgens de Gemeentewet is het college bevoegd om besluiten te nemen voor deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen. Wel is sprake van een zogeheten voorhangprocedure (op basis van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet). Hiermee heeft de raad de mogelijkheid om – voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname – zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar te maken aan het college. Gedeputeerde Staten moeten vervolgens goedkeuring verlenen voor de deelname in een private rechtspersoon. Deze goedkeuring is alleen mogelijk als de deelname 'in het bijzonder aangewezen moet worden geacht' voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Deze privaatrechtelijke samenwerking kan via vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen.

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) mogen we geen aandelen hebben als belegging.

Ontwikkelingen

Hieronder schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen voor deze paragraaf. Ook verwijzen we naar de jaarstukken en begrotingen van verbonden partijen die regulier door de raad worden behandeld en ontvangen.

Metropool Regio Eindhoven

Binnen de MRE werken we volgens het Samenwerkingsakkoord. Dit akkoord loopt in 2022 af. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart om het samenwerkingsakkoord te actualiseren.

Verder rondt het algemeen bestuur in 2021 de besluitvorming af over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dan werkt de MRE vanaf 2022 met een actuele gemeenschappelijke regeling.

Ergon

Ergon heeft een wasserij. Deze wasserij is aan vervanging toe. Binnen Ergon lopen de voorbereidingen om de wasserij te vernieuwen en uit te breiden. Hiermee blijven in de toekomst arbeidsplaatsen beschikbaar voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Veiligheidsregio

Ook de Veiligheidsregio past de gemeenschappelijke regeling aan. Dit gaat in vanaf 2022

Financiële risico's gemeenschappelijke regelingen

Het risico van gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het deel dat de gemeente naar rato inneemt in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardiging in het algemeen bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed en nemen financiële risico's af. De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden behandeld in de raad. De gemeenschappelijke regelingen hebben passende reserves om risico's en tegenvallers op te kunnen vangen.

Het financiële risico is pas te berekenen als de verbonden partij zich in een liquidatiefase bevindt.

Financiële risico's privaatrechtelijke verbondenheden

De financiële risico's voor Veldhoven bij privaatrechtelijke verbonden partijen blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen. De waarde van de betreffende aandelenbelangen worden hieronder weergegeven om een beeld te geven van de omvang van de mogelijke risico's.

Waarde aandelenbelang op 31-12-2020	
Verbonden partij	
NV BNG	€ 80
NV Brabant Water	€ 4
Brainport Development NV	€ 92

Het risico op vermindering van de waarde van de aandelenbelangen van NV BNG en NV Brabant Water schatten wij verwaarloosbaar klein in.

De financiële risico's voor de overige privaatrechtelijke verbondenheden (voor een volledig overzicht zie tabel 2) schatten wij ook verwaarloosbaar klein in. Deze partijen hebben zelf reserves om risico's op te vangen.

Samenvattend zien wij binnen onze verbonden partijen voor één partij een financieel risico, namelijk voor Brainport Development NV.

Binnen ons risicomanagement (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij hiervoor een risico opgenomen van 10% kans met een schade van € 100. Hiermee achten wij de financiële risico's samenhangend met verbonden partijen voldoende te hebben ondervangen.

Tabel 1: Overzicht verbonden partijen per 31 december 2020

Verbonden partij (en vestigingsplaats)	Behartigd openbaar belang
Gemeenschappelijke regelingen	
MRE (Eindhoven)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie landelijk gebied
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuidoost-Brabant (Helmond)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Gezondheid(szorg)
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Eindhoven)	Sociale werkvoorziening en participatiebedrijf
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (Eindhoven)	De taken op het gebied van brandweezorg, regionaal ambulance vervoer, crisisbeheersing en geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) regionaal vormgeven en uitvoeren. Met als doel incidenten en rampen te voorkomen, beperken en bestrijden.
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (Eindhoven)	Met provincie en gemeenten samenwerken om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.
Vennootschappen en coöperaties	
NV Bank Nederlandse Gemeenten (Den Haag)	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten Belang: 35.100 aandelen (0,06%)
NV Brabant Water ('s-Hertogenbosch)	Het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren Belang: 40.860 aandelen (1,47%)
Brainport Development NV (Eindhoven)	De positie van Veldhoven binnen de Brainport-regio versterken en een actieve bijdrage leveren aan de versterking van de economische structuur in de regio Belang: 202 aandelen (3,25%)
Stichtingen en verenigingen	
Stichting BIZOB (Oirschot)	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, ook voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (Helmond)	Een coördinerende en faciliterende rol nemen bij aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving, waarbij zorg en veiligheid een rol spelen. Gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners is hierbij een randvoorwaarde
Stichting Ontwikkelingsfonds Werklocaties SGE	Het bundelen van gemeentelijke expertise, netwerk en financiële slagkracht om (her)ontwikkelingsprojecten te realiseren die leiden tot werkgelegenheid, innovatie, versterking van regionale ketens van toeleveranciers, versterking van bestaande en nieuwe regionale clusters en campussen en realisatie van opgaven uit een eventuele toekomstige regionale economische strategie, en het investeren in en de realisatie van dergelijke (her)ontwikkelingsprojecten.

Tabel 2: Financiële positie verbonden partijen
(Bedragen in € 1.000)

Naam verbonden partij	Resultaat 2021	Vreemd vermogen 1-1-2022	Vreemd vermogen 31-12-2022	Eigen Vermogen 1-1-2022	Eigen Vermogen 31-12-2022
Gemeenschappelijke regelingen					
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	0	12.848	11.682	13.809	13.809
GGD	0	12.021	12.523	3.540	3.755
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	0	*	*	7.959	7.274
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	0	35.626	40.493	2.218	2.218
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	0	4.373	4.223	1.522	1.522
Vennootschappen en coöperaties					
NV Bank Nederlandse Gemeenten	*	*	*	*	
NV Brabant Water	*	*	*	*	*
Brainport Development NV	*	*	*	*	*
Stichtingen en verenigingen					
Stichting BIZOB	*	*	*	*	*
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	*	*	*	*	*
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE	*	*	*	*	*

Toelichting*:

In de begroting 2022 van Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven is het vreemd vermogen niet opgenomen.

Voor vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen geldt het BBV niet, zij kennen geen wettelijke verplichting om een begroting te publiceren. Daarom zijn deze cijfers niet (allemaal) voorhanden.

Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen

De bijdragen aan onze gemeenschappelijke regelingen zijn een belangrijk deel van de begroting. In tabel 3 hieronder geven we de bijdrage per regeling meerjarig weer.

Tabel 3: Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke Regeling	2022	2023	2024	2025
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	622	622	622	622
GGD	1.543	1.577	1.612	1.647
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	4.617	4.602	4.524	4.525*
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	2.390	2.390	2.390	2.390
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	378	378	378	378
Totaal	9.550	9.569	9.526	9.562

Toelichting*:

De WSW middelen die wij van het Rijk ontvangen, zijn onderdeel van de bijdrage. Voor 2025 is dit bedrag nog niet bekend. Dit hebben we zelf ingeschat.

2.2.7 Grondbeleid

1. Inleiding

Het gemeentelijk grondbeleid draagt bij aan de realisatie van beleidsdoelstellingen voor onder meer wonen, economische ontwikkeling, verkeer en vervoer en duurzaamheid. Ook heeft het grondbeleid invloed op de financiële positie van de gemeente vanwege de kosten en de opbrengsten van gebiedsontwikkelingen en de hiermee samenhangende risico's.

In maart 2017 is de Kadernota Grondbeleid 2017 vastgesteld. De rol van de gemeente wordt hierbij aangeduid als: regie voeren door te faciliteren waar het kan en te acteren waar het moet. Faciliterend grondbeleid heeft met name bij nieuwe gebiedsontwikkeling de voorkeur. Bij reeds in uitvoering zijnde grondexploitaties, waar sprake is van veel gemeentelijk grondeigendom, wordt vastgehouden aan actief grondbeleid. Ook voor de aanleg van gemeentelijke infrastructuur zoals wegen of riolering blijven gemeentelijke grondaankopen noodzakelijk. Een vorm van grondbeleid die tussen actief en faciliterend grondbeleid in ligt is Publiek Private Samenwerking (PPS). Deze vorm van grondbeleid wordt momenteel niet toegepast. Bij veel projecten wordt wel intensief samengewerkt met de grondeigenaar of met de ontwikkelaar.

De laatste jaren is er door de economische groei een sterke vraag naar woningen en woningbouwlocaties ontstaan. Dit veroorzaakt stijgende prijzen voor zowel woningen als bouwgrond. De gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven hebben als reactie daarop dan ook een versnellingsopgave afgesproken voor de realisatie van nieuwbouwwoningen. Op 7 maart 2019 heeft het Stedelijk Gebied Eindhoven met de provincie Noord-Brabant en het ministerie van BZK de Woondeal gesloten. Deze Woondeal sluit aan op de Brainport Nationale Actieagenda en gaat in op de versnellingsopgave ten aanzien van de woningbouwproductie. Maar de Woondeal gaat ook over de werking van de woningmarkt, de plancapaciteit (de periode tot 2040) en integrale gebiedsontwikkeling. De nu vastgelegde afspraken bieden Veldhoven de mogelijkheid om in de komende jaren meer nieuwbouw te realiseren dan op basis van de provinciale prognoses het geval was. Dit kan door projecten naar voren te halen in de tijd of door nieuwe projecten toe te voegen. Dit kan leiden tot een productie oplopend naar 400 woningen per jaar (i.p.v. de geplande 200 voor de komende jaren).

De Corona-uitbraak heeft er niet toe geleid dat de vraag naar nieuwbouwwoningen is teruglopen. Het gaat de regio economisch nog steeds voor de wind en sommige sectoren, zoals de halfgeleiderindustrie, kennen zelfs een ongekende groei. De vraag naar zowel bestaande als nieuwbouwwoningen blijft zeer groot en de prijzen laten nog steeds een stijgende lijn zien.

Ook blijft er nog vraag naar grond op werklocaties (bedrijventerreinen). Dit heeft onder meer voor de regio geleid tot nieuwe afspraken over de programmering van bedrijventerreinen. Voor bedrijventerrein Habraken kan op basis van deze afspraken meer reguliere bedrijfsgrond worden uitgeven ten opzichte van de vorige regionale programmeringsafspraken uit 2016/2017.

Parameters voor de grondexploitatie

Als onderdeel van een verantwoord financieel beleid worden twee maal per jaar de bouwgrondexploitaties geactualiseerd: bij de begroting en bij de jaarrekening. Nu zijn de parameters en de uitgangspunten bepaald die de basis zijn voor het maken van de berekeningen van de bouwgrondexploitaties voor de begroting 2022. De peildatum van deze parameters is 1 juni 2021. Voor de berekeningen wordt rekening gehouden met een relatief lange termijn. Onze plannen hebben een looptijd van maximaal 10 jaar. Uitgangspunt van

de berekeningen is een realistische kostenraming en een behoudende opbrengstraming, zodat risico's in de ontwikkeling niet onevenredig worden doorgeschoven naar de toekomst.

Onze rekenrente volgt de marktrente. Bij het opstellen van de BGE berekeningen is een rekenrente van 1,1% aangehouden. Zoals gebruikelijk zullen we bij het opstellen van de eerstvolgende BGE berekening (jaarrekening) de rekenrente van dat moment gebruiken.

Ten behoeve van de externe kosten- en opbrengststijging (zoals bijvoorbeeld inflatie) wordt in de berekeningen rekening gehouden met een kostenstijging en een opbrengststijging van 2% per jaar.

Richtlijnen Commissie BBV

In juli 2019 heeft de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken uitgebracht. Hierin geeft zij richtlijnen en aanbevelingen met betrekking tot de financiële verwerking en verslaglegging van de gemeentelijke grondexploitatie. Het grootste deel van deze richtlijnen en aanbevelingen zijn al eerder door de commissie aangegeven.

Enkele van deze richtlijnen en aanbevelingen zijn:

- Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen. Deze 10 jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden gezien en waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken.
- Het is vanaf 2016 niet meer toegestaan om toevoegingen te doen aan een voorziening voor bovenwijkse voorzieningen. Bestaande voorzieningen mogen worden gehandhaafd en kunnen volgens planning worden afgewikkeld.
- In de bouwgrondexploitaties die langer lopen dan tien jaar mag alleen een eventuele opbrengstenstijging worden meegenomen voor eerste tien jaar.
- De toe te rekenen rente aan BIE (Bouwgrond in exploitatie) moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan BIE.
- Vanuit het realisatiebeginsel moeten winsten genomen worden in de periode dat ze zijn gerealiseerd en dus niet pas aan het eind van het project. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

In de begroting 2022 houden we rekening met deze gegeven richtlijnen en aanbevelingen.

Beperken risico's grondexploitatie

De risico's van de grondexploitatie bepalen mede de hoogte van de gemeentelijke risicoreserve. Door de economische groei en het aantrekken van de woning- en bedrijvenmarkt zijn de risico's in de grondexploitatie verminderd. De risico's van de grondexploitatie worden voor een deel opgevangen in de betreffende grondexploitatie. Zowel bij woningbouw als bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen zijn regionaal afspraken gemaakt om risico's te verkleinen. Door de verkopen van bouwrijpe grond in zowel Huysackers, het Kransackerdorp, als bij de bedrijventerreinen is er een daling van de totale boekwaarde van de grondexploitaties ingezet. De risico's nemen hiermee eveneens af.

2. Gemeentelijke grondprijzen

Woningbouw

De gemeentelijke grondprijzen voor grondgebonden woningen worden jaarlijks per 1 april geactualiseerd op basis van de verkoopcijfers van de regionale Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) van het jaar ervoor. De gemeenteraad heeft bij vaststelling van de Kadernota Grondbeleid 2017 besloten om voortaan de regionale NVM cijfers te volgen in plaats van de landelijke NVM cijfers.

Dit zou betekenen dat de grondprijzen voor woningbouw in 2021 met 10,4% stijgen. Deze extreem hoge stijging zou ertoe leiden dat Veldhoven zich uit de markt prijst voor particuliere bouwkavels en projectontwikkelaars. Dit geldt overigens niet voor alle woningbouwcategorieën bouwgrond. Daarom heeft het college een differentiatie in prijsstijging vastgesteld, gekoppeld aan de verschillende categorieën van kavels. Hierbij is de projectmatige middencategorie bouwgrond uitgesplitst.

De grondprijzen voor projectmatige bouw voor de periode 1 april 2021 tot 1 april 2022 worden verhoogd met:

- 0% voor bouwgrond voor sociale woningbouw (Vrij op naam prijs (VON) tot € 210.000, met een opslag van € 20.000 voor Nul op de meter woningen (NOM)
- 2% voor de lage middencategorie bouwgrond voor woningen tot € 250.000 VON, met een opslag van € 20.000 voor NOM
- 4% voor de basis middencategorie bouwgrond voor woningen tot € 290.000 VON, met een opslag van € 20.000 voor NOM
- 6% voor de extra middencategorie bouwgrond voor woningen tot € 360.000 VON, met een opslag van € 20.000 voor NOM
- 10,4% voor de topcategorie bouwgrond voor woningen vanaf € 360.000 VON, met een opslag van € 20.000 voor NOM
- de grondprijs voor de woningen in de buitencategorie wordt via maatwerk (w.o. taxatie) vastgesteld.

Bouwgrond wordt bij elk project in deze categorieën ingedeeld. Deze indeling vindt plaats op basis van: type woning, locatie, kavelgrootte en kwaliteitskenmerken van het kavel voor zover bekend.

Voor de bepaling van de grondprijzen per 1 april 2022 wordt opnieuw gekeken naar de prijsontwikkeling op basis van de verkoopcijfers van de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM).

De vraag naar nieuwe koopwoningen blijft groot, onder meer door:

- de sterke positieve economische ontwikkeling, onder andere in het Stedelijk Gebied Eindhoven;
- de blijvend lage hypotheekrente;
- het 'boven water komen' van de huizen met een hypotheek;
- het beperkt aanbod van bestaande woningen in relatie tot de vraag.

Dit leidt tot verder stijgende huizenprijzen en hiermee ook tot stijgende grondprijzen.

In de komende maanden zal de grondprijsontwikkeling verder gevolgd worden om op basis hiervan de grondprijzen per 1 april 2022 vast te stellen. Met name de effecten op de woningmarkt zullen nauwgezet gevolgd worden.

Naast de reguliere prijsontwikkeling op basis van de NVM cijfers biedt de Kadernota Grondbeleid 2017 de mogelijkheid om de grondprijzen voor bepaalde categorieën woningen, bijzondere functies of locaties specifiek te bepalen of afzonderlijk te taxeren. Ook kan bij grote bouwkavels een differentiatie in de grondprijs worden toegepast (zie hieronder).

Sociale huurwoningen

De projectmatige grondprijscategorie voor sociale huur en koop leverde, met de jaarlijkse indexering van de grondprijzen, een te hoge grondprijs op om de bouw van sociale huurwoningen mogelijk te maken. De gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven hebben afspraken gemaakt over de grondprijssystematiek voor sociale huur. Deze leidt tot een bandbreedte tussen € 275 en € 350 p/m². De afgelopen jaren hebben de meeste regiogemeenten de ondergrens aangehouden van € 275 p/m². Ook in Veldhoven is deze ondergrens aangehouden. Deze ondergrens wordt ook in 2022 aangehouden. Woningcorporaties worden geconfronteerd met stijgende bouwkosten terwijl de huren bij lange na niet dezelfde stijging laten zien.

Staffeling grondprijs grote bouwkavels

Om in Huysackers marktconforme prijzen voor de bouwgrond te kunnen vragen is in 2018 gestart met het staffelen van de grondprijs bij grote kavels. Deze lijn wordt doorgezet in Kransackerdorp.

- Tot 600 m² wordt op basis van de kwaliteiten van de kavel de passende prijscategorie gehanteerd (midden-top).
- Van 600 - 1000m² wordt de reguliere grondprijs toegepast (basis).
- Mochten er kavels groter dan 1000 m² bij zijn dan wordt voor de overblijvende vierkante meters de groenstrokenprijs zonder bouwmogelijkheid toegepast.

Bedrijfsgrond

Gezien de stijgende interesse voor bedrijfsgrond is door het Stedelijk Gebied Eindhoven aan de Stec-groep gevraagd om een taxatie uit te voeren om te kijken of de huidige grondprijzen in de regio nog marktconform zijn. Deze actualisatie heeft in 2019 en 2020 geleid tot een beperkte stijging van de gemeentelijke grondprijzen voor bedrijfsgrond (2%/3% per jaar). De grondprijzen voor reguliere bedrijfsgrond (Habraken en Zandven) zijn per 1 april 2021 niet verhoogd. Zo wordt de aansluiting met de markt en grondprijzen in de regio behouden.

3. Projecten gebiedsontwikkeling

Hieronder is een overzicht opgenomen van de stand van zaken van de nu lopende of onlangs afgesloten grondexploitaties.

Woningbouw

Woningbouwafspraken Stedelijk Gebied Eindhoven

De negen gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven hebben in 2017 nieuwe afspraken gemaakt over de woningbouwproductie in het stedelijk gebied. Hierbij maken de gemeenten niet alleen afspraken over het bouwen van voldoende woningen, maar ook over de kwaliteit daarvan. Daarbij wordt er voor gezorgd dat bouwlocaties elkaar versterken in plaats van concurreren, vanuit de overtuiging dat daarmee zowel de gezamenlijke als lokale belangen zijn gediend. Veldhoven heeft in dit kader gekozen voor een verdunning van het aantal woningen voor Zilverackers: Kransackerdorp van oorspronkelijk 1500 woningen naar 1250 woningen.

Woningbouwversnelling

De gemeente heeft in 2019 een actieplan woningbouwersnelling vastgesteld en maatregelen genomen om de versnelling te faciliteren. De gemeentelijke grondexploitatie (BGE) is, waar

mogelijk, versneld en er is gekeken naar meer tussentijdse winstnemingen. Ook nieuwe woningbouwlocaties zijn en worden kwalitatief en qua haalbaarheid getoetst. Rincipeverzoeken tot woningbouw op particuliere grond vallen hier ook onder. Om dit proces te begeleiden heeft de gemeente een Aanjaagteam samengesteld. Gekeken is naar versoepeling en vereenvoudiging van interne werkprocessen en het verkorten van de doorlooptijd van wettelijke procedures. Hierbij wordt intensief samengewerkt met ontwikkelaars en woningcorporaties. De gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven hebben samen met de woningcorporaties die werkzaam zijn in de regio een standaard sociale huurwoning ontwikkeld. Door middel van een aanbesteding door de corporaties is voor de bouw van deze woning een vaste aannemer gevonden. Op verschillende locaties in het Stedelijk Gebied wordt deze woning nu gerealiseerd. Om de kwaliteit van de versnelde woningproductie te bewaken heeft de gemeente een kwaliteitsteam samengesteld. Zij zien toe op het realiseren van de basis-kwaliteitsambities waar ieder project aan moet voldoen met daar bovenop extra ambities waarop bovengemiddeld wordt gepresteerd. De marktpartijen worden hierin uitgedaagd een bijzondere bijdrage te leveren.

De nieuwe projecten die vanaf 2020 zijn opgepakt conform de aanpak woningbouwversnelling leiden in 2022 tot opgeleverde woningen. In 2021 zijn zes nieuwe projecten opgestart waarvan de woningen in 2023 worden opgeleverd. Dit moet leiden tot een aantal opgeleverde woningen van gemiddeld 400 per jaar in de periode 2020-2024.

Zilverackers: Oerle-Zuid

De bouwgrondexploitatie Zilverackers Oerle-Zuid heeft betrekking op de eerste woningbouwlocatie van het project Zilverackers. Naast circa 350 woningen is een woonzorgcluster gebouwd. Het bestemmingsplan is vanaf 18 juli 2012 onherroepelijk. Alle bouwgrond is uitgegeven op één kavel na.

De grondexploitatie is op eindwaarde in 2022 € 100.000 negatief. Hiervoor is een voorziening genomen. De BGE is negatief gegaan nadat in 2018 een winstneming van € 350.000 is gedaan. Er zijn onvoorzienbare kosten voor het afronden van het openbaar gebied (o.a. fietspad en extra parkeerstrook). Daarnaast worden er door de langere looptijd ook meer plankosten gemaakt.

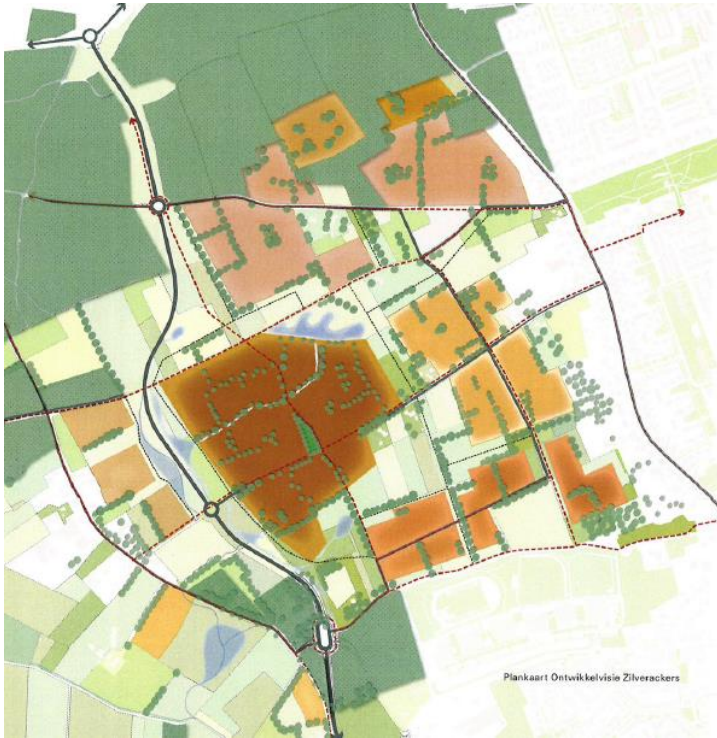
Zilverackers: Kransackerdorp (w.o. Huysackers)

De grondexploitatie Zilverackers, Kransackerdorp heeft betrekking op een uitleglocatie gelegen in het westen van de gemeente Veldhoven. De ontwikkelvisie bestaat uit het hoofddorp Huysackers met daaromheen een krans van kleinere erven, buurtjes en gehuchten. De ontwikkelvisie Zilverackers is op 18 oktober 2018 door de raad vastgesteld en is de opvolger van het plan De Drie Dorpen. In het plan zijn in totaal 1250 woningen opgenomen. De gehuchten en buurtschappen bieden ruimte voor initiatief en innovatieve woonmilieus.

Het plangebied is als gevolg van het ruimtelijke concept ruimer geworden in westelijke en noordelijke richting. Huysackers is het centraal gelegen hoofddorp. Het bestemmingsplan voor Huysackers is onherroepelijk. Voor het resterende plangebied is het bestemmingsplan herzien. Dit bestemmingsplan is begin 2021 vastgesteld. Voor Huysackers is een stedenbouwkundig plan en een beeldkwaliteitsplan vastgesteld en er zijn met een consortium van marktpartijen afspraken gemaakt over de afname van de projectmatige bouwgrond in 3 fasen. De laatste woningen van het consortium van marktpartijen in Huysackers zijn eind 2022 gereed.

Het bouwrijp maken van Kransackerdorp wordt in 2021/2022 uitgevoerd. De gronduitgifte van het Kransackerdorp is gepland tot eind 2029. Eind 2029 moet ook het woonrijp maken gereed zijn, waarna de bouwgrondexploitatie kan worden afgesloten. In het kader van de

woondeal word de geplande realisatie van de deelprojecten versnelt en kan de looptijd hierdoor korter worden.

Plangebied Zilverackers

(Kavels voor) particuliere bouw

In Huysackers worden in totaal 469 woningen gebouwd waarvan 41 op particuliere bouw kavels en 12 schoolwoningen. Alle kavels van Huysackers zijn momenteel in de verkoop. Ook in het Kransackerdorp worden kavels voor particuliere bouw opgenomen. Daarnaast is er ook ruimte voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).

Er is veel vraag naar sociale huurwoningen (woningen met een huur onder € 720 per maand). In overleg met de woningcorporaties is het streven om in Zilverackers in totaal meer dan 300 sociale huurwoningen te realiseren. In Huysackers worden er 115 gerealiseerd.

Voor starters op de woningmarkt is het lastig om een geschikte koopwoning te vinden. Meestal zijn zij op zoek naar een sociale koopwoning van rond de € 220.000 vrij op naam. De gemeente geeft de mogelijkheid om een Starterslening af te sluiten. Met de Starterslening kunnen kopers van een eerste eigen woning een extra bedrag lenen boven de hoofdhypotheek.

Huisvesting onderwijs. Er wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde IHP, door het opstellen en uitvoeren van afzonderlijke projectplannen. Een van deze plannen is de bouw van een basisschool in Zilverackers. Hierover is een aanbesteding op de markt gezet. Uitgangspunt van de nieuwbouw is dat er ook ruimte komt voor commercieel maatschappelijke voorzieningen. Vanwege de op termijn dalende kinderaantal in Zilverackers wordt een aantal leslokalen uitgevoerd in de vorm van schoolwoningen (appartementen). Na beëindiging van de onderwijsfunctie kunnen deze ruimten worden omgebouwd tot woningen.

De bouwgrondexploitatie Zilverackers: Kransackerdorp laat op eindwaarde een winst zien van in totaal: € 680.000 en daarnaast € 12,25 miljoen aan geraamde tussentijdse

winstnemingen. Op basis van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn deze winstnemingen ingepland.

Noordrand: Meerstraat

De bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat heeft betrekking op een woningbouwlocatie inclusief een school, gelegen in het noorden van de gemeente Veldhoven. In 2022 verwachten we het laatste particuliere bouwkvavel te verkopen. Deze grondexploitatie zal in 2022 (bij de jaarrekening 2022) afgesloten worden, ervan uitgaande dat de laatste kvavel in 2022 verkocht wordt.

De eindwaarde per 31 december 2022 bedraagt € 70.000 voordelig. Dit is het eindresultaat na eerder genomen winstnemingen van in totaal € 10.500.000.

The Village (Entrada II)

De grondexploitatie The Village heeft betrekking op een woningbouwlocatie in het noorden van de gemeente Veldhoven. De ontwikkellocatie is gelegen aan De Hertgang/ Regenboogven.

In het plangebied zijn 94 appartementen voorzien in vijf verschillende gebouwen. Hiervoor is een projectovereenkomst met een ontwikkelaar gesloten. De planvorming hiervoor is afgerond en het bestemmingsplan is onherroepelijk. Inmiddels is alle grond afgenomen. Dit project draagt dan ook concreet bij aan de afgesproken versnelling van de woningbouwproductie.

De eindwaarde per 31 december 2022 bedraagt € 70.000 positief. Dit is het eindresultaat na eerder genomen winstnemingen van € 470.000.

Zandven-Oost

Een deel van Zandven (Zandven Oost) wordt als een specifiek woningbouwproject ontwikkeld. De bouw hiervan is gestart en zal in 2023 zijn afgerond. Ook hier wordt een deel in de middeldure huur gerealiseerd. Voor een verdere toelichting van Zandven zie hieronder bij het onderdeel bedrijventerreinen.

Schippershof

De grondexploitatie Schippershof heeft betrekking op een woningbouwlocatie gelegen aan de Oude Kerkstraat in Veldhoven. Op de ontwikkellocatie was oliehandel Schippers gevestigd. Dit milieuhinderlijke bedrijf met vervuiling van de bodem in een woonwijk is verplaatst naar bedrijventerrein Habraken. Hierover zijn in het verleden afspraken gemaakt met Schippers, het Rijk, de provincie en de gemeente Veldhoven.

Naar verwachting zullen in 2021 de laatste woningen en de openbare ruimte worden opgeleverd.

Deze grondexploitatie sluit met een positief resultaat van € 40.000 en wordt eind 2021 afgesloten. De in het verleden getroffen voorziening, is daardoor niet meer noodzakelijk.

Slot-Oost

Het plangebied van het woningbouwproject Slot-Oost is gelegen in het noordoosten van de gemeente Veldhoven omsloten door de Heerbaan, de Heistraat en een bestaande woonwijk. De gemeenteraad heeft in het verleden het besluit genomen om in het plangebied max. 60 woningen mogelijk te maken.

In 2013 heeft het college besloten om de bouwvolumeafpraak, die de gemeente heeft met een ontwikkelaar, in te vullen in Slot-Oost. Begin 2015 is hiervoor een intentieovereenkomst voor de ontwikkeling van het gebied getekend. De ontwikkelaar heeft de samspraak met

de buurt op zich genomen. De ontwikkelaar heeft een verkavelingsplan opgesteld en is gestart met het bestemmingsplan.

De eindwaarde van deze exploitatie bedraagt per 31 december 2024 € 220.000, dit is het eindresultaat na tussentijdse winstneming in 2022 van € 1.900.000.

Kasteel Zuyderwijck (Springplank)

Voor het projectgebied geldt een onherroepelijk bestemmingsplan voor 90 à 130 appartementen. Vertegenwoordigers van de wijk hebben aangegeven, dat ze het gebied graag ontwikkeld zien. Het is waarschijnlijk dat het huidige plan aangepast wordt.

De huidige exploitatie laat een resultaat zien op eindwaarde in 2025 van € 240.000 positief. Daarbij is er uitgegaan van een tussentijdse winstneming in 2024 van € 500.000.

Principeverzoeken voor woningbouw

Het aantal principeverzoeken voor woningbouw op particuliere grond neemt toe. Dit kunnen zowel kleine inbreidingen zijn als meer grootschalige ontwikkelingen, zoals het project Bossebaan. Ook in deze ontwikkelingen worden verschillende doelstellingen van de gemeentelijke Woonvisie gerealiseerd. Binnen de ruimtelijke kaders en de regionale afspraken over de woningbouwprogrammering wil de gemeente meewerken aan deze ontwikkeling d.m.v. faciliterend grondbeleid.

Citycentrum

Het Citycentrum ontwikkelt zich tot een toekomstbestendig hart van Veldhoven. Voor de oude locatie van het zwembad wordt een toekomstvisie opgesteld.

Bedrijventerreinen

Afspraken Stedelijk Gebied Eindhoven

De vraag naar bedrijfsruimte verandert. De locatie en kwaliteit van een bedrijventerrein worden steeds belangrijker. Onderzoek in 2016 in opdracht van de provincie toonde aan dat er sprake is van een structureel overaanbod aan vierkante meters bedrijventerreinen in Noord-Brabant. In het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn dan ook afspraken gemaakt om de voorraad grond op in ontwikkeling zijnde bedrijventerreinen (plancapaciteit) en de behoefte van de markt in evenwicht te brengen. Hierbij is aandacht voor bedrijven met een bijzondere ruimtevraag en het inbouwen van voldoende flexibiliteit om rekening te kunnen houden met de toekomstige marktvrage. In juni 2017 hebben alle gemeenteraden van de negen gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven ingestemd met de nieuwe programmeringsafspraken. Hierbij is ook een vereveningsbijdrage voor de gemeenten die harde plancapaciteit schrappen afgesproken.

Regionaal is afgesproken dat op Habraken bedrijfsgrond voor circulaire bedrijven wordt uitgeven. Dit heeft echter nog niet geleid tot concrete verzoeken van circulaire bedrijven om zich op Habraken te vestigen. Momenteel is de vraag naar bedrijfsgrond weer toegenomen. Bij een aantal bedrijventerreinen is er inmiddels weer een tekort aan bedrijfsgrond. In het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn dan ook in 2021 nieuwe afspraken gemaakt over de programmering van bedrijventerreinen. Op basis van deze nieuwe afspraken kan op Habraken 5 ha meer reguliere bedrijfsgrond worden uitgeven ten opzichte van de vorige regionale programmeringsafspraken uit 2016/2017. Het aantal ha uit te geven voor circulaire bedrijven is met 5 ha verlaagd naar 10 ha. Op dit moment wordt gekeken welke type bedrijven hiervoor in aanmerking komen en aan welke criteria ze moeten voldoen. Vervolgens kan de markt hiervoor worden benaderd. Omdat circulaire bedrijven qua

grondgebruik afwijken van de reguliere bedrijven die nu gevestigd zijn, zal via taxatie een grondprijs worden vastgesteld op basis van de nog vast te stellen uitgangspunten voor circulaire bedrijven.

Revitalisering

Er is aandacht om bestaande bedrijventerrein te revitaliseren en uit te breiden. Regionaal sluit het aanbod op bestaande terreinen lang niet altijd aan op de behoeften van bedrijven die een vestigingslocatie zoeken of willen doorontwikkelen. Het Stedelijk Gebied Eindhoven vindt het van belang om nieuwe innovatieve ontwikkelingen op bestaande bedrijven-terreinen waar nodig te faciliteren. Om invulling te geven aan deze ambitie heeft de regio het Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties gevormd. Uit dit fonds kunnen investeringsbijdragen voor o.a. revitalisering worden gedaan.

Habraken

De bouwgrondexploitatie Habraken heeft betrekking op een bedrijventerrein, gelegen ten noordwesten van de kern van Veldhoven. De gemeente Veldhoven is bezig het bedrijventerrein Habraken gefaseerd te ontwikkelen en gefaseerd uit te geven.

Voor de bedrijfsterrein Habraken is de grondverkoop geraamd op gemiddeld 2 ha per jaar. Het Stedelijk Gebied Eindhoven heeft in het verleden afspraken gemaakt rondom (fasering van) de regionale bedrijventerreinen. In dit kader is voor Habraken 15 ha bedrijfsgrond geschraapt. Daarnaast wordt op Habraken nu 10 ha aan Circulaire bedrijvigheid ontwikkeld. Hiervoor wordt er een omgevingsplan opgesteld.

De eindwaarde per 31 december 2030 van deze exploitatie bedraagt € 500.000 positief. Aangezien de looptijd inmiddels 10 jaar beslaat, zijn er voor het eerst winstnemingen ingepland. In totaal is er voor een bedrag van € 4.500.000 aan winstnemingen geraamd.

Noordrand: Zandven-West en Zandven-Oost.

De exploitatie Noordrand Zandven heeft betrekking op een bedrijventerrein in Veldhoven gelegen ten noorden van de kern van Veldhoven en ten oosten van het (grotere) bedrijventerrein Habraken. Op het bedrijventerrein Zandven zijn tevens enkele woon-werkkavels voorzien. Alle gronden in het plangebied zijn in eigendom van de gemeente Veldhoven. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. De gronden binnen het plangebied zijn bouwrijp gemaakt. De gemeente heeft met marktpartijen een overeenkomst gesloten om een deel van het plan (Zandven-Oost) te herontwikkelen naar woningbouw i.p.v. woon-werkkavels. De afspraken uit deze koopovereenkomst zijn opgenomen in de grondexploitatie.

Inmiddels zijn de woon-werk kavels gesplitst in woonkavels en werkkavels. Dit houdt in dat het woondeel van de woon-werkkavels is omgezet naar burgerwoningen. Door het opsplitsen van de woon-werkkavels is er aanzienlijk meer vraag naar zowel de woon- als de werkkavels ontstaan. Alle woonkavels zijn door middel van een verloting inmiddels toegewezen aan potentiële kopers, die thans bezig zijn met de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

De eindwaarde per 31 december 2025 van deze exploitatie bedraagt € 190.000 positief. Dit is het eindresultaat na eerder genomen winstnemingen ad. € 3.340.000.

Heistraat-Zoom

De grondexploitatie Heistraat-Zoom heeft betrekking op een bedrijfskavel in het noordoosten van de gemeente Veldhoven. De ontwikkellocatie is gelegen aan de Heistraat en een omweg inclusief rotonde. De locatie is reeds bouwrijp gemaakt (m.u.v. de bestemming). De grond ligt nu braak en wacht op een verdere invulling. Het College heeft

besloten de 1 op 1 onderhandelingen op te starten met een initiatiefnemer voor deze locatie. Om een nieuwe ontwikkeling mogelijk te maken moet de ruimtelijke procedure nog worden doorlopen.

De eindwaarde per 31 december 2023 van deze exploitatie bedraagt € 40.000 voordelig, dit is het eindresultaat na eerder te nemen winstnemingen van € 270.000.

De Run

De Run is aantrekkelijk voor high tech (maak-)industrie en (innovatieve) health. Er wordt actief ingezet op omvorming van het bestaande terrein naar een innovatief werklandschap. De ontwikkeling van De Run wordt momenteel faciliterend opgepakt door de gemeente. De gemeente heeft daar slechts beperkt grond in eigendom, met name op de Run 1000 en 2000.

Bereikbaarheid

De gemeente investeert in de bereikbaarheid van haar woonwijken en bedrijventerreinen. Sprekende voorbeelden hierbij zijn de reconstructie van de Kempenbaan, de aanleg van de Zilverbaan en de nieuwe aansluiting op de A67. O.a. voor De Run en voor Habraken zijn deze investeringen van groot belang. Mede door de BOVO-bijdragen (bijdragen aan investeringen Bovenwijkse Voorzieningen) die particulieren aan de gemeente betalen worden deze investeringen bekostigd. In het verleden zijn voor dit doel ook BOVO-bijdragen uit de lopende grondexploitaties gedaan. De tarieven BOVO bij particulier kostenverhaal zijn voor 2021 geactualiseerd. Zie hieronder.

4. Beheer gemeentelijke gronden en panden (kapitaalgoederen)

Gemeentelijke gronden

Gronden, aangekocht ten behoeve van grondexploitatie, worden tijdelijk beheerd met als doel het realiseren van een maximaal financiële of maatschappelijke opbrengst. Gronden worden tegen marktconforme prijzen verpacht (kortlopende pacht).

Ook zijn gemeentelijke percelen verhuurd aan woningcorporaties voor de tijdelijke huisvesting van urgenten en spoedzoekers.

In 2021 zijn er weer afspraken gemaakt met de pachters over de verpachting van landbouwgronden voor de komende drie jaar. Hierbij krijgt ook duurzaam grondgebruik de aandacht. Het aantal ha. te verpachten grond is wel afgenomen als gevolg van de ontwikkeling van het Kransackerdorp.

Gemeentelijke panden

Gemeentelijke panden die zijn aangekocht voor gebiedsontwikkeling, maar niet hiervoor hoeven te worden gesloopt, worden verkocht. De gemeente heeft geen panden meer in eigendom die niet meer nodig zijn voor gebiedsontwikkeling. Enkele panden worden nog gesloopt of verkocht nadat het plangebied is gerealiseerd. De verkoop wordt verzorgd door derden (makelaars).

De huuropbrengsten zijn geoptimaliseerd door een vaste rekenmethodiek voor alle gemeentelijke huurwoningen. Uitgangspunt hierbij is minimaal kostendekkende verhuur. Van de gemeentelijke panden zijn panden aan een woningcorporatie verhuurd ten behoeve van de huisvesting van urgenten en spoedzoekers. Van enkele van deze panden is de verhuur inmiddels beëindigd vanwege de verkoop of sloop van de panden.

5. Gemeentelijk kostenverhaal en Bovenwijkse Voorzieningen (BOVO)

In het kader van faciliterend grondbeleid verhaald de gemeente haar kosten bij particuliere ontwikkelingen. Dit zijn onder andere kosten voor het opstellen/in procedure brengen van een bestemmingsplan, civiele werkzaamheden aan infra en openbaar groen

Het systeem van kostenverhaal en wijze van berekenen van het tarief Bovenwijkse Voorzieningen blijft in het jaar 2022 gelijk. Het tarief voor de bijdrage aan de kosten voor de bovenwijkse infrastructurele voorzieningen is herrekend en komt op € 8.215,- per woningequivalent per 1-1-2022. Het tarief in 2021 bedroeg € 8.000,- per woningequivalent.

Bovenwijkse Voorzieningen (BOVO) zijn investeringen in het openbaar gebied zoals infrastructuur (hoofdwegen), parken en openbare vervoervoorzieningen. Iedere eigenaar van een nieuw te bouwen woning, bedrijfspand of andere functie waarvoor een bestemmingsplanwijziging nodig is, betaalt hier aan mee. Het bedrag wordt berekend per woning (woningequivalent).

Voor woningen, kantoren, detailhandel en commerciële voorzieningen wordt een vast bedrag per woningequivalent in rekening gebracht. Deze bijdrage wordt niet in rekening gebracht voor de bouw van sociale huurwoningen gebouwd door toegelaten instellingen of door particuliere ontwikkelaars die aan kunnen tonen dat deze woningen voor minimaal 15 jaar voor de doelgroep beschikbaar blijven (duurzame sociale huur woningen)

Bij sloop/nieuwbouwprojecten wordt alleen voor de extra toegevoegde m2 bestemming een bijdrage bovenwijks afgedragen.

Om de afdracht te kunnen verhalen op derden dient er een verband te zijn tussen de kostprijs van de aan te leggen voorzieningen en de hoogte van het af te dragen bedrag per woning (woningequivalent). Voor de berekening van het BOVO tarief voor de begroting 2022 is de lijst van BOVO investeringen weer geactualiseerd en op basis hiervan is het nieuwe tarief berekend. Hierbij is ook gekeken naar de geprogrammeerde nieuwbouw van woningen en overige nieuwbouwprojecten. Zij dragen immers bij aan de BOVO investeringen. Het investeringsvolume en het omslagprogramma is gewijzigd met de nieuwe inzichten. Een aantal projecten zijn afgerond, samengevoegd of gaan niet meer door. De actuele projecten zijn geactualiseerd en opnieuw berekenend met prijspeil 1-1-2021. Ook de te ontvangen subsidies zijn geactualiseerd. Nieuwe projecten zijn nog niet toegevoegd omdat deze nog te prematuur zijn. Daarnaast is het woningbouwprogramma opnieuw tegen het licht gehouden. Ook is de grondslag voor de omrekening voor de verschillende andere functies, zoals voor bedrijfsvestigingen, met als uitgangspunt de nieuwe grondprijzen per 1-4-2021 herzien. Dit alles heeft een verhoging tot gevolg van € 8.000,- naar € 8.215,- per woningequivalent.

Omdat in een kleinere woning gemiddeld minder mensen wonen wordt sinds 2017 rekening gehouden met de grootte van de woning. Er is hiervoor een gedifferentieerde BOVO bijdrage ingevoerd. Deze gedifferentieerde BOVO bijdrage is gebaseerd op bruto vloeroppervlakte en ziet er als volgt uit, gebaseerd op het tarief voor 2022:

- woning tot 60m² bvo : € 3.615,- per woningequivalent;
- woning 60 – 90m² bvo: € 7.230,- per woningequivalent;
- woningen groter dan 90m² bvo: € 8.215,- per woningequivalent.

Met ingang van de nieuwe Omgevingswet, naar verwachting 1-7-2022, komen er meer mogelijkheden voor kostenverhaal bij de gemeente te liggen. Het gemeentelijk kostenverhaal wordt mogelijk uitgebreid met kostenverhaal van kosten waarvan kan worden aangetoond dat er een ruimtelijke en functionele samenhang is met (private) gebiedsontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht aan maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van landschappen (bv. stikstofdepositie), sociale woningbouw op andere locaties,

stedelijke herstructurering ter verbetering van het woon- en leefklimaat in probleemgebieden en maatregelen in het kader van de energietransitie. Het Aanvullingsbesluit Grondeigendom, dat dit onderdeel van de Aanvullingswet Omgevingswet nader uitwerkt, is er thans in concept. Naar verwachting word deze in september 2021 door de Tweede Kamer vastgesteld.

6. Richtlijnen en aanbevelingen van de Commissie besluit begroting en verantwoording (BBV)

In juli 2019 heeft de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) de notie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) uitgebracht. Hierin geeft zij richtlijnen en aanbevelingen met betrekking tot de financiële verwerking en verslaglegging van de gemeentelijke grondexploitatie. De notitie is een verzameling van grotendeels al eerder door de commissie uitgebrachte richtlijnen en aanbevelingen.

Looptijd grondexploitatie 10 jaar

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat een grondexploitatie een looptijd heeft van 10 jaar. Doel hiervan is om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken. Deze 10 jaar wordt gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden gezien en waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Dit houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te beperken. In het verleden duurden de projecten Zilverackers en Habraken langer dan 10 jaar. Inmiddels duren ze maximaal 10 jaar.

Tussentijdse winstneming van de grondexploitatie

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen.

Hierbij dient de Percentage Of Completion (POC)methode te worden gevolgd. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

7. Invoering vennootschapsbelasting voor overheden

Vanaf 1 januari 2016 is de wet 'modernisering vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen' in werking getreden. Volgens deze wet moeten overheden die winst of structureel overschotten behalen met activiteiten die concurreren met de markt, vanaf 2016 vennootschapsbelasting betalen. Belangrijkste doelstelling van de wet is het realiseren van een fiscaal gelijk speelveld tussen overheids- en private ondernemingen.

DEEL 3
FINANCIËLE BEGROTING
(MEERJARIG)

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nader inzicht gegeven in de financiële begroting 2022. Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in een tweetal financiële paragrafen, te weten: een overzicht van baten en lasten en de toelichting (paragraaf 3.2); een uiteenzetting van de financiële positie (paragraaf 3.3).

In beide paragrafen wordt inzicht gegeven in de cijfers van de nieuwe begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2025 en, waar van toepassing, de realisatie van het jaar 2020 en de begroting na wijzigingen van het jaar 2021. Tot slot wordt in bijlage I een overzicht gegeven van de meerjarige baten en lasten per taakveld inclusief het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's.

3.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

3.2.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in:

- per programma (exclusief reserves) de baten, lasten en het saldo (3.2.2);
- het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen (3.2.3);
- het overzicht van de kosten van overhead (3.2.4);
- het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (3.2.5);
- het bedrag voor onvoorzien (3.2.6);
- de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma (3.2.7);
- het resultaat (3.2.8);
- een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma (3.2.9);
- en tot slot een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (3.2.10);
- structureel begrotingssaldo (3.2.11).

3.2.2 Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)

De realisatie van doelstellingen op programmaniveau omvat alle geplande taken op het terrein van beleid en beheer gericht op de realisatie van de programmadoelstellingen. De hieraan verbonden baten en lasten worden per programma gespecificeerd weergegeven.

	Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
				2022	2023	2024	2025
0	Bestuur en ondersteuning *	11.331	6.056	5.443	5.472	5.579	5.605
1	Veiligheid	3.284	3.631	3.470	3.483	3.495	3.512
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	5.779	5.874	6.156	6.889	7.226	7.441
3	Economie	2.375	5.939	9.779	6.831	7.879	6.520
4	Onderwijs en jeugd	4.853	5.621	5.444	5.487	5.830	6.018
5	Sport, cultuur en recreatie	10.575	11.275	12.050	11.671	11.979	12.201
6	Sociaal Domein	50.752	48.557	49.141	49.959	50.460	51.271
7	Volksgesondheid en milieu	11.039	12.060	11.753	11.926	12.250	12.571
8	Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	15.196	14.075	21.849	30.939	29.115	14.517
Totaal lasten		115.184	113.088	125.085	132.657	133.813	119.656
0	Bestuur en ondersteuning *	3.041	2.115	2.003	1.995	2.100	2.045
1	Veiligheid	116	197	83	83	84	85
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	361	373	324	335	344	352
3	Economie	492	4.911	7.881	6.859	4.849	4.855
4	Onderwijs en jeugd	869	1.132	931	932	969	971
5	Sport, cultuur en recreatie	1.126	1.705	1.683	1.637	1.679	1.684
6	Sociaal Domein	14.560	10.616	10.930	10.860	10.783	10.800
7	Volksgesondheid en milieu	8.945	9.656	10.077	10.404	10.754	11.065
8	Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	17.085	13.952	23.026	32.609	30.336	14.264
Totaal baten		46.595	44.657	56.938	65.714	61.898	46.121
Saldo (-/- = nadeel)		-68.589	-68.431	-68.147	-66.943	-71.915	-73.535

*) De baten en lasten zijn gepresenteerd exclusief de overzichten voor algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Voor een toelichting op de geplande taken en bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de programmabegroting.

3.2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Naast baten die zijn verbonden aan de uitvoering van programma's (derhalve verantwoord op het programma) beschikt de gemeente ook over baten die niet aan een specifiek programma zijn verbonden. Voorbeelden van deze algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering, dividenden en gemeentelijke belastingen. Hierna volgt een overzicht.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
1 Lokale heffingen	12.181	13.000	14.160	15.595	16.855	17.418
2 Algemene uitkering gemeentefonds	65.194	67.557	68.341	67.879	68.348	68.512
3 Dividend	0	75	75	75	75	75
4 Saldo financieringsfunctie	-61	-284	-103	55	101	85
5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	77.314	80.348	82.473	83.604	85.379	86.090

3.2.4 Overzicht van de kosten van overhead

De definitie van overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant worden in de betreffende taakvelden geregistreerd. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead (taakveld 0.4). Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitaties, investeringen en andere (subsidie)projecten. Dit betreft de doorbelasting van overhead.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
1 Lasten overhead	11.581	12.096	12.754	12.926	13.087	13.256
2 Baten overhead	-204	-144	-90	-91	-92	-93
3 Doorbelasting overhead	-851	-904	-1.110	-1.137	-1.148	-1.162
Totaal overhead	10.526	11.048	11.554	11.698	11.847	12.001

3.2.5 Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting komt overeen met taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
1 Vennootschapsbelasting	713	0	-422	680	1.584	925
Totaal vennootschapsbelasting	713	0	-422	680	1.584	925

3.2.6 Bedrag voor onvoorzien

De post onvoorzien is in de begroting opgenomen om onvoorzien incidentele financiële tegenvallers op te vangen. Doel hiervan is dat de realisatie van programmadoelstellingen op het geplande niveau kan worden gehandhaafd. De post is geraamd op programma 0 (onderdeel taakveld 0.8 Overige baten en lasten).

	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
				2022	2023	2024	2025
1 Stelpost onvoorziene uitgaven		0	140	142	144	146	149
Totaal onvoorzien		0	140	142	144	146	149

3.2.7 Overzicht mutaties in reserves per programma

Hieronder een overzicht van de mutaties in reserves per programma. In paragraaf 3.3.5 wordt een meerjarig overzicht gegeven van de mutaties per onderscheiden reserve.

	Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
				2022	2023	2024	2025
Toevoeging aan reserves							
0.10 Bestuur en ondersteuning: mutaties reserves		12.895	4.351	3.832	5.769	3.859	2.505
Totaal toevoeging aan reserves		12.895	4.351	3.832	5.769	3.859	2.505
Onttrekkingen aan reserves							
0.10 Bestuur en ondersteuning: mutaties reserves		15.276	1.900	1.008	1.643	4.097	2.002
Totaal onttrekking aan reserves		15.276	1.900	1.008	1.643	4.097	2.002
Saldo (- = nadeel)		2.381	-2.451	-2.824	-4.126	238	-503

3.2.8 Resultaat

Het begrotingsresultaat wordt in twee stappen gepresenteerd, te weten vóór en na de mutaties in de reserves. Op deze wijze wordt de beïnvloeding door de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, respectievelijk ten laste en ten gunste van de exploitatiebegroting, expliciet zichtbaar gemaakt.

Par.	Bedragen (x € 1.000) -/- = nadeel	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
				2022	2023	2024	2025
3.2.2 Raming baten en lasten per programma							
Totaal lasten per programma		115.184	113.088	125.085	132.657	133.813	119.656
Totaal baten per programma		46.595	44.657	56.938	65.714	61.898	46.121
<i>Geraamd saldo baten en lasten programma's</i>		<i>-68.589</i>	<i>-68.431</i>	<i>-68.147</i>	<i>-66.943</i>	<i>-71.916</i>	<i>-73.535</i>
3.2.3 Algemene dekkingsmiddelen		77.314	80.348	82.473	83.604	85.379	86.090
3.2.4 Overhead		10.526	11.048	11.554	11.698	11.847	12.001
3.2.5 Vennootschapsbelasting		713	0	-422	680	1.584	925
3.2.6 Onvoorzien		0	140	142	144	146	149
<i>Totaal geraamd saldo baten en lasten</i>		<i>-2.514</i>	<i>729</i>	<i>3.052</i>	<i>4.139</i>	<i>-114</i>	<i>-520</i>
3.2.7 Beoogde toevoegingen/onttrekkingen reserves:							
Stortingen in de reserves		12.895	4.351	3.832	5.769	3.859	2.505
Bijdragen uit de reserves		15.276	1.900	1.008	1.643	4.097	2.002
<i>Saldo beoogde toevoegingen/onttrekkingen</i>		<i>2.381</i>	<i>-2.451</i>	<i>-2.824</i>	<i>-4.126</i>	<i>238</i>	<i>-503</i>
Resultaat		-133	-1.722	228	13	124	-1.023

3.2.9 Overzicht incidentele baten en lasten

Om inzicht te krijgen in de aard (incidenteel of structureel) van de baten en lasten wordt het overzicht van incidentele baten en lasten (per programma) gepresenteerd. Hiermee wordt informatie gegeven die relevant is voor de beoordeling van de financiële positie en de meerjarenraming. Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Taakveld	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2022	2023	2024	2025
	LASTEN:				
3.2/8.2	Bouwgrondexploitatie	19.420	13.623	10.941	7.076
3.2/8.2	Verrekening bouwgrondexploitatie	6.293	18.268	19.068	8.474
0.9	Vennootschapsbelasting	-433	668	1.572	914
0.10	Reserves	2.920	4.843	2.920	1.550
3.2	Programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE			1.500	
5.2	Gebouwen sportaccommodaties	523			
6.1	Gebouwen burgerparticipatie	33			
7.4	Regionale energietransitie	100			
7.4	Subsidie RREW	123			
8.1	Inhuur door uitstel invoering omgevingswet	99			
Totaal incidentele lasten		29.078	37.401	36.001	18.014
	BATEN:				
3.2/8.2	Bouwgrondexploitatie	28.633	36.733	32.928	17.100
0.10	Reserves	591	9		
0.10	Reserves (VpB)	-433	668	1.572	914
0.10	Dekking subsidie RREW	123			
0.10	Dekking reserve progr.afspraken bedrijventerr.SGE			1.500	
div	Afschrijving nieuwe investeringen 1e jaar	239	319	180	167
Totaal incidentele baten		29.153	37.729	36.180	18.180
Saldo (-/- = nadeel)		74	327	180	167

Toelichting:

Bouwgrondexploitatie

De bedragen van de bouwgrondexploitaties zijn incidenteel van aard. De hier opgenomen lasten en baten worden per saldo verrekend met de balans of in het geval van winst of verlies verrekend met de algemene vrije reserve.

Vennootschapsbelasting

Het deel van de vennootschapsbelasting dat gaat over de winst van de bouwgrondexploitatie is incidenteel van aard. De winst per individuele bouwgrondexploitatie komt namelijk maar één keer voor en zo ook de daaruit voortvloeiende vennootschapsbelasting. De hier opgenomen lasten worden verrekend met de algemene vrije reserve.

Reserves:

onttrekkingen:

2022: dekking eenmalige exploitatielasten (naast bouwkrediet nieuwe zwembad) voor sloop oude zwembad € 323, afboeken boekwaarde oude zwembad € 218, sloop D'n Uitwijk € 33 en afboeken boekwaarde D'n Uitwijk € 8;

2022 en 2023: samenwerkingsovereenkomst Van Gogh Nationaal Park beide jaren € 9.

stortingen:

Bijstelling resultaat grondexploitatie: 2022 € 2.920/2023 € 4.843/2024 € 2.920/2025 € 1.550.

Programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE (€ 1.500 in 2024)

De "Programmering werklocaties Stedelijk Gebied Eindhoven 2021" en het daarin opgenomen financieel arrangement hebben financiële gevolgen voor de negen SGE-gemeenten. In 2017 heeft Veldhoven vanuit de regio € 2 mln ontvangen voor het uit de markt nemen van bedrijventerreinen. Dit bedrag is toen in de vrije reserve gestort. In de Jaarstukken 2017 is een risico benoemd over een mogelijke terugbetaling. Dit risico heeft een kans van 70% en een maximaal financieel gevolg van € 2,3 mln. Met de afrekening van de programmeringsafspraken uit 2016 is dit bedrag verminderd met € 0,8 mln. Met de herziene afspraken kunnen zich in 2024 de volgende 3 mogelijkheden voordoen:

1. Vanwege programmeringsafspraken moet Veldhoven € 1,5 mln betalen;
2. Als mogelijkheid 1 zich niet voordoet, kan het zijn dat Veldhoven € 1,5 mln uitgeeft aan 'andere doeleinden'. Hiervoor is wel een unaniem besluit nodig;
3. Veldhoven hoeft niets te betalen.

Mogelijkheid 1 hebben we tot deze begroting afgedekt met een risico.

Mogelijkheid 2 leent zich er niet voor om dit met een risico af te dekken. Met een tegenstem heeft Veldhoven de mogelijkheid om in 2024 mogelijkheid 2 niet door te laten gaan. Deze keuze zal afhankelijk zijn van de feiten en omstandigheden op dat moment. Om in de toekomst het mogelijke probleem te voorkomen dat er geen dekking is, is het nodig om de dekking nu te borgen voor 2024. Dit doen we door het risico te laten vervallen. En een kostenbudget in de jaarschijf 2024 te ramen van € 1,5 mln voor of terugbetalen vanwege programmeringsafspraken over rode gronden of voor de andere doeleinden uit de afspraken. En dit kostenbudget in de jaarschijf 2024 te dekken met een onttrekking aan de vrije reserve. Deze dekking is opgenomen in programma 0.

Gebouwen sportaccommodaties (€ 523 in 2022)

De incidentele uitgaven betreffen de sloop en boekwaarde van het huidige zwembad.

Gebouwen burgerparticipatie (€ 33 in 2022)

De incidentele uitgaven betreffen de sloop en boekwaarde van D'n Uitwijk.

Regionale energietransitie (€ 100 in 2022)

Voor de energietransitie gaan we in 2022 aan de slag met de uitvoering van de acties die voortkomen uit de transitievisie warmte die in december 2021 vastgesteld wordt door de raad. Het gaat hierbij om acties gericht op het stimuleren en ontzorgen van inwoners (individueel en collectief) bij het verduurzamen van hun woning richting een aardgasvrije toekomst. Daarnaast werken we in 2022 aan een beleids- en afwegingskader voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit. Gekoppeld aan de transitievisie warmte en het beleidskader hernieuwbare elektriciteit zal er een uitvoeringsprogramma uitgewerkt worden met daarin een 4-jarige financiële doorkijk. De inspanningen van de gemeente zijn er in belangrijke mate op gericht om het handelingsperspectief en de organisatiegraad van inwoners en ondernemers in het kader van de energietransitie te vergroten. Dit doen we onder andere door slimme samenwerking aan te gaan met bijvoorbeeld het Veldhovens Ondernemerscontact, Veldhoven Duurzaam, de woningbouwcorporaties, buurtverenigingen, enzovoort. Het is de verwachting dat er vanuit het Rijk opnieuw een éénmalige (en mogelijk een structurelere) bijdrage komt voor het uitvoeren van de nieuwe taken die de gemeente vanuit het klimaatakkoord toegewezen heeft gekregen.

Doordat de RES 1.0 een half jaar vertraging heeft opgelopen loopt het beleids-, uitvoerings- en afwegingskader hernieuwbare elektriciteit vertraging op. Een gedeelte van de werkzaamheden en de vaststelling zal in 2022 plaatsvinden.

Subsidie Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (€ 123 in 2022)

Dit is een subsidie (€ 244 waarvan € 122 in 2021 en € 122 in 2022) die wij ontvangen voor projecten gericht op energiebesparing huiseigenaren en huurders. De projecten worden uitgevoerd met het Regionaal Energieloket en Veldhoven Duurzaam.

Inhuur door uitstel invoering omgevingswet (€ 99 in 2022)

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is op rijksniveau verplaatst van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. De reden hiervoor is dat de technische uitwerking van het onderdeel Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) landelijk meer tijd kost en ook voor Veldhoven heeft dit gevolgen. Nu het project 'Implementatie omgevingswet' langer duurt dan eerder gepland, is ook langer de inzet van personele capaciteit nodig. Incidenteel nadeel € 99.

Afschrijving investeringen 1e jaar

Het startjaar van afschrijving is volgend op het jaar van ingebruikname van investeringen. Doordat het startjaar van afschrijving niet gelijk is aan het jaar van ingebruikname, ziet de provincie dit als een incidentele baat.

3.2.10 Overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat het effect op het exploitatiesaldo is van de structurele stortingen en onttrekkingen reserves.

Prog	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2022	2023	2024	2025
4	Vervangingsreserve openbare verlichting	220	224	227	231
5	Vervangingsreserve openbaar groen	630	640	649	660
6	Vervangingsreserve VRI	62	62	63	64
Totaal structurele toevoegingen reserves		912	926	940	955
4	Vervangingsreserve openbare verlichting	64	80	96	111
5	Vervangingsreserve openbaar groen	140	180	228	270
6	Vervangingsreserve VRI	13	73	73	84
10	Dekkingsreserve primair onderwijs	450	450	445	440
10	Dekkingsreserve bevordering energielabel	52	52	52	52
10	Dekkingsreserve Kempen Campus	117	117	117	117
10	Dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties	14	13	13	13
Totaal structurele onttrekkingen reserves		850	966	1.025	1.089
Saldo (-/- = nadeel)		-62	40	85	134

3.2.11 Structureel begrotingsaldo

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het structurele begrotingsaldo.

	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2022	2023	2024	2025
3.2.8	Resultaat	228	13	124	-1.023
3.2.9	Incidentele baten en lasten	74	327	180	167
Strutureel saldo (-/- = nadeel)		154	-314	-55	-1.190

3.3 Uiteenzetting van de financiële positie

3.3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Veldhoven. Allereerst wordt aangegeven wat het meerjarige exploitatiesaldo is (paragraaf 3.3.2 gesplitst naar bestaand en nieuw beleid). Vervolgens geeft het BBV (Besluit, Begroting en verantwoording) aan om inzicht te geven in de jaarlijks terugkerende arbeidskosten (paragraaf 3.3.3) en de investeringen (paragraaf 3.3.4).

Naast het meerjarige exploitatiesaldo geeft ook de reservepositie (paragraaf 3.3.5) inzicht in de financiële positie van de gemeente. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Ook wordt een overzicht gegeven van de opgenomen voorzieningen (paragraaf 3.3.6).

Het EMU-saldo wordt gepresenteerd in paragraaf 3.3.7 Financiering en tot slot wordt een geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven.

3.3.2 Raming van de financiële gevolgen van bestaand en nieuw beleid

De gepresenteerde begroting is gebaseerd op een combinatie van bestaand beleid en nieuw beleid. De financiële gevolgen van nieuw beleid en bijstellingen zijn in hoofdstuk 2 per programma zichtbaar. Hieronder wordt een overzicht gepresenteerd met het totaal aan lasten en baten gesplitst naar bestaand en nieuw beleid.

Bedragen (x € 1.000) (-/- = nadeel)	Begroting			
	2022	2023	2024	2025
1 Lasten bestaand beleid	137.431	148.330	146.968	132.445
2 Baten bestaand beleid	138.644	150.142	149.090	133.634
<i>Saldo bestaand beleid</i>	<i>1.213</i>	<i>1.812</i>	<i>2.122</i>	<i>1.189</i>
3 Lasten nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid	2.993	2.671	4.273	2.814
4 Baten nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid	2.008	872	2.275	602
<i>Saldo nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid (-/- = nadeel)</i>	<i>-985</i>	<i>-1.799</i>	<i>-1.998</i>	<i>-2.212</i>
5 Lasten ombuigingsmaatregelen				
6 Baten ombuigingsmaatregelen				
<i>Saldo ombuigingsmaatregelen (-/- = nadeel)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal	228	13	124	-1.023

3.3.3 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In onderstaand overzicht worden de arbeidskosten (loonkosten en sociale lasten) van het eigen personeel gepresenteerd. Voor een verder inzicht in en toelichting op de personele bedrijfsvoeringskosten wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	25.028	25.599	28.096	28.300	28.616	28.969
Totaal	25.028	25.599	28.096	28.300	28.616	28.969

3.3.4 Investerings 2022

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2020		2021		2022		2023		2024		2025		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Immateriële vaste activa																	
5	5.2	Inrichting zwembad	34	-	1.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	101	
8	8.1	Voorbereiding Djep (onderzoek/ontwikk.)	91	-	325	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Totaal			125	-	1.625	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104	
Materiële vaste activa met economisch nut																	
0	0.0	Thin clients en monitoren gemeentehuis	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	
0	0.0	Vervanging vloerbedekking gemeentehuis	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
0	0.0	Thin clients en monitoren 2021	-	-	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
0	0.0	Vloerbedekking gemeentehuis beneden	-	-	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
0	0.2	Axxerion (update Planon)	78	-	3-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	
0	0.3	Kempenbaan West: verkoop Moormanlaan 6	-	-	163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
0	0.3	Blauwe grond Zilverackers algemeen	0	563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
0	0.3	3 panden Zilverackers algemeen	4	525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
0	0.3	Sondervick 11 (grond)	-	-	-	-	-	-	-	163	-	-	-	-	-	0	
0	0.3	Sondervick 11 (opstal)	-	-	-	-	-	-	-	143	-	-	-	-	-	4-	
0	0.4	Zaaksysteem	4	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
1	1.0	Vervanging voertuig H&T	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	Rollend materieel Gladheid	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
2	2.2	Actualiseren parkeren maaiveld	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	
H	HKP	Zilverackers nieuwbouw onderwijs	18	-	167	-	2.064	-	8.459	-	-	-	-	-	-	340	
H	HKP	Zilverackers grond onderwijs	-	-	1.546	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	
H	HKP	Jan Baptist uitbreiding groepen	700	12-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	
H	HKP	Jan Baptist verduurzamen	-	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
H	HKP	MFA Noord aanpassingen	-	-	171	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
H	HKP	Verbouwing Look Cobbeek Brembocht	-	-	194	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
H	HKP	Nieuwbouw Zeelsterhof	-	-	-	-	-	-	-	-	53	-	8.585	-	-	278	
H	HKP	Verbouw MFA Midden	-	-	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
H	HKP	Meerveldhoven	-	-	-	-	-	-	-	-	3.568	-	-	-	-	212	
H	HKP	Ambite renovatie aan het Heike	-	-	-	-	-	-	1	-	324	-	2.714	-	-	182	
5	HKP	Zilverackers gymnastieklokaal	-	-	-	-	160	-	1.470	-	-	-	-	-	-	52	
5	5.2	Om vormen BIO	-	-	-	-	201	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.2	Bouw zwembad	2.399	-	3.304	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	192	
5	5.2	Installaties zwembad	543	-	2.706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	193	
5	5.2	Nazorg zwembad	-	-	-	-	300	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
5	5.2	Aanhelen sporthal	-	-	25	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2020		2021		2022		2023		2024		2025		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
5	5.2	Investerings sportvelden 2020	0	0	54	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
5	5.2	Investerings sportvelden 2021	-	-	185	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
5	5.2	Investerings sportvelden 2022	-	-	-	-	163	29	-	-	-	-	-	-	-	6	
5	5.2	Investerings sportvelden 2023	-	-	-	-	-	-	36	6	-	-	-	-	-	1	
5	5.2	Investerings sportvelden 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	80	14	-	-	-	3	
5	5.2	Investerings sportvelden 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	377	64	14		
5	5.2	Investerings kunstgras toplagen 2021	381	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	
5	5.2	Investerings kunstgras toplagen 2022	321	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	
5	5.2	Investerings atletiekbaan 2023	-	-	-	-	-	-	268	47	-	-	-	-	-	20	
5	5.2	Kunstgras Marvilde 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	295	50	-	-	-	23	
5	5.2	Investerings speelvelden 2020	0	0	54	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
5	5.2	Investerings speelvelden 2021	-	-	40	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
5	5.2	Investerings speelvelden 2022	-	-	-	-	86	15	-	-	-	-	-	-	-	4	
5	5.2	Investerings speelvelden 2023	-	-	-	-	-	-	37	7	-	-	-	-	-	2	
5	5.2	Investerings speelvelden 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	57	10	-	-	-	3	
5	5.2	Investerings speelvelden 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	81	14	4		
5	5.2	Capaciteitsknelpunten sportparken: toplaag	-	-	273	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	
5	5.2	Capaciteitsknelpunten sportparken: onderlaag	-	-	273	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
5	5.3	Uitbreiding muziekschool	-	-	-	-	-	-	650	-	-	-	-	-	-	38	
5	5.3	Aanpassing de Schalm (inrichting)	15	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0-	
5	5.7	Vervanging voertuigen groen-/klusploeg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	156	-	24	
5	5.7	Rollend materieel 2022 (Groenploeg)	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
5	5.7	Groenploeg/klussenploeg 3x bus	-	-	-	-	-	-	160	-	-	-	-	-	-	24	
5	5.7	Groenploeg/klussenploeg 1x bus	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	6	
6	6.1	Tijdelijke huisvestingslocaties	77	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	
7	7.2	Kempenbaan West: riolering	-	-	841	608	110	3	-	-	-	-	-	-	-	8	
7	7.2	Riol.verblijfsgebied Look/fase 3 midden	20	-	351	375	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
7	7.2	Vervanging riolering St. Janstraat	0	-	-	-	270	270	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	0	-	497	628	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
7	7.2	Afkopp. bij reguliere vervang.2017 tm 19	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging gemalen & drukriolering 2019	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
7	7.2	KRW-maatregelen 2017-2020	4	-	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	
7	7.2	Vervanging gemalen en drukriolering 2020	159	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
7	7.2	Groen/blauw zone Heerb.-Rundgraaf/fase 2	75	-	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
7	7.2	Verblijfsgebied Look riool fase 3 en 4	-	-	1.700	1.700	1.624	1.624	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riool Gebied 12 A:	-	-	-	-	-	-	438	438	445	445	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riool Gebied 12 B:	-	-	-	-	-	-	626	-	636	-	-	-	-	30	
7	7.2	Vervanging riool gebied Dreef	-	-	-	-	784	-	795	-	-	-	-	-	-	38	
7	7.2	Vervanging riool Oude Kerkstraat	-	-	462	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele
					2020		2021		2022		2023		2024		2025		Kapitaal
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
7	7.2	Vervanging riool St.Janstraat	-	-	-	-	160	-	162	-	-	-	-	-	-	8	
7	7.2	Overkluizing ASML OLV langs tuincentrum	-	-	-	-	532	-	-	-	-	-	-	-	-	13	
7	7.2	Heiberg, vervanging drukrioolsysteem	-	-	-	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
7	7.2	Vervanging riool Burgem van Hoofflaan	-	-	-	-	704	-	715	-	-	-	-	-	-	34	
7	7.2	Stamriool noord incl overstortput	-	-	775	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	
7	7.2	Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf	-	-	585	-	593	-	-	-	-	-	-	-	-	28	
7	7.2	Vervangen Gemaal ASML/MMC	-	-	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
7	7.2	Vervangen Gemaal de Dom	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
7	7.2	Vervanging gemalen en drukriolering 2021	-	-	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
7	7.2	Vervanging gemalen en drukriolering 2022	-	-	-	-	140	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
7	7.2	Vervanging gemalen en drukriolering 2023	-	-	-	-	-	-	142	-	-	-	-	-	-	11	
7	7.2	Vervanging gemalen en drukriolering 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	144	-	-	-	-	11	
7	7.2	Riolering slowlane	-	-	-	-	1.255	-	-	-	-	-	-	-	-	30	
7	7.2	Stopzetting inkalving taluds wateropvang KC	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
7	7.2	Omvormingsactie van steen naar groen	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
7	7.2	Aanpassen bergersvolume Meerhovendreef	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
7	7.2	Vervanging lijnafwatering Heuvel en Blaarthemseweg	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
7	7.2	Vervanging riolering 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.012	6.506	-	158	
7	7.2	Vervanging riolering persleidingen 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	5	-	0	
7	7.3	Vervangingsinvestering Ondergrondse containers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-	15	
7	7.3	Ondergrondse luiercontainers	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
8	8.3	Vervanging VTH-zaaksysteem	26	-	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
H	HKP	Vervangingsinvestering binnensport 2020	95	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
H	HKP	Vervangingsinvestering binnensport 2021	-	-	208	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
H	HKP	Vervangingsinvestering binnensport 2022	-	-	-	-	159	14	-	-	-	-	-	-	-	8	
H	HKP	Vervangingsinvestering binnensport 2023	-	-	-	-	-	-	126	11	-	-	-	-	-	7	
H	HKP	Vervangingsinvestering binnensport 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	182	32	-	-	-	9	
H	HKP	Vervangingsinvestering binnensport 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	109	19	-	5	
H	HKP	Rollend materieel 2019 openbaar groen	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
H	HKP	Rollend materieel 2019 Verreiker	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
H	HKP	Rollend materieel 2020 gladheidbestrijding	22	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
H	HKP	Pickupvoertuig	23	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
0	0	Applicatie WOZ waarden oppervlakte	86	-	113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	
Totaal			5.267	1.352	15.914	3.486	9.593	1.955	14.086	815	5.823	550	25.243	6.608	2.633		
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut																	
2	2.1	Zilverbaan (WOR)	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	133	
2	2.1	Aansluiting A67 (BNR)	15.708	15.659	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Prog	Taak- veld	Investing	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2020		2021		2022		2023		2024		2025		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
2	2.1	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	
2	2.1	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	1.382	1.382	8.710	6.867	11.000	9.512	4.670	4.134	-	-	-	-	-	134	
2	2.1	Inprikker Slowlane (fiets)	120	120	187	67	1.370	1.280	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	Nazorgbudget groen Zilverbaan	9	-	174	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
2	2.1	Nazorgbudget archeologie Zilverbaan	12	-	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Kempenbaan West: OV	-	-	598	432	78	2	-	-	-	-	-	-	-	13	
2	2.1	Kempenbaan West: VRI	-	-	343	248	45	1	-	-	-	-	-	-	-	9	
2	2.1	Kempenbaan West: aanleg verharding/viaduct/kabels	-	-	22.601	16.339	2.954	89	-	-	-	-	-	-	-	313	
2	2.1	Kempenbaan West: werkzaamheden Gender	-	-	90	65	12	0	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Herinrichting Oude Kerkstraat	0	-	94	-	600	-	-	-	-	-	-	-	-	25	
2	2.1	Herinrichting Locht	0	-	956	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	
2	2.1	Verblijfsgebied 't Look	118	-	282-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57	
2	2.1	Verblijfsgebied 't Look fase 3	-	-	1.448	-	180	-	-	-	-	-	-	-	-	48	
2	2.1	Verblijfsgebied 't Look fase 4	-	-	55	-	788	-	1.010	-	-	-	-	-	-	55	
2	2.1	Verblijfsgebied Zandoerle	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
2	2.1	Vervanging St. Jansstraat	0	-	0-	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	17	
2	2.1	Inrichting openbaar gebied entree ASML	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	Optimaliseren VRI's	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2.1	Afsluiten Provincialeweg	60	83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2.1	Aanpassen Peter Zuidlaan	1	142	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0-	
2	2.1	Hovenring - De Run (fiets)	-	-	25	19	193	148	193	148	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Verbinding nabij De Run 2000 (fiets)	-	-	25	19	288	219	288	219	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2020	21	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2021	-	-	165	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2022	-	-	-	-	132	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2023	-	-	-	-	-	-	135	-	-	-	-	-	-	4	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	137	-	-	-	-	4	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	139	-	-	4	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2020	331	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2021	-	-	312	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2022	-	-	-	-	275	-	-	-	-	-	-	-	-	15	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2023	-	-	-	-	-	-	279	-	-	-	-	-	-	15	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	283	-	-	-	-	16	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	287	-	-	16	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2020	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2021	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2022	-	-	-	-	1.092	-	-	-	-	-	-	-	-	70	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2023	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	0	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	190	-	-	-	-	12	

Prog	Taak- veld	Investing	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2020		2021		2022		2023		2024		2025		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	-	6	
2	2.1	Verlichting Oersebaan	-	-	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	vervanging wegen: gebied 12-B	-	-	-	-	-	-	41	-	42	-	-	-	-	3	
2	2.1	vervanging wegen: gebied Dreef	-	-	-	-	-	115	-	116	-	-	-	-	-	8	
2	2.1	vervanging wegen: riolering Oude Kerkstr	-	-	66	-	-	900	-	-	-	-	-	-	-	33	
2	2.1	vervanging wegen: St.Janstraat	-	-	-	-	-	78	-	79	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	verv.wegen: Heiberg (verv.drukrioolsyst)	-	-	-	-	-	217	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	verv.wegen: BvHooflaan (excl.stamriool)	-	-	-	-	-	127	-	129	-	-	-	-	-	9	
2	2.1	verv.wegen:Mr Rijkenstr./Kerkakkerstr.	-	-	-	-	-	248	-	252	-	-	-	-	-	17	
2	2.1	vervanging wegen: Frans Bekerstraat	-	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	verv.wegen: Kerkweg/Pastoor Verhoevenstr	-	-	-	-	-	-	-	70	-	71	-	-	-	5	
2	2.1	vervanging wegen: Frits verhaegenstraat	-	-	-	-	-	-	-	98	-	99	-	-	-	7	
2	2.1	vervanging wegen: Alzettenhof (pleintje)	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
2	2.1	vervanging wegen: Dorpstraat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	668	-	-	-	23	
2	2.1	vervanging wegen: Provincialeweg	-	-	-	-	-	-	-	-	1.035	-	-	-	-	36	
2	2.1	vervanging wegen: Banstraat	-	-	392	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	
2	2.1	vervanging wegen: Sondervick	-	-	-	-	-	-	-	465	-	472	-	-	-	33	
2	2.1	vervang.wegen: Run 4200 (niet Slowlane)	-	-	-	-	-	238	-	242	-	-	-	-	-	17	
2	2.1	vervanging wegen: De Run 4400	-	-	-	-	-	298	-	303	-	-	-	-	-	21	
2	2.1	vervanging wegen: De Run 4300	-	-	-	-	-	225	-	229	-	-	-	-	-	16	
2	2.1	vervanging weg: stille deklaag Heerbaan	-	-	-	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	9	
2	2.1	vervanging wegen: Vooraard	-	-	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
2	2.1	Kromstraat	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	Aansluiting Peter zuidlaan Julianastraat	-	-	1.100	-	-	1.600	-	-	-	-	-	-	-	92	
2	2.1	Zwembad (toegangsgebied)	-	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.2	Investing fietsenstalling	13	-	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
2	2.2	Herinrichten fietsenstallingsvoorzieningen CityCentrum	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
3	3.2	Herinrichting Zuidentree	76	-	209	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	
5	5.7	Kempenbaan West: openbaar groen/natuur	-	-	912	659	-	119	4	-	-	-	-	-	-	18	
5	5.7	Buitenruimte school Zilverackers	137	-	241	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	
5	5.7	Gebiedsimpuls grenscorridor	230	-	722	467	-	400	224	400	224	-	-	-	-	41	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2020	409	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2021	-	-	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2022	-	-	-	-	-	306	-	-	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2023	-	-	-	-	-	-	-	310	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	315	-	-	-	-	8	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320	-	-	9	
5	5.7	vervangingsinvestering beplanting 2021	-	-	278	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.7	vervangingsinvestering beplanting 2022	-	-	-	-	-	282	-	-	-	-	-	-	-	12	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2020		2021		2022		2023		2024		2025		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
5	5.7	vervangingsinvestering beplanting 2023	-	-	-	-	-	-	286	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.7	vervangingsinvestering beplanting 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	291	-	-	-	-	13	
5	5.7	vervangingsinvestering beplanting 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	295	-	-	13	
5	5.7	vervangingsinvestering gras 2021	-	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
5	5.7	vervangingsinvestering gras 2022	-	-	-	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
5	5.7	vervangingsinvestering gras 2023	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	1	
5	5.7	vervangingsinvestering gras 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	-	-	-	1	
5	5.7	vervangingsinvestering gras 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	-	-	1	
5	5.7	vervangingsinvestering meubilair 2021	-	-	137	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	vervangingsinvestering meubilair 2022	-	-	-	-	140	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	vervangingsinvestering meubilair 2023	-	-	-	-	-	-	142	-	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	vervangingsinvestering meubilair 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	145	-	-	-	-	9	
5	5.7	vervangingsinvestering meubilair 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	147	-	-	9	
5	5.7	vervangingsinv. speeltoestellen 2021	-	-	166	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
5	5.7	vervangingsinv. speeltoestellen 2022	-	-	-	-	282	-	-	-	-	-	-	-	-	18	
5	5.7	vervangingsinv. speeltoestellen 2023	-	-	-	-	-	-	371	-	-	-	-	-	-	24	
5	5.7	vervangingsinv. speeltoestellen 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	250	-	-	-	-	16	
5	5.7	vervangingsinv. speeltoestellen 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	254	-	-	17	
5	5.7	vervangingsinvestering omvorming 2021	-	-	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
5	5.7	vervangingsinvestering omvorming 2022	-	-	-	-	126	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
5	5.7	vervangingsinvestering omvorming 2023	-	-	-	-	-	-	193	-	-	-	-	-	-	6	
5	5.7	vervangingsinvestering omvorming 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	260	-	-	-	-	8	
5	5.7	Vervangingsinvestering openbaar groen 2020	292	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	
5	5.7	Vervangingsinvestering openbaar groen 2021	-	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
Totaal			19.016	17.484	40.916	25.183	25.746	11.480	10.341	4.726	4.299	-	1.578	-	1.905		
Financiële vaste activa																	
0	0.5	Startersleningen	-	288	-	134	-	110	-	91	-	85	-	85	-	-	
0	0.5	Starterslening 1e woning aankopen	337	-	500	-	500	-	514	14	41	41	41	41	-	-	
0	0.5	Stimuler.lening aanpass.koopwoningen	445	28	543	49	572	78	501	104	116	116	116	116	-	-	
0	0.5	Lening brandvertragende gordijnen DeLigt	2	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-	-	-	
0	0.5	Lening vloerbedekking De Ligt	5	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
0	0.5	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	-	28	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	-	
0	0.5	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	-	
0	0.5	HNG-uitkering	-	267	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal			788	615	1.043	191	1.072	196	1.015	215	156	248	156	248	-		
Totaal generaal			25.198	19.451	59.498	28.927	36.411	13.631	25.442	5.756	10.279	798	26.977	6.856	4.643		
Totaal Afschrijvinglasten vaste activa			4.118		4.460		5.477		5.860		6.488		6.809				
Totaal Rentelasten vaste activa			1.141		1.330		1.582		1.747		1.877		1.908				

3.3.5 Stand en verloop van de reserves

Bedragen (x € 1.000) Naam reserve	1-1-2021			1-1-2022			1-1-2023			1-1-2024			1-1-2025			1-1-2026
	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Algemene reserve																
Saldo rekening	132-	1.532	3.121	1.722-	228	-	1.494-	13	0	1.481-	124	0	1.356-	0-	1.023	2.379-
Risicoreserve, deel benoemde risico's	9.346	-	810	8.536	-	-	8.536	-	-	8.536	-	-	8.536	-	-	8.536
Risicoreserve, deel onbenoemde risico's	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000
Vrije reserve	26.787	3.453	401	29.839	2.920	149	32.609	4.843	669	36.783	2.920	3.072	36.630	1.550	914	37.267
Totaal algemene reserve	46.001	4.985	4.332	46.653	3.148	149	49.651	4.856	669	53.838	3.044	3.072	53.810	1.550	1.937	53.424
Bestemmingsreserve																
<i>Dekkingsreserves</i>																
Dekkingsreserve uitkering HNG	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Dekkingsreserve primair onderwijs	8.899	-	450	8.449	-	450	8.000	-	450	7.550	-	445	7.105	-	440	6.665
Dekkingsreserve bevordering energielabel	656	-	52	603	-	52	551	-	52	498	-	52	446	-	52	393
Dekkingsreserve Kempen Campus	2.097	-	117	1.980	-	117	1.862	-	117	1.745	-	117	1.628	-	117	1.510
Dekkingsreserve basis op orde	18	-	18	0	-	0-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve voor vervangingsinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsreserve openbare verlichting	4.015	217	47	4.185	220	64	4.341	224	80	4.485	227	96	4.616	231	111	4.736
Vervangingsreserve openbaar groen	4.020	621	104	4.537	630	140	5.028	640	180	5.487	649	228	5.909	660	270	6.298
Vervangingsreserve VRI	1.177	61	12	1.226	62	13	1.275	62	73	1.264	63	73	1.254	64	84	1.235
Doelreserves nieuw beleid/investeringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stimuleringsfonds Brainport	291	-	9	283	-	9	274	-	9	266	-	-	266	-	-	266
<i>Reserve deelfonds sociaal domein</i>																
Dekk.res.tijdelijke huisvestingslocaties	303	-	14	289	-	14	275	-	13	262	-	13	249	-	13	236
Afbouw complexen	99	-	-	99	-	-	99	-	-	99	-	-	99	-	-	99
Totaal bestemmingsreserves	21.574	899	821	21.651	912	858	21.705	926	975	21.656	940	1.025	21.571	955	1.089	21.437
TOTAAL RESERVES	67.575	5.883	5.154	68.304	4.060	1.008	71.356	5.782	1.643	75.494	3.984	4.097	75.381	2.505	3.025	74.861

3.3.6 Stand en verloop van de voorzieningen

Bedragen (x € 1.000) Naam voorziening	1-1-2021			1-1-2022			1-1-2023			1-1-2024			1-1-2025			1-1-2026
	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Onderhoud eigendommen (incl. sport)	268	1.640	1.225	683	1.851	1.774	760	1.851	1.420	1.191	1.851	1.437	1.605	1.851	1.682	1.775
Onderhoud wegen	2.191	1.360	1.550	2.001	1.360	1.574	1.787	1.360	1.597	1.549	1.360	1.622	1.287	1.360	1.622	1.025
<i>Overige</i>																
Vervangingsreserve riolen	11.024	932	2.632	9.324	920	1.894	8.350	935	438	8.846	950	445	9.351	965	6.511	3.805
Egalisatievoorziening rioolheffing	949	35	333	651	-	248	403	-	135	269	-	135	134	-	134	0-
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening wethouderspansioenen	4.666	-	75	4.591	-	76	4.514	-	78	4.437	-	79	4.358	-	80	4.278
Voorziening landschap	55	-	-	55	-	-	55	-	-	55	-	-	55	-	-	55
TOTAAL VOORZIENINGEN	19.157	3.966	5.819	17.305	4.131	5.566	15.870	4.145	3.668	16.347	4.160	3.717	16.790	4.176	10.028	10.938

3.3.7 EMU saldo

Het EMU-saldo verschaft samen met de geprognosticeerde balans (3.3.8) en het cash flow overzicht (3.3.9) meerjarig inzicht in de toekomstige verwachte ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente.

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waarde mutaties, etc.) op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van onze gemeente. Het kan worden gezien als een extra financieel kengetal.

Het EMU-saldo vervult ook een rol bij de afspraken die in Europees verband zijn gemaakt over het toegestane maximale tekort op nationaal niveau om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK (voortuitlopend op instemming van het parlement) in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden in de septembercirculaire. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De septembercirculaire 2021 is ten tijde van het opmaken van deze begroting nog niet beschikbaar. Uit de septembercirculaire 2020¹ blijkt dat de individuele referentiewaarde 2021 voor onze gemeente € 4.747 bedraagt. Zoals uit onderstaande tabel is af te lezen verwachten wij in 2021 binnen deze waarde te blijven.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	x € 1000,- Volgens rekening 2020	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2022	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2022	Volgens meerjarenraming in begroting 2022	Volgens meerjarenraming in begroting 2022	Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.514	729	3.052	4.139	-114	-520
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	5.196	25.203	16.427	13.026	3.084	13.404
3. Mutatie voorzieningen	2.009	-1.852	-1.435	477	443	-5.852
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-7.147	127	-8.864	-22.735	-21.580	-9.929
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa						
Berekend EMU-saldo	1.446	-26.454	-5.946	14.325	18.826	-9.847

¹ Deze berekening is een momentopname o.b.v. een voorlopige voorspelling van het BBP 2022 uit de Macro Economische Verkenning (MEV) en op basis van de begrotingstotalen 2021 zoals in februari aangeleverd door het CBS op basis van de primitieve begrotingen van gemeenten en provincies.

3.3.8 Geprognosticeerde balans

Conform gewijzigde BBV van 5 maart 2016 is hieronder de geprognosticeerde balans van de begroting en meerjarenbegroting opgenomen. Hierdoor wordt meer inzicht verkregen in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
Activa						
Immateriele vaste activa	213	1.745	1.629	1.527	1.436	1.346
Materiele vaste activa	132.642	156.313	172.856	185.985	189.159	202.653
Leningen woningcorporaties	0	0	0	0	0	0
Leningen aan overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen	8	8	8	8	8	8
Overige langlopende leningen	1.411	2.262	3.138	3.938	3.846	3.755
Overige financiële vaste activa	175	175	175	175	175	175
Financiële vaste activa	1.594	2.446	3.322	4.122	4.030	3.938
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>134.449</i>	<i>160.504</i>	<i>177.807</i>	<i>191.633</i>	<i>194.625</i>	<i>207.937</i>
Overige grond- en hulpstoffen	987	227	227	227	227	227
Onderhanden werk waaronder gronden in exploitatie	77.899	78.786	69.922	47.187	25.606	15.677
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	11.410	8.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Liquide middelen	5	5	500	89	5	5
Overlopende activa	7.540	7.000	7.000	5.000	6.000	5.000
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>97.841</i>	<i>94.018</i>	<i>82.649</i>	<i>57.503</i>	<i>36.838</i>	<i>25.909</i>
Totaal activa	232.290	254.522	260.456	249.136	231.463	233.846
Passiva						
Eigen vermogen	67.575	68.304	71.356	75.493	75.381	74.861
Voorzieningen	19.157	17.305	15.870	16.347	16.790	10.938
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	118.564	148.312	169.060	153.808	135.806	120.204
<i>Totaal vaste passiva</i>	<i>205.296</i>	<i>233.921</i>	<i>256.286</i>	<i>245.649</i>	<i>227.978</i>	<i>206.003</i>
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<i>26.994</i>	<i>20.601</i>	<i>4.170</i>	<i>3.487</i>	<i>3.486</i>	<i>27.844</i>
Totaal passiva	232.290	254.522	260.456	249.136	231.463	233.846

3.3.9 Cash flow overzicht

Bedragen (x € 1.000) -/- = nadeel	Rek. 2020	Begr. 2021	Begroting			
			2022	2023	2024	2025
Operationele activiteiten						
Resultaat voor ontrekkingen en stortingen aan reserves	-2.514	729	3.052	4.139	-114	-520
af: Resultaat BGE (incl. mutatie voorziening)	2.700	3.453	2.920	4.843	2.920	1.550
	-5.214	-2.724	132	-704	-3.033	-2.070
Mutatie uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar	-2.653	3.410	3.000	0	0	0
Mutatie overlopende activa	1.775	540	0	2.000	-1.000	1.000
Mutatie vlottende passiva	-8.955	-6.393	-16.431	-684	-1	24.358
Mutatie voorzieningen	2.009	-1.852	-1.435	477	443	-5.852
	-13.038	-7.019	-14.733	1.089	-3.591	17.435
Afschrijvingen (en desinvesteringen)	-4.309	-4.515	-5.477	-5.860	-6.488	-6.809
Resultaat uit operationele activiteiten (excl BGE)	-8.729	-2.504	-9.256	6.950	2.897	24.244
Investeringsactiviteiten						
Uitgaven investeringen (im)materiële vaste activa	24.409	58.455	35.339	24.428	10.122	26.821
Inkomsten (subsidies)	18.837	28.736	13.435	5.541	550	6.608
	-5.572	-29.719	-21.904	-18.887	-9.572	-20.213
Financieringsactiviteiten						
Opnemen langlopende financiering	10.000	40.000	35.000	2.500	0	0
Betaalde aflossingen opgenomen langlopende leningen	9.252	10.252	14.252	17.752	18.002	15.602
Verstreckte langlopende financiering	788	1.043	1.072	1.015	156	156
Ontvangen aflossingen verstrekte leningen	615	191	196	215	248	248
	574	28.896	19.872	-16.052	-17.910	-15.511
Bouwgrondexploitatie (incl. overige grondstoffen)						
Uitgaven	6.128	13.048	16.850	9.155	8.428	5.620
Inkomsten BGE	15.975	16.374	28.633	36.733	32.928	17.100
	9.847	3.325	11.783	27.578	24.500	11.479
Mutatie liquide middelen	-3.880	-1	495	-410	-85	0

BIJLAGEN

Bijlage A: Baten en lasten per taakveld

Bedragen (x € 1.000)	Begroting								Progr
	2022		2023		2024		2025		
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
0.1 Bestuur	693	2.558	704	2.597	715	2.636	726	2.677	0
0.2 Burgerzaken	516	1.084	563	1.114	649	1.165	580	1.134	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	273	596	273	601	273	594	273	599	0
0.4 Overhead	90	11.644	91	11.789	92	11.939	93	12.094	0
0.5 Treasury	152	161	138	-15	135	-78	161	-47	0
0.61 OZB woningen	7.249	512	8.041	483	8.762	490	9.094	497	0
0.62 OZB niet-woningen	5.866	421	6.426	397	6.951	403	7.163	408	0
0.63 Parkeerbelasting	819	1	819	2	819	2	819	2	0
0.64 Belastingen overig	710	27	718	27	726	28	737	28	0
0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	68.341	6	67.879	6	68.348	6	68.512	6	0
0.8 Overige baten en lasten		362		366		379		380	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)		-422		680		1.584		925	0
0.10 Mutaties reserves	1.008	3.832	1.643	5.769	4.097	3.859	2.002	2.505	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		228		13		124	1.023		0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	66	2.444	66	2.444	66	2.444	66	2.445	1
1.2 Openbare orde en veiligheid	17	1.026	17	1.039	18	1.051	19	1.067	1
2.1 Verkeer en vervoer	324	5.090	335	5.824	344	6.152	352	6.361	2
2.2 Parkeren		1.026		1.028		1.036		1.041	2
2.5 Openbaar vervoer		40		37		38		39	2
3.1 Economische ontwikkeling		1.368		1.312		1.315		1.327	3
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.526	7.991	6.429	5.098	4.412	6.142	4.412	4.768	3
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	20	352	20	353	20	354	20	356	3
3.4 Economische promotie	335	68	410	68	417	68	423	69	3
4.1 Openbaar basisonderwijs		8		8		8		8	4
4.2 Onderwijshuisvesting	639	3.740	640	3.756	677	4.072	678	4.232	4
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	292	1.696	292	1.723	292	1.750	293	1.778	4
5.1 Sportbeleid en activering	1	405	1	360	1	385	1	391	5
5.2 Sportaccommodaties	1.087	3.917	1.038	3.430	1.040	3.455	1.043	3.474	5
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	365	2.507	365	2.506	404	2.541	404	2.568	5
5.4 Musea	67	279	67	283	67	287	67	291	5
5.5 Cultureel erfgoed		148		117		119		121	5
5.6 Media	88	1.153	88	1.129	88	1.144	88	1.156	5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	75	3.641	78	3.846	79	4.048	81	4.200	5
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	512	5.201	512	5.204	513	5.275	513	5.386	6
6.2 Wijkteams	2	4.031	2	4.091	2	4.152	2	4.215	6
6.3 Inkomensregelingen	10.005	11.450	9.929	11.621	9.844	11.803	9.855	11.990	6
6.4 Begeleide participatie		4.094		3.957		3.757		3.808	6
6.5 Arbeidsparticipatie		1.414		1.438		1.460		1.482	6
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	401	1.111	407	1.180	414	1.198	420	1.218	6
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		10.732		11.179		11.351		11.531	6
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	10	7.122	10	7.239	10	7.350	10	7.461	6
6.81 Geëscaleerde zorg18+		166		168		170		173	6
6.82 Geëscaleerde zorg 18-		3.820		3.882		3.944		4.007	6
7.1 Volksgezondheid	19	2.442	19	2.487	19	2.535	19	2.574	7
7.2 Riolering	3.916	3.113	4.096	3.266	4.242	3.387	4.351	3.476	7
7.3 Afval	5.888	4.743	6.157	4.963	6.361	5.130	6.563	5.296	7
7.4 Milieubeheer	122	1.257		998		997		1.004	7
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	132	198	132	212	132	201	132	221	7
8.1 Ruimtelijke ordening	590	1.824	807	1.822	402	1.403	404	1.367	8
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	21.107	18.341	30.304	27.416	28.517	25.988	12.688	11.401	8
8.3 Wonen en bouwen	1.329	1.684	1.498	1.701	1.417	1.724	1.172	1.749	8
Totaal	140.652	140.652	151.014	151.014	151.365	151.365	135.259	135.259	

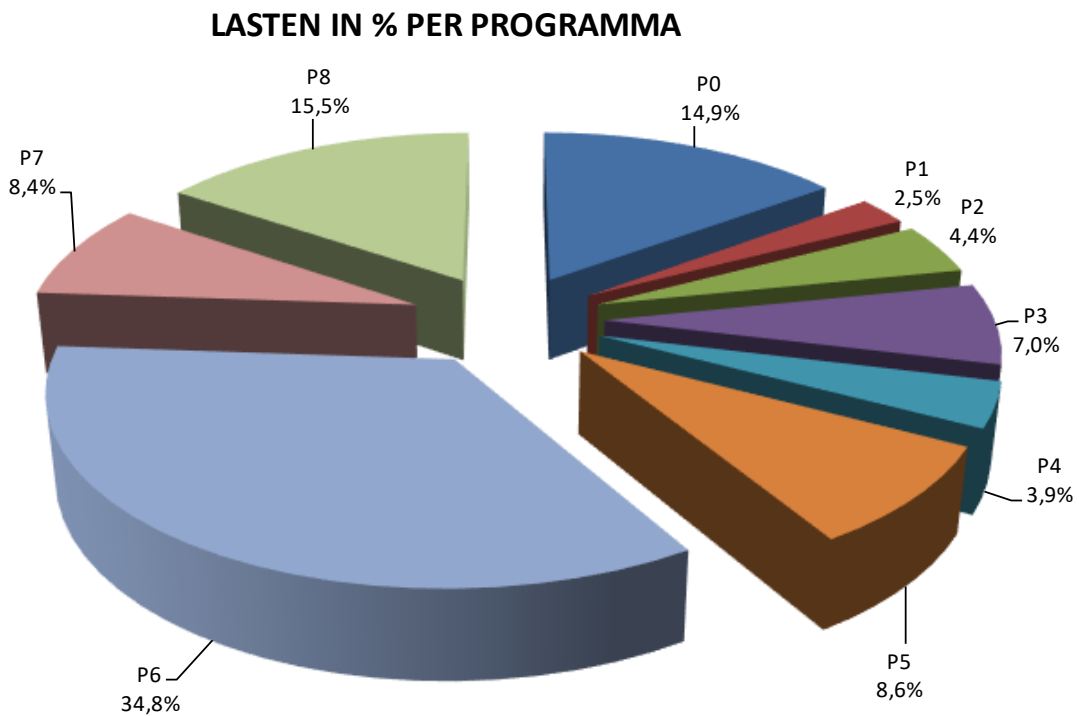
Bijlage B: Nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid

Progr	Taak veld	bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
			2022	2023	2024	2025
div	div	Premiestijging uitgebreide gevarenpolis opstallen/inventarissen	-42	-42	-42	-42
div	div	Actualisatie meerjarig onderhoudsplan	-87	-65	-41	-41
0	div	Uitbreiding personeel programma 0	-429	-373	-379	-384
0	0.4	Aanschaf Basis Registratie Kadaster 2.0	-13	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten BRK 2.0	-2	-2	-2	-2
0	0.4	Licentiekosten kostendekkendheid.nl	-4	-4	-4	-4
0	0.4	Aansluiting op het Nieuw Handelsregister (NHR)	-13	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten NRH	-1	-1	-1	-1
0	0.4	ICT-werkplekken	-200	-200	-200	-200
0	0.4	Uitbreiding basispakket E-Diensten digitale belastingbalie	-7	0	0	0
0	0.4	Licentiekosten uitbreiding E-Diensten digitale belastingbalie	-7	-7	-7	-7
0	0.7	Uitkering Gemeentefonds	1.845	721	578	406
0	0.9	Actualisatie VPB 2022 t/m 2026	-11	-11	3	3
0	0.10	Dekking programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE			1.500	
2	div	Uitbreiding personeel programma 2	-31	-31	-32	-32
3	div.	Uitbreiding personeel programma 3	-111	-113	-114	-116
3	3.2	Programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE			-1.500	
3	3.4	Toeristenbelasting variabele tarieven	-69	0	0	0
4	div.	Uitbreiding personeel programma 4	-96	-97	-99	-100
4	4.2	Aanvullend krediet brede school Zilverackers 2022 (€ 1.125)	0	-11	-36	-36
4	4.2	Huurinkomsten kinderopvang brede school Zilverackers	0	0	36	36
5	div.	Uitbreiding personeel programma 5	-7	-7	-7	-7
5	5.2	Vervanging binnensport 2025 (€109)	0	0	0	0
5	5.5	Opstellen nieuw erfgoedbeleid	-20	0	0	0
5	5.6	Terugdraaien bezuiniging bibliotheek	-141	-203	-305	-305
5	5.7	Vervanging voertuigen groen/klusploeg 2025 (€ 156)	0	0	0	0
5	5.7	Gevolgen hoge prijsstijgingen openbaar groen	-200	-200	-200	-200
6	div.	Uitbreiding personeel programma 6	-599	-608	-617	-627
6	6.72	Verhoging/index tarieven jeugdhulp	-317	-317	-317	-317
6	6.82	Verhoging/index tarieven jeugdhulp	-183	-183	-183	-183
6	6.8	Lagere lasten woonplaatsbeginsel voorgedij/18+	200	200	200	200
7	div.	Uitbreiding personeel programma 7	-64	-65	-66	-67
7	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2025 (€ 200)	0	0	0	0
7	7.3	Uitvoeringsprogramma afval	-163	-151	-161	-161
7	7.3	Opbrengsten n.a.v. uitvoeringsprogramma afval	163	151	161	161
7	7.4	Regionale energietransitie	-100	0	0	0
7	7.5	Elektrisch voertuig begraafplaats	0	0	0	-20
8	div.	Uitbreiding personeel programma 8	-177	-179	-162	-165
8	8.1	Inhuur i.v.m. uitstel invoering omgevingswet	-99	0	0	0
		Saldo (- = nadeel)	-985	-1.799	-1.998	-2.212

Bijlage C: Lasten per programma

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling wordt het geld aan de volgende doeleinden besteed:

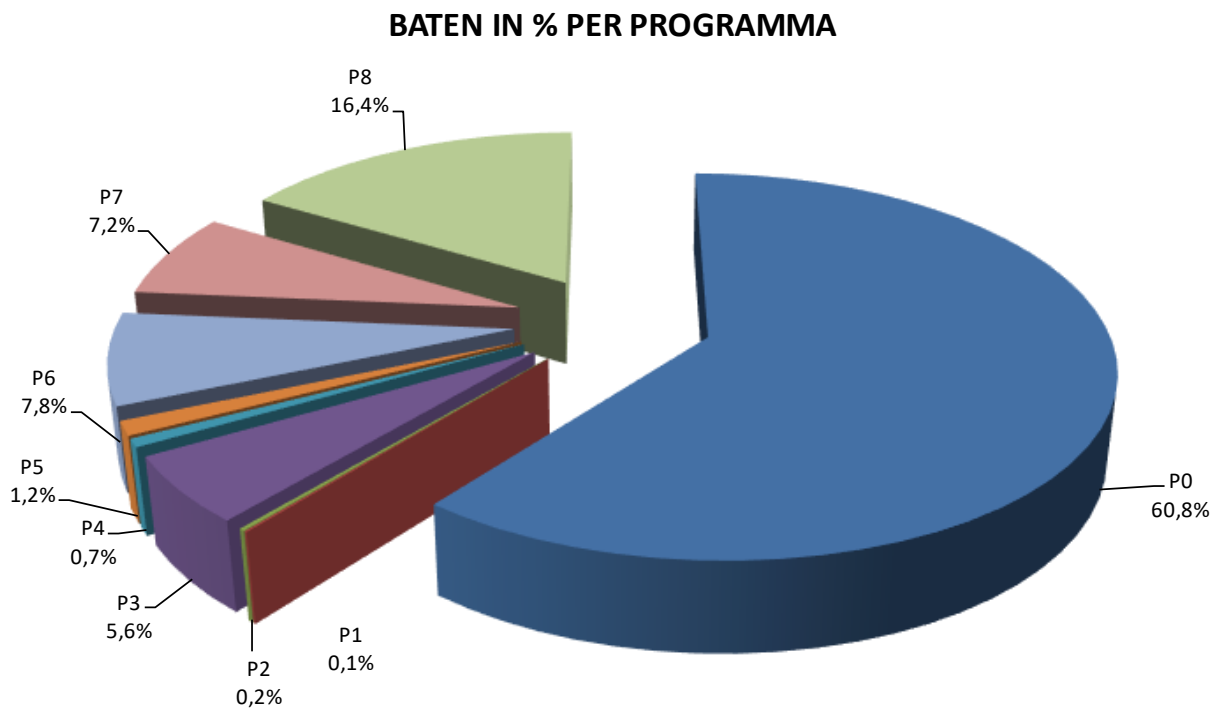
lasten per programma	totalen (x € 1.000)	per inwoner (x € 1)	in %
0 Bestuur en ondersteuning	21.010	455,11	14,9
1 Veiligheid	3.470	75,17	2,5
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.156	133,35	4,4
3 Economie	9.779	211,83	7,0
4 Onderwijs	5.448	118,01	3,9
5 Sport, cultuur en recreatie	12.046	260,93	8,6
6 Sociaal Domein	49.141	1.064,46	34,8
7 Volksgezondheid en milieu	11.753	254,59	8,4
8 Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	21.849	473,28	15,5
totaal	140.652	3.046,73	100

Bijlage D: Baten per programma

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling worden de volgende bedragen ontvangen:

baten per programma	totalen (x € 1.000)	per inwoner (x € 1)	in %
0 Bestuur en ondersteuning	85.717	1.856,75	60,8
1 Veiligheid	83	1,80	0,1
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	324	7,02	0,2
3 Economie	7.881	170,71	5,6
4 Onderwijs	931	20,17	0,7
5 Sport, cultuur en recreatie	1.683	36,46	1,2
6 Sociaal Domein	10.930	236,76	7,8
7 Volksgezondheid en milieu	10.077	218,28	7,2
8 Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	23.026	498,78	16,4
totaal	140.652	3.046,73	100

Bijlage E Specificatie baten

specificatie baten	totaal (x € 1.000)	per inwoner (x € 1)	in %
Belastingen	14.160	306,72	10,1
Rioolrechten	3.632	78,67	2,6
Afvalstoffenheffing	4.918	106,53	3,5
Omgevingsvergunningen: bouw en meldingen	1.332	28,85	0,9
Overige legesopbrengsten	707	15,32	0,5
Onttrekkingen aan reserves	1.256	27,20	0,9
Gemeentefondsuitkering	68.342	1.480,38	48,6
Overige inkomensoverdrachten Rijk	9.917	214,82	7,1
Rente en dividend	151	3,28	0,1
Huur- en pachtopbrengsten	2.803	60,72	2,0
Overige opbrengsten en inkomensoverdrachten	4.801	104,01	3,4
Bouwgrondexploitatie	28.633	620,23	20,4
totaal	140.652	3.046,73	100

SPECIFICATIE BATEN IN %

